

SAATE

Lähettiläjä: Puheenjohtajisto

Vastaanottaja: Valmistelukunta

Asia: Tiettyjä III osan kohtia koskeva tekstiehdotus ja huomautukset

1. Valmistelukunnan jäsenille toimitettiin asiakirjassa CV 725/03 perustuslain III osaa koskeva täydellinen tekstiehdotus (yhdessä II ja IV osien tekstin kanssa).
2. III osaa koskevan tekstiehdotuksen tarkastelun ja arvioinnin helpottamiseksi tässä asiakirjassa on esitetty ne III osan kohdat, joihin puheenjohtajisto on tehnyt muutoksia aikaisempiin teksteihin verrattuna. Muutokset on tehty saatujen muutosehdotusten, täysistunnossa käytyjen keskustelujen ja pohdintaryhmissä saatujen tulosten perusteella. Tekstiin tehdyt muutokset on merkitty, ja tekstiehdotusten alussa on niitä koskeva selitys. Tämä asiakirja sisältää myös muita tekstejä, jotka ovat uusia nykyisiin perussopimukseen nähden ja joista ei ole vielä keskusteltu valmistelukunnassa.
3. Huomattakoon, että toimielimiä koskevissa määräyksissä on muutoksia, jotka on joka tapauksessa tehtävä mitä tahansa valintoja sitten tehdäänkin keskeisten kysymysten suhteen. Joistakin määräyksistä on mainittu vain otsikko. Näitä määräyksiä on siten täydennettävä ja mukautettava I osan toimielimiä koskevien määräysten lopullisen sanamuodon mukaan.

4. Jäljempänä esitetyt tekstit koskevat seuraavia aloja:
- veroja ja maksuja koskevat määräykset, liite I
 - talous- ja rahapolitiikka sekä euroryhmää koskeva pöytäkirja, liite II
 - vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, liite III
 - unionin ulkoinen toiminta, liite IV
 - institutionaaliset määräykset, liite V
 - varainhoitoa koskevat määräykset, liite VI
 - uudet oikeusperustat, liite VII.
5. Tämän lisäksi valmistelukunnan jäsenille toimitetaan liitteessä VIII luettelo niistä III osan määräyksistä, joiden osalta puheenjohtajisto ehdottaa päätöksentekomenettelyn muuttamista.
-

III OSASTO

SISÄISET POLITIIKAT JA TOIMET

I LUKU

5 JAKSO

VEROJA JA MAKSUJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

SELITYS

Oheinen jakso sisältää veroja koskeviin artikloihin tehdyt muutokset. Tavoitteena on ollut vastata työryhmän pyyntöihin siirtyä määräenemmistöpäätöksiin veroasioissa, vaikka asia on arkaluonteinen, minkä useat valmistelukunnan jäsenet ovat tuoneet ilmi niin työryhmässä kuin täysistunnossakin. Näin ollen ehdotuksessa määritellään selvästi ne alat, joihin olisi sovellettava määräenemmistöpäätöstä, ja otetaan käyttöön järjestelmä, jonka mukaan neuvosto voi päättää ehdotetusta toimenpiteestä vain, jos se on aikaisemmin yksimielisesti vahvistanut kyseisen toimenpiteen kuuluvan aloihin, joihin määräenemmistöpäätöstä sovelletaan.

TEKSTIEHDOTUKSET

III-56 artikla (ent. 90 artikla)

Jäsenvaltiot eivät välittömästi tai välillisesti määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille mitään korkeampia sisäisiä maksuja, kuin mitä ne välittömästi tai välillisesti määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille.

Jäsenvaltiot eivät liioin määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille sellaisia sisäisiä maksuja, joilla välillisesti suojellaan muuta tuotantoa.

III-57 artikla (ent. 91 artikla)

Tuotteita jäsenvaltiosta toisen jäsenvaltion alueelle vietäessä sisäisten maksujen palautus ei saa olla suurempi kuin tuotteista sisäisesti peritty välitön tai välillinen maksu.

III-58 artikla (ent. 92 artikla)

Muusta maksusta kuin liikevaihtoverosta, valmisteverosta tai muusta välillisestä verosta ei myönnetä vapautusta tai suoriteta palautusta maastaviennissä muihin jäsenvaltioihin eikä tasoitusmaksua peritä maahantuonnissa jäsenvaltioista, ellei neuvosto ole määrääjäksi ennalta hyväksynyt suunniteltuja toimenpiteitä komission ehdotuksesta tekemällään eurooppapäätöksellä.

III-59 artikla (ent. 93 artikla)

- 1. Neuvoston eurooppalailla tai -puitelailla vahvistetaan toimenpiteet liikevaihtoveroja, valmisteveroja ja muita välillisiä veroja koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamisesta siltä osin kuin yhdenmukaistaminen on tarpeen sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi ja kilpailun vääristymien välttämiseksi. Eurooppalaki tai -puitelaki annetaan yksimielisesti, kun Euroopan parlamenttia ja talous- ja sosiaalikomiteaa on kuultu.**
- 2. Jos neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta toteaa, että 1 kohdassa tarkoitettut toimenpiteet koskevat hallinnollista yhteistyötä tai veropetosten torjuntaa, neuvosto antaa 1 kohdasta poiketen määräenemmistöllä eurooppalain tai -puitelain, jolla nämä toimenpiteet vahvistetaan.**

III-60 artikla (uusi artikla)

Jos neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta toteaa, että yhtiöveroon liittyvät toimenpiteet koskevat hallinnollista yhteistyötä tai veropetosten torjuntaa, neuvosto antaa määräenemmistöllä lain tai -puitelain näiden toimenpiteiden vahvistamisesta siltä osin kuin toimenpiteet ovat tarpeen sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi ja kilpailun vääristymien välttämiseksi.

Laki tai -puitelaki annetaan, kun Euroopan parlamenttia ja talous- ja sosiaalikomiteaa on kuultu.

III OSASTO

SISÄISET POLITIIKAT JA TOIMET

II LUKU

TALOUS- JA RAHAPOLITIikka

SELITYS

1. Seuraavassa luvussa olevat artikkelit sisältävät muutoksia, jotka voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään.

Muutokset asiasisältöön (talouden hallintoa käsittelevän työryhmän suositukset)

2. Teksti sisältää joukon ehdotuksia, jotka tulivat esille talouden hallintoa käsittelevässä työryhmässä sekä asiasta täysistunnossa käydyssä keskustelussa. Ne sisältävät joitakin rajallisia muutoksia talouspolitiikan laajoihin suuntaviivoihin sovellettaviin menettelyihin [III-68 artikla – ent. 99 artikla] ja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn [III-73 artikla – ent. 104 artikla]. Teksti sisältää myös uuden artikkelin [III-81 artikla] euron ulkoisesta edustuksesta. Näiden muutosten tarkoituksena on vastata työryhmän yksityiskohtaisiin suosituksiin, mutta samalla varmistaa, että niiden vaikutuksissa huomioidaan joidenkin jäsenten sekä työryhmässä että täysistuntopöydässä esille ottama arkaluonteisuus kysymys.

Muutokset menettelyihin (yksinkertaistamistyöryhmän suositukset)

3. Artikloissa on myös huomioitu yksinkertaistamistyöryhmän ehdotukset joihinkin EMU-lukuun kuuluihin oikeusperustoihin sovellettavien menettelyjen muuttamiseksi (erityisesti ne oikeusperustat, joihin nyt sovelletaan yhteistyömenettelyä, joka tulee poistumaan). Yksinkertaistamistyöryhmä suosittelee, että niistä määräyksistä, joihin nyt sovelletaan yhteistyömenettelyä, III-68 artiklan 6 kohta (ent. 99 artiklan 5 kohta) ja III-75 artiklan 2 kohta (ent. 106 artiklan 2 kohta) siirrettäisiin yhteispäätös menettelyn piiriin (lainsäätämisen järjestys) ja III-71 artiklan 2 kohta (ent. 102 artiklan 2 kohta) ja III-72 artiklan 2 kohta (ent. 103 artiklan 2 kohta) siirrettäisiin pelkän kuulemismenettelyn piiriin. Tämän lisäksi yksinkertaistamistyöryhmä suosittelee, että III-74 artiklan 6 kohtaan (ent. 105 artiklan 6 kohta) ja III-76 artiklan 5 kohtaan (ent. 107 artiklan 5 kohta) sovellettava kuulemismenettely muutettaisiin yhteispäätös menettelyksi (lainsäätämisen järjestys). Nämä suositukset on sisällytetty ehdotettuun tekstiin, lukuun ottamatta III-75 artiklan 2 kohtaa (metallirahojen teknisten eritelmien yhdenmukaistaminen), koska sen katsotaan erittäin teknisen luonteensa vuoksi soveltuvan paremmin kuulemismenettelyn kuin lainsäätämisen järjestyspiiriin.

Tekniset muutokset

4. Asiasisällön muutokset on tehty tekstiin, johon oikeudellisten yksiköiden asiantuntijaryhmä oli jo puheenjohtajiston pyynnöstä tehnyt joukon teknisiä muutoksia. Nämä liittyvät pääasiassa uuden varsinaisen oikeusperustan luomiseen rahapolitiikalle (III-80 artikla) ja siirtymäjärjestelyjä koskevan jakson (4 jakso) järjestämiseen uudelleen.

Muuta

5. On huomattava, että Euroopan keskuspankkia koskeviin artikloihin ei ole tehty juuri lainkaan muutoksia siitä huolimatta, että joitakin nykyisistä EKP:tä koskevista määräyksistä ehdotetaan lisättäväksi I osan IV osastoon (toimielimet). Tähän on kaksi syytä. Ensinnäkin työryhmässä oltiin laajalti yhtä mieltä siitä, että EKP:n asemaan tai tehtäviin ei tehtäisi muutoksia. Toiseksi, koska EKP:n rooli liittyy erottamattomasti rahapolitiikkaa koskeviin määräyksiin, olisi hyvin vaikea erotella ne määräykset, jotka ovat luonteeltaan puhtaasti "institutionaalisia". Näin ollen ehdotetaan, että EKP:tä koskevat III osan yksityiskohtaiset määräykset säilytetään EMU:a koskevassa luvussa sen sijaan, että ne poistettaisiin ja siirrettäisiin III osan toimielimiä koskevaan lukuun.
6. Euroryhmän olemassaolo tunnustetaan perustuslakiin liitettävässä pöytäkirjassa ensimmäistä kertaa virallisesti. Viralliset päätökset talous- ja rahoituskysymyksistä tehdään edelleen neuvostossa (tavallisesti Ecofin-kokoonpanossa) myös niillä perustuslaissa erikseen määritellyillä aloilla, joilla euroalueen ulkopuolisilla jäsenvaltioilla ei ole äänioikeutta. Tekstin [III-86 artiklassa – ent. 122 artiklassa] on kuitenkin uusi 3 kohta, jossa euroryhmän jäsenille annetaan mahdollisuus hyväksyä keskenään talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen, talousarvion kurinalaisuuden ja monenvälisen valvonnan aloilla toimenpiteitä, jotka ulottuvat muita tämän luvun määräysten mukaisia toimenpiteitä laajemmalle.

TEKSTIEHDOTUS

1 JAKSO

TALOUSPOLITIIKKA

III-66 artikla (ent. 4 artikla)

1. Edellä I-3 artiklassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi jäsenvaltioiden ja unionin toimintaan sisältyy perustuslaissa määrättyin edellytyksin ja siinä määrättyssä aikataulussa sellaisen talouspolitiikan käyttöön ottaminen, joka perustuu jäsenvaltioiden talouspolitiikan tiiviiseen yhteensovittamiseen, sisämarkkinoihin ja yhteisten tavoitteiden määrittelemiseen ja jota harjoitetaan vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti.
2. Sen ohella tähän toimintaan sisältyy perustuslaissa määrättyin edellytyksin ja siinä määrättyssä aikataulussa sekä siinä määrättyjä menettelyjä noudattaen yhteinen raha, euro, sekä sellaisen yhtenäisen rahapolitiikan ja sellaisen yhtenäisen valuuttapolitiikan määrittelemine ja harjoittamine, joiden ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta, ja mainittua tavoitetta kuitenkin rajoittamatta tukea yleistä talouspolitiikkaa unionissa vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti.
3. Tämä jäsenvaltioiden ja unionin toiminta merkitsee, että seuraavia johtavia periaatteita noudatetaan: vakaa hintataso, terve julkinen talous ja rahatalous sekä kestävä maksutase.

III-67 artikla (ent. 98 artikla)

Jäsenvaltiot harjoittavat talouspolitiikkaansa niin, että ne myötävaikuttavat I-3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden toteuttamiseen [III-68 artiklan 2 kohdassa] tarkoitetut yleislinjat huomioon ottaen. Jäsenvaltiot ja unioni toimivat [III-66 artiklassa] määrättyjen periaatteiden mukaisesti noudattaen voimavarojen tehokasta kohdentamista suosivan, vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatetta.

III-68 artikla (ent. 99 artikla)

1. Jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat talouspolitiikkansa yhteen neuvostossa [III-67 artiklan] mukaisesti.
2. Neuvosto laatii komission suosituksesta ehdotuksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan yleislinjoiksi ja antaa niistä kertomuksen Eurooppa-neuvostolle.

Eurooppa-neuvosto keskustelee neuvoston kertomuksen pohjalta jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan yleislinjoista tehtävästä päätelmästä.

Tämän päätelmän perusteella neuvosto antaa suosituksen, jossa vahvistetaan nämä yleislinjat. Se antaa suosituksestaan tiedon Euroopan parlamentille.

3. Turvatakseen jäsenvaltioiden talouspolitiikan tiiviimmän yhteensovittamisen ja niiden taloudellisen suorituskäyvän jatkuvan lähentymisen neuvosto valvoo komission antamien kertomusten perusteella kunkin jäsenvaltion sekä unionin talouden kehitystä sekä sitä, onko niiden talouspolitiikka 2 kohdassa tarkoitettujen yleislinjojen mukaista, ja suorittaa säännöllisesti kokonaisarvion.

Tätä monenvälistä valvontaa varten jäsenvaltiot toimittavat komissiolle tietoja toteuttamistaan tärkeistä talouspoliittisista toimenpiteistä sekä muut tarpeellisia pitämänsä tiedot.

4. Jos 3 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä todetaan, että jäsenvaltion talouspolitiikka ei ole 2 kohdassa tarkoitettujen yleislinjojen mukaista tai että se voi vaarantaa talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan, **komissio voi antaa varoituksen jäsenvaltiolle, jota asia koskee. Neuvosto voi komission suosituksesta antaa tarpeelliset suositukset jäsenvaltiolle, jota asia koskee. Neuvosto voi komission ehdotuksesta päättää julkistaa suosituksensa.**

Tätä kohtaa sovellettaessa neuvosto tekee ratkaisunsa ottamatta lukuun sen jäsenvaltion edustajan ääntä, jota asia koskee, ja määräenemmistöllä tarkoitetaan muiden jäsenvaltioiden äänten enemmistöä, joka edustaa vähintään kolmea viidesosaa kyseisten valtioiden väestöstä.

5. Neuvoston puheenjohtaja ja komissio antavat Euroopan parlamentille kertomuksen monenvälisen valvonnan tuloksista. Neuvoston puheenjohtaja voidaan kutsua kuultavaksi Euroopan parlamentin toimivaltaiseen valiokuntaan, jos neuvosto on julkistanut suosituksensa.

6. Eurooppalailla tai -puitelilla voidaan vahvistaa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettun monenvälisen valvontamenettelyn yksityiskohtaiset säännöt.

III-69 artikla (ent. 100 artikla)

1. Neuvoston eurooppalailla voidaan vahvistaa taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisia toimenpiteitä erityisesti, jos ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden perustuslaissa määrättyjen menettelyjen soveltamista.

2. Jos luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet tuolle jäsenvaltiolle vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa sille suuria vaikeuksia, neuvosto voi komission ehdotuksesta tehdä eurooppapäätöksen unionin rahoitusavun myöntämisestä tietyin edellytyksin kyseiselle jäsenvaltiolle. Neuvoston puheenjohtaja antaa tiedon päätöksestä Euroopan parlamentille.

III-70 artikla (ent. 101 artikla)

1. Tilinylitysoikeudet ja muut sellaiset luottojärjestelyt Euroopan keskuspankissa tai jäsenvaltioiden keskuspankeissa, jäljempänä 'kansalliset keskuspankit', unionin toimielinten tai elinten, jäsenvaltioiden keskushallintojen, alueellisten, paikallisten tai muiden viranomaisien, muiden julkisoikeudellisten laitosten tai julkisten yritysten hyväksi ovat kiellettyjä samoin kuin se, että Euroopan keskuspankki tai kansalliset keskuspankit hankkivat suoraan niiltä velkasitoumuksia.
2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei sovelleta julkisessa omistuksessa oleviin luottolaitoksiin, joita kansallisten keskuspankkien ja Euroopan keskuspankin on kohdeltava samalla tavalla kuin yksityisiä luottolaitoksia keskuspankkirahoituksen osalta.

III-71 artikla (ent. 102 artikla)

1. Kaikki toimenpiteet ja säännökset, joilla unionin toimielimille tai elimille, jäsenvaltioiden keskushallinnoille, alueellisille, paikallisille tai muille viranomaisille, muille julkisoikeudellisille laitoksille tai julkisille yrityksille annetaan erityisoikeuksia rahoituslaitoksissa, ovat kiellettyjä, jos ne eivät perustu toiminnan vakauden valvontaan liittyviin seikkoihin.
2. **Neuvosto voi komission ehdotuksesta hyväksyä eurooppa-asetuksia tai -päätöksiä, joilla täsmennetään 1 kohdassa tarkoitetun kiellon soveltamiseksi tarvittavat määritelmät. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.**

III-72 artikla (ent. 103 artikla)

1. Unioni ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita jäsenvaltioiden keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi. Jäsenvaltio ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita toisen jäsenvaltion keskushallinnolla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi.
2. **Neuvosto voi komission ehdotuksesta hyväksyä eurooppa-asetuksia tai -päätöksiä, joilla täsmennetään [III-70 artiklassa] ja tässä artiklassa tarkoitetun kiellon soveltamiseksi tarvittavat määritelmät. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.**

III-73 artikla (ent. 104 artikla)

1. Jäsenvaltiot välttävät liiallisia julkisen talouden alijäämiä.
2. Komissio valvoo jäsenvaltioiden talousarvion tilanteen ja julkisen velan määrän kehitystä vakavien virheiden tunnistamiseksi. Se tarkastelee erityisesti kurinalaisen budjettipolitiikan noudattamista seuraavilla kahdella arviointiperusteella:
 - a) ylittääkö ennakoidun tai toteutuneen julkisen talouden alijäämän suhde bruttokansantuotteeseen viitearvon, paitsi
 - i) jos alijäämasuhde on pienentynyt merkittävästi ja jatkuvasti tasolle, joka on lähellä viitearvoa, taikka
 - ii) jos viitearvon ylittäminen on vain poikkeuksellista ja väliaikaista ja alijäämasuhde pysyy lähellä viitearvoa;
 - b) ylittääkö julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen viitearvon, ottamatta lukuun tapauksia, joissa tämä suhde pienenee riittävästi ja lähestyy riittävän nopeasti viitearvoa.

Viitearvot täsmennetään liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa.

3. Jos jäsenvaltio ei täytä jommankumman tai kummankaan arviointiperusteen mukaisia vaatimuksia, komissio laatii asiasta kertomuksen. Komission kertomuksessa otetaan huomioon myös se, ylittääkö julkisen talouden alijäämä julkiset investointimenot, sekä muut merkitykselliset tekijät, jäsenvaltion keskipitkän aikavälin talouskehitys ja julkisen talouden rahoitusasema mukaan luettuina.

Komissio voi laatia kertomuksen silloinkin, kun arviointiperusteiden mukaiset vaatimukset täyttyvät, jos se katsoo, että jäsenvaltiossa on liiallisen alijäämän vaara.

4. Talous- ja rahoituskomitea antaa lausunnon komission kertomuksesta.

5. **Jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä, komissio antaa asiasta lausunnon jäsenvaltiolle, jota asia koskee.**

6. Neuvosto päättää **komission ehdotuksesta**, ottaen huomioon sen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset, jota asia koskee, sekä kokonaistilanteen arvioituaan, onko liiallinen alijäämä olemassa. Jos neuvosto päättää, että on olemassa liiallinen alijäämä, se antaa samoja menettelyjä noudattaen sille jäsenvaltiolle, jota asia koskee, suosituksia tilanteen lopettamiseksi määräajassa. Jollei 8 kohdasta muuta johdu, näitä suosituksia ei julkisteta.

Tätä kohtaa sovellettaessa neuvosto tekee ratkaisunsa ottamatta lukuun sen jäsenvaltion edustajan ääntä, jota asia koskee, ja määräenemmistöllä tarkoitetaan muiden jäsenvaltioiden äänten enemmistöä, joka edustaa vähintään kolmea viidesosaa kyseisten valtioiden väestöstä.

7. Neuvosto hyväksyy komission suosituksesta määräenemmistöllä **8–11 kohdassa tarkoitetut eurooppapäätökset ja suositukset. Neuvosto tekee ratkaisunsa ottamatta lukuun sen jäsenvaltion edustajan ääntä, jota asia koskee, ja määräenemmistöllä tarkoitetaan muiden jäsenvaltioiden äänten enemmistöä, joka edustaa vähintään kolmea viidesosaa kyseisten valtioiden väestöstä.**

8. Jos neuvosto toteaa, että suositus ei asetetussa määräajassa ole johtanut tuloksellisiin toimiin, se voi julkistaa suosituksensa.

9. Jos jäsenvaltio ei edelleenkään noudata neuvoston suosituksia, neuvosto voi tehdä eurooppapäätöksen, jossa vaaditaan jäsenvaltiota toteuttamaan määräajassa sellaisia alijäämää pienentäviä toimenpiteitä, joita neuvosto pitää tarpeellisina tilanteen korjaamiseksi.

Neuvosto voi tällaisessa tilanteessa pyytää jäsenvaltiota, jota asia koskee, antamaan tietyn aikataulun mukaisesti kertomuksia voidakseen tarkastella kyseisen jäsenvaltion mukauttamispyrkimyksiä.

10. Kunnes jäsenvaltio on alkanut noudattaa 9 kohdan nojalla tehtyä eurooppapäätöstä, neuvosto voi päättää soveltaa tai tarvittaessa tehostaa jotakin tai joitakin seuraavista toimenpiteistä:

- a) kyseistä jäsenvaltiota vaaditaan julkistamaan neuvoston täsmentämät lisätiedot ennen kuin se laskee liikkeeseen obligatioita ja arvopapereita;
- b) Euroopan investointipankkia pyydetään tarkistamaan kyseiseen jäsenvaltioon soveltamaansa lainanantopolitiikkaa;
- c) kyseistä jäsenvaltiota vaaditaan tekemään unionille aiheellisen suuruinen koroton talletus ajaksi, joka päättyy silloin, kun neuvosto katsoo, että liiallinen alijäämä on oikaistu;
- d) määrätään aiheellisen suuruinen sakko.

Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon hyväksytyistä toimenpiteistä.

11. Neuvosto kumoaa 6 ja 8–10 kohdassa tarkoitetut toimenpiteensä tai jotkin niistä siltä osin kuin se katsoo, että liiallinen alijäämä jäsenvaltiossa, jota asia koskee, on oikaistu. Jos neuvosto on ennen tätä julkistanut suosituksensa, se antaa heti, kun 8 kohdassa tarkoitettu päätös on kumottu, julkisuuteen lausuman siitä, että kyseisessä jäsenvaltiossa ei enää ole liiallista alijäämää.

12. Sitä kanneoikeutta, josta määrätään [III-261 ja III-262 artiklassa], ei voida käyttää tämän artiklan 1–6 eikä 8 ja 9 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

13. Täydentävät määräykset tässä artiklassa tarkoitetun menettelyn täytäntöönpanosta ovat liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa.

Neuvoston eurooppalailla vahvistetaan aiheelliset toimenpiteet, joilla mainittu pöytäkirja korvataan. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan.

Jollei tämän kohdan muista määräyksistä muuta johdu, neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppa-asetukset ja -päätökset, joilla vahvistetaan mainitun pöytäkirjan määräysten soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.

2 JAKSO

RAHAPOLITIikka

III-74 artikla (ent. 105 artikla)

1. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. Euroopan keskuspankkijärjestelmä tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa osallistuaan I-3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hintatason vakauden tavoitetta. Euroopan keskuspankkijärjestelmä toimii vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti suosien voimavarojen tehokasta kohdentamista ja noudattaen [III-66 artiklassa] määrättyjä periaatteita.
2. Euroopan keskuspankkijärjestelmän perustehtäviä ovat:
 - a) unionin rahapolitiikan määrittelemine ja toteuttaminen;
 - b) valuuttamarkkinatoimien suorittaminen [III-223 artiklan] mukaisesti;
 - c) jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapito ja hoito;
 - d) maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen.
3. Mitä 2 kohdan c alakohdassa määrätään, sovelletaan sen kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden hallitusten mahdollisuutta pitää hallussaan ja hoitaa valuuttamäärisiä käyttövaroja.
4. Euroopan keskuspankkia kuullaan:
 - a) ehdotuksista unionin säädöksiä sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla;
 - b) suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa [III-76 artiklan 6 kohdassa] määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin Euroopan keskuspankkia kuulevat kansalliset viranomaiset.

Euroopan keskuspankki voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja unionin toimielimille ja elimille sekä kansallisille viranomaisille.

5. Euroopan keskuspankkijärjestelmä myötävaikuttaa luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvän toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteettomaan harjoittamiseen.

6. **Eurooppalailla tai -puitelailla voidaan antaa Euroopan keskuspankille erityistehtäviä, jotka koskevat luottolaitosten sekä muiden rahoituslaitosten kuin vakuutusyriyten toiminnan vakauden valvontaan liittyvää politiikkaa. Laki tai puitelaki annetaan, kun Euroopan keskuspankkia on kuultu.**

III-75 artikla (ent. 106 artikla)

1. Euroopan keskuspankilla on yksinoikeus antaa lupa **unionin valuutan, euron, liikkeeseen laskemiseen setelien liikkeeseen laskemiseen unionissa.** Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat laskea liikkeeseen seteleitä. ~~Ainoastaan EKP:n ja kansallisten keskuspankkien liikkeeseen laskemat setelit ovat euroseteleitä, jotka ovat ainoat~~ laillisina maksuvälineinä kelpaavat setelit unionissa.

2. Jäsenvaltiot voivat laskea liikkeeseen metallirahoja saatuaan Euroopan keskuspankin hyväksymisen liikkeeseen laskemisen määrälle. **Neuvoston eurooppalailla tai -puitelailla voidaan vahvistaa toimenpiteitä kaikkien liikkeeseen laskettavien metallirahojen yksikköarvojen ja teknisten eritelmien yhdenmukaistamiseksi, siinä laajuudessa kuin se on tarpeen niiden moitteettoman liikkeen turvaamiseksi unionissa. Laki tai puitelaki annetaan, kun Euroopan parlamenttia ja Euroopan keskuspankkia on kuultu.**

III-76 artikla (ent. 107 artikla)

1. Euroopan keskuspankkijärjestelmän muodostavat Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit.

2. Euroopan keskuspankki on oikeushenkilö.

3. Euroopan keskuspankkijärjestelmää johtavat Euroopan keskuspankin päätöksentekoelimet, jotka ovat Euroopan keskuspankin neuvosto ja johtokunta.

4. Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäntö on Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyssä pöytäkirjassa.

5. **Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4 ja 32.6 artiklaa, 33.1 artiklan a alakohtaa sekä 36 artiklaa voidaan muuttaa joko**

a) **eurooppalailla, joka annetaan, kun Euroopan keskuspankkia on kuultu, tai**

b) **neuvoston lailla, joka annetaan Euroopan keskuspankin suosituksesta sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin hyväksyntä on saatu ja komissiota on kuultu.**

6. Neuvosto hyväksyy Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 ja 34.3 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet. Se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan joko

- a) komission ehdotuksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan taikka
- b) Euroopan keskuspankin suosituksesta ja komissiota kuultuaan.

III-77 artikla (ent. 108 artikla)

Käyttäessään sille perustuslailla ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännöllä annettuja valtuuksiaan tai suorittaessaan niillä sille annettuja tehtäviään ja velvollisuuksiaan Euroopan keskuspankki tai kansallinen keskuspankki taikka Euroopan keskuspankin tai kansallisen keskuspankin päätöksentekuelimen jäsen ei pyydä eikä ota ohjeita unionin toimielimiltä tai elimiltä, jäsenvaltioiden hallituksilta eikä miltään muultakaan taholta. Unionin toimielimet ja laitokset sekä jäsenvaltioiden hallitukset sitoutuvat kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa Euroopan keskuspankin tai kansallisten keskuspankkien päätöksentekuelinten jäseniin heidän suorittaessaan tehtäviään.

III-78 artikla (ent. 109 artikla)

Jokainen jäsenvaltio huolehtii siitä, että sen kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on sopusoinnussa perustuslain ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön kanssa.

III-79 artikla (ent. 110 artikla)

1. Euroopan keskuspankkijärjestelmälle uskottujen tehtävien suorittamiseksi Euroopan keskuspankki perustuslain mukaisesti ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännössä määrätyin edellytyksin hyväksyy:

- a) eurooppa-asetuksia, siinä laajuudessa kuin se on tarpeen Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön 3.1 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa taikka 19.1, 22 tai 25.2 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi, sekä tapauksissa, joista säädetään [III-76 artiklan 6 kohdassa] tarkoitetuissa neuvoston säädöksissä;
- b) eurooppapäätökset, jotka ovat tarpeen Euroopan keskuspankkijärjestelmälle perustuslailla sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännössä uskottujen tehtävien suorittamiseksi;
- c) suosituksia ja lausuntoja.

2. Euroopan keskuspankki voi päättää julkistaa eurooppapäätöksensä, suosituksensa ja lausuntonsa.

3. Niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa [III-76 artiklan 6 kohdassa] määrättyä menettelyä noudattaen, Euroopan keskuspankki voi määrätä yrityksille sakkoja ja uhkasakkoja, jollei sen antamia asetuksia tai tekemiä eurooppapäätöksiä noudateta.

III-80 artikla (ent. 23 artiklan 4 kohta)

Euroopan keskuspankin toimivaltaa rajoittamatta eurooppalailla tai -puitelaila vahvistetaan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen euron käytössä jäsenvaltioiden yhteisenä rahana. Laki tai puitelaki annetaan, kun Euroopan keskuspankkia on kuultu.

16 artikla (ent. 111 artikla)

1. — Poiketen siitä, mitä 300 artiklassa määrätään, neuvosto voi yksimielisesti EKP:n tai komission suosituksesta sekä kuultuaan EKP:a pyrkimyksin saavuttaa hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys ja Euroopan parlamenttia kuultuaan sekä noudattaen 3 kohdassa määrättyä menettelyä mainitussa kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen määrittämiseksi, tehdä muodollisia sopimuksia valuuttakurssijärjestelmästä, joka koskee euron suhdetta muihin valuuttoihin kuin yhteisön valuuttoihin. Neuvosto voi määräenemmistöllä EKP:n tai komission suosituksesta sekä kuultuaan EKP:a pyrkimyksin saavuttaa hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys, vahvistaa tai kumota euron keskuskurssit valuuttakurssijärjestelmässä taikka muuttaa niitä. Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon euron keskuskurssien vahvistamisesta, muuttamisesta tai kumoamisesta.

2. — Jos ei ole olemassa 1 kohdassa tarkoitettua valuuttakurssijärjestelmää suhteessa yhteen tai useampaan muuhun valuuttaan kuin yhteisön valuuttaan, neuvosto voi määräenemmistöllä joko komission suosituksesta ja EKP:a kuultuaan taikka EKP:n suosituksesta laatia yleiset suuntaviivat tällaisia valuuttoja koskevaa valuuttakurssipolitiikkaa varten. Nämä yleiset suuntaviivat eivät vaikuta EKPI:n ensisijaiseen tavoitteeseen pitää yllä hintatason vakautta.

3. — Poiketen siitä, mitä 300 artiklassa määrätään, tapauksissa, joissa on tarve yhteisön sekä yhden tai useamman valtion taikka kansainvälisen järjestön kesken neuvotella raha- ja valuuttaoloja koskevista sopimuksista, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission suosituksesta ja EKP:a kuultuaan näiden neuvottelujen järjestelyistä sekä näiden sopimusten tekemisestä. Näillä järjestelyillä turvataan se, että yhteisö esittää yhtenäisen kannan. Komissio liitetään neuvotteluihin täysin.

Tämän kohdan mukaisesti tehdyt sopimukset sitovat yhteisön toimielimiä, EKP:a ja jäsenvaltioita.

~~4. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan kannasta, joka yhteisöllä on kansainvälisellä tasolla talous- ja rahaliiton kannalta erityisen merkittävissä kysymyksissä, ja siitä, miten sitä edustetaan, noudattaen 99 ja 105 artiklassa määrättyä toimivallanjakoa.~~

~~5. Jäsenvaltiot voivat neuvotella kansainvälisissä toimielimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia, sen kuitenkaan rajoittamatta yhteisön toimivaltaa ja yhteisön sopimuksia talous- ja rahaliittoon liittyvillä aloilla.~~

III-81 artikla (uusi)

1. Euron aseman varmistamiseksi kansainvälisessä valuuttajärjestelmässä ne jäsenvaltiot, joiden rahana on euro, yhteensovittavat toimintansa keskenään ja komission kanssa valuutta-asioita koskevien yhteisten kantojen määrittämiseksi toimivaltaisissa kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja -konferensseissa. Niiden on tuettava ja edistettävä tällaisia yhteisiä kantoja.

Rahapolitiikan ja siihen suoraan liittyvien asioiden osalta Euroopan keskuspankki on otettava täysimääräisesti mukaan tällaiseen yhteensovittamiseen, sanotun rajoittamatta sen itsenäistä asemaa.

2. Neuvosto voi tämän yhteensovittamisen perusteella komission ehdotuksesta vahvistaa aiheelliset toimenpiteet yhtenäisen edustuksen varmistamiseksi kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja -konferensseissa.

3 JAKSO

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

III-82 artikla (ent. 112 artikla)

1. Euroopan keskuspankin neuvoston muodostavat Euroopan keskuspankin johtokunnan jäsenet sekä niiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien pääjohtajat, joita ei koske poikkeus.
2.
 - a) Johtokunnan muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä.
 - b) Johtokunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muut jäsenet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten valtion- tai hallitusten päämiesten tasolla neuvoston suosituksesta tekemällä yhteisellä sopimuksella henkilöistä, joilla on arvostettu asema ja ammattikokemus rahatalouden tai pankkitoiminnan alalla; neuvosto antaa suosituksensa Euroopan parlamenttia ja Euroopan keskuspankin neuvostoa kuultuaan.

Heidän toimikautensa on kahdeksan vuotta, eikä heitä voida nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Johtokunnan jäsenenä voi olla vain jäsenvaltion kansalainen.

III-83 artikla (ent. 113 artikla)

1. Neuvoston puheenjohtaja ja yksi komission jäsen voi osallistua Euroopan keskuspankin neuvoston kokouksiin, mutta heillä ei ole äänioikeutta.

Neuvoston puheenjohtaja voi tehdä aloitteen Euroopan keskuspankin neuvostossa käsiteltäväksi asiaksi.

2. Euroopan keskuspankin puheenjohtaja kutsutaan neuvoston kokouksiin, jos niissä käsitellään Euroopan keskuspankkijärjestelmän tavoitteisiin ja tehtäviin liittyviä asioita.

3. Euroopan keskuspankki laatii vuosittain Euroopan keskuspankkijärjestelmän toiminnasta sekä edellisen ja kuluvan vuoden rahapolitiikasta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle sekä Eurooppa-neuvostolle. Euroopan keskuspankin puheenjohtaja esittelee tämän kertomuksen neuvostolle sekä Euroopan parlamentille, joka voi käydä yleiskeskustelun sen pohjalta.

Euroopan keskuspankin puheenjohtajaa ja muita Euroopan keskuspankin johtokunnan jäseniä voidaan Euroopan parlamentin pyynnöstä tai heidän omasta aloitteestaan kuulla Euroopan parlamentin toimivaltaisissa valiokunnissa.

III-84 artikla (ent. 114 artikla)

1. Perustetaan talous- ja rahoituskomitea edistämään jäsenvaltioiden politiikan yhteensovittamista sisämarkkinoiden toiminnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa.

2. Kyseisen komitean tehtävänä on:

- a) antaa neuvostolle ja komissiolle lausuntoja niiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan;
- b) seurata jäsenvaltioiden ja unionin taloudellista tilannetta ja rahoitustilannetta sekä antaa niistä, erityisesti rahoitussuhteista kolmansiin maihin ja kansainvälisiin laitoksiin, säännöllisesti kertomuksia neuvostolle ja komissiolle;
- c) osallistua neuvoston [III-45 ja III-219 artiklassa, III-68 artiklan 2, 3, 4 ja 6 kohdassa, III-69, III-71, III-72 ja III-73 artiklassa, III-74 artiklan 6 kohdassa, III-75 artiklan 2 kohdassa, III-76 artiklan 5 ja 6 kohdassa, III-223 ja III-90 artiklassa, III-91 artiklan 2 ja 3 kohdassa, III-86 artiklan 2 kohdassa sekä III-87 artiklan 2 ja 3 kohdassa] tarkoitetun työn valmisteluun sekä suorittaa muut neuvoston sille antamat neuvoa-antavat tehtävät ja valmistelutehtävät, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta [III-242 artiklan] soveltamista;

- d) ainakin kerran vuodessa tarkastella perustuslain sekä neuvoston hyväksymien toimenpiteiden soveltamisen tuloksena saavutettua pääomanliikkeiden ja maksujen vapauden tilannetta; tarkastelu koskee kaikkia pääomanliikkeisiin ja maksuihin liittyviä toimenpiteitä; komitea antaa komissiolle ja neuvostolle kertomuksen tarkastelun tuloksista.

Jäsenvaltiot, komissio ja Euroopan keskuspankki nimeävät kukin enintään kaksi jäsentä komiteaan.

3. Neuvosto tekee komission ehdotuksesta eurooppapäätöksen, jolla vahvistetaan talous- ja rahoituskomitean kokoonpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan keskuspankkia ja kyseistä komiteaa kuultuaan. Neuvoston puheenjohtaja antaa päätöksestä tiedon Euroopan parlamentille.

4. Edellä 2 kohdassa määrättyjen tehtävien lisäksi komitea seuraa asianomaisten jäsenvaltioiden rahamarkkinoiden tilaa ja rahoitustilannetta sekä niiden yleisiä maksujärjestelmiä ja antaa niistä säännöllisesti kertomuksia neuvostolle ja komissiolle, jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee [III-86, III-87 ja III-88 artiklassa] tarkoitettu poikkeus.

III-85 artikla (ent. 115 artikla)

Asioissa, jotka kuuluvat [III-68 artiklan 4 kohdan, III-73 artiklan, sen 13 kohtaa lukuun ottamatta, III-223, III-87 ja III-86 artiklan sekä III-87 artiklan 3 kohdan] soveltamisalaan, neuvosto tai jäsenvaltio voi pyytää komissiota tapauksen mukaan joko antamaan suosituksen tai tekemään ehdotuksen. Komissio tutkii tällaisen pyynnön ja esittää viipymättä päätelmänsä neuvostolle.

4 JAKSO

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

III-86 artikla (ent. 122 artikla)

1. Niitä jäsenvaltioita, joiden osalta neuvosto ei ole päättänyt niiden täyttävän euron käyttöön ottamiseksi vaadittavat edellytykset, koskee tämän artiklan 2 kohdassa määritelty poikkeus. Näistä jäsenvaltioista käytetään jäljempänä nimitystä 'jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus'.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus merkitsee, että seuraavia perustuslain määräyksiä ei sovelleta kyseiseen jäsenvaltioon:

- a) talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen niiden jaksoiden hyväksyminen, jotka liittyvät euroalueeseen yleisesti (III-68 artiklan 2 kohta)
- b) pakottavat toimet liiallisten alijäämien korjaamiseksi (III-73 artiklan 9 ja 11 kohta)

- c) Euroopan keskuspankkijärjestelmän tavoitteet ja tehtävät (III-74 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohta)
- d) euron liikkeeseen laskeminen (III-75 artikla)
- e) Euroopan keskuspankin säädökset (III-79 artikla)
- f) euron käyttöön liittyvät toimet (III-80 artikla)
- g) valuuttasopimukset (III-223 artikla)
- h) euron ulkoinen edustus (III-81 artikla)
- i) Euroopan keskuspankin johtokunnan jäsenten nimittäminen (III-82 artiklan 2 kohdan b alakohta).

Siitä, että Euroopan keskuspankkijärjestelmään sisältyvät oikeudet ja velvollisuudet eivät koske tällaista jäsenvaltiota ja sen keskuspankkia, määrätään Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön IX luvussa.

3. Talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja asiaa koskevien perustuslain määräysten mukaisesti niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden rahayksikkö on euro, voidaan hyväksyä muita toimenpiteitä erityisesti niiden talouspolitiikkojen koordinoinnin ja talouspolitiikan kurinalaisuuden vahvistamiseksi. Toimenpiteet koskevat talouspolitiikan suuntaviivoja ja niiden valvontaa [III-68 artiklan 2 ja 3 kohta] sekä liiallisia alijäämiä [III-3 artiklan 6, 8 ja 11 kohta]. Jäljempänä olevaa 5 kohtaa sovelletaan.

4. 'Jäsenvaltioilla' tarkoitetaan 2 kohdassa tarkoitetuissa artikloissa jäsenvaltioita, joita ei koske poikkeus.

5. Niiden jäsenvaltioiden, joita koskee poikkeus, äänioikeus pidätetään 2 kohdassa luetelluissa artikloissa tarkoitettujen neuvoston toimenpiteiden osalta. **Määräenemmistöllä tarkoitetaan enemmistöä niiden jäsenvaltioiden edustajien äänistä, joita kyseinen poikkeus ei koske ja jotka edustavat vähintään kolmea viidesosaa kyseisten jäsenvaltioiden väestöstä.** Yksimielisyyttä vaativien säädösten edellytyksenä on noiden jäsenvaltioiden yksimielisyys.

III-87 artikla (ent. 121 artikla, 122 artiklan 2 kohta ja 123 artiklan 5 kohta)

1. Vähintään joka toinen vuosi tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus, komissio ja Euroopan keskuspankki antavat neuvostolle kertomuksen niiden jäsenvaltioiden, joita koskee poikkeus, edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämiseksi. Näissä kertomuksissa tarkastellaan erityisesti, onko kunkin kyseessä olevan jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, sopusoinnussa perustuslain [III-77 ja III-78 artiklan] sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön kanssa. Kertomuksissa tarkastellaan myös sitä, onko kestävässä lähentymisessä päästy korkealle tasolle, arvioimalla missä määrin kukin kyseessä oleva jäsenvaltio on täyttänyt seuraavat arviointiperusteet:

- a) hintatason pysyminen mahdollisimman vakaana; tämä on ilmeistä, jos inflaatio on lähellä korkeintaan kolmen hintatason vakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion vastaavaa inflaatiovauhtia;

- b) kestävä julkisen talouden tilanne; tämä on ilmeistä, jos julkisen talouden rahoitusaseman osalta on tilanne, jossa ei ole [III-73 artiklan 6 kohdassa] tarkoitettua liiallista alijäämää;
- c) valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen ainakin kahden vuoden ajan siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa euroon;
- d) jäsenvaltion, jota koskee poikkeus, saavuttaman lähentymisen ja kyseisen jäsenvaltion valuuttakurssijärjestelmään osallistumisen pysyvyys, sellaisena kuin se ilmenee pitkän aikavälin korkojen tasossa.

Tässä kohdassa mainittuja neljää arviointiperustetta ja ajanjaksoja, joina niitä on noudatettava, täsmennetään lähentymisperusteista tehdyssä pöytäkirjassa. Komission ja Euroopan keskuspankin kertomuksissa otetaan huomioon myös markkinoiden yhdentymisen tulokset, vaihtotaseiden tasapainon tilanne ja kehitys sekä yksikkötyökustannusten ja muiden hintaindeksien kehityksen tarkastelu.

2. Neuvosto, Euroopan parlamenttia kuultuaan ja keskusteltuaan asiasta kokoonpanossa, jonka muodostavat valtion- tai hallitusten päämiehet, päättää komission ehdotuksesta, mitkä niistä jäsenvaltioista, joita koskee poikkeus, täyttävät vaadittavat edellytykset [1 kohdassa] vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella, ja kumoaa poikkeukset niiden jäsenvaltioiden osalta.

3. Jos 2 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti on päätetty lopettaa poikkeus, neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta niitä jäsenvaltioita edustavien neuvoston jäsenten, joita ei koske poikkeus, ja sen jäsenvaltion, jota asia koskee, yksimielisyydellä peruuttamattomasti kurssin, jolla euro korvaa kyseisen jäsenvaltion valuutan, sekä päättää muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen euron käyttöönottamiseksi yhteisenä rahana kyseisessä jäsenvaltiossa. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan keskuspankkia kuultuaan.

III-88 artikla (ent. 123 artiklan 3 kohta ja 117 artiklan 2 kohta)

1. Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön 45 artiklassa tarkoitettu Euroopan keskuspankin yleisneuvosto toimii Euroopan keskuspankin kolmantena päätöksentekuelimenä, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta perustuslain [III-76 artiklan 3 kohdan] soveltamista.

2. Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, Euroopan keskuspankin tehtävänä on näiden jäsenvaltioiden osalta:

- a) lujittaa kansallisten keskuspankkien välistä yhteistyötä;
- b) lujittaa jäsenvaltioiden rahapolitiikan yhteensovittamista hintatason vakauden turvaamiseksi;
- c) seurata valuuttakurssijärjestelmän toimintaa;

- d) neuvotella sellaisista kansallisten keskuspankkien toimivaltaan kuuluvista kysymyksistä, jotka vaikuttavat rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen;
- e) hoitaa Euroopan raha-asiain yhteistyörahaston entisiä tehtäviä, joista Euroopan rahapoliittinen instituutti oli aiemmin ottanut vastatakseen.

III-89 artikla (ent. 124 artiklan 1 kohta)

Jokainen jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, pitää valuuttakurssipolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana. Tällöin asianomainen jäsenvaltio ottaa huomioon kokemukset, jotka on saatu valuuttakurssijärjestelmän puitteissa.

III-90 artikla (ent. 119 artikla)

1. Jos jäsenvaltiolla, jota koskee poikkeus, on maksutasettaan koskevia vaikeuksia tai tällaiset vaikeudet uhkaavat sitä vakavasti joko sen kokonaismaksutaseen epätasapainon tai sen käytettävissä olevien valuuttojen vuoksi ja nämä vaikeudet ovat omiaan erityisesti vaarantamaan sisämarkkinoiden toimintaa tai yhteisen kauppapolitiikan toteuttamista, komissio tutkii viipymättä kyseisen valtion tilanteen sekä toimet, jotka tämä valtio on kaikin käytettävissään olevin keinoin toteuttanut tai voi toteuttaa perustuslain mukaisesti. Komissio ilmoittaa, mitä toimenpiteitä se suosittaa kyseisen jäsenvaltion toteuttavan.

Jos sellaisen jäsenvaltion toteuttamat toimet, jota koskee poikkeus, ja komission ehdottamat toimenpiteet eivät osoittaudu riittäviksi syntyneiden tai uhkaavien vaikeuksien poistamiseksi, komissio talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan suosittaa neuvostolle keskinäisen avun antamista ja sen antamiseksi aiheellisia menetelmiä.

Komissio antaa neuvostolle säännöllisesti tietoja tilanteesta ja sen kehittymisestä.

2. Neuvosto päättää keskinäisen avun antamisesta; se hyväksyy eurooppapuitelait tai -päätökset, joilla vahvistetaan avun edellytykset ja sitä koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Keskinäistä apua voivat olla etenkin:

- a) niihin muihin kansainvälisiin järjestöihin kohdistuva yhtenäinen toiminta, joiden puoleen jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus, voivat kääntyä;
- b) kaupan vinoutumisen välttämiseksi tarvittavat toimenpiteet silloin, kun vaikeuksissa oleva jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, pitää voimassa tai ottaa uudelleen käyttöön kolmansiin maihin kohdistuvia määrällisiä rajoituksia;
- c) rajoitetut luotot muilta jäsenvaltioilta niiden suostumuksella.

3. Jos neuvosto ei ole myöntänyt komission suosittamaa keskinäistä apua tai jos annettu keskinäinen apu ja toteutetut toimenpiteet ovat riittämättömät, komissio antaa vaikeuksiin joutuneelle jäsenvaltiolle, jota koskee poikkeus, luvan toteuttaa suojatoimenpiteet, joiden edellytykset ja joita koskevat yksityiskohtaiset säännöt komissio määrittelee.

Neuvosto voi omasta aloitteestaan peruuttaa tämän luvan taikka muuttaa sen edellytyksiä tai sitä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

III-91 artikla (ent. 120 artikla)

1. Jos syntyy äkillinen maksutasekriisi eikä [III-90 artiklan 2 kohdassa] tarkoitettua päätöstä tehdä välittömästi, jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, voi kaiken varalta toteuttaa tarvittavat suojatoimenpiteet. Toimenpiteiden on oltava sellaisia, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle, eivätkä ne saa olla laajempia kuin on ehdottomasti tarpeen syntyneiden äkillisten vaikeuksien poistamiseksi.

2. Näistä suojatoimenpiteistä on annettava tieto komissiolle ja muille jäsenvaltioille viimeistään niiden tullessa voimaan. Komissio voi suosittaa neuvostolle keskinäisen avun antamista [III-90 artiklan] mukaisesti.

3. Neuvosto voi komission lausunnon saatuaan ja talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on muutettava edellä tarkoitettuja suojatoimenpiteitä, lykättävä niitä tai kumottava ne.

Pöytäkirja euroryhmästä

Korkeat sopimuspuolet, jotka

haluavat parantaa voimakkaamman talouskasvun edellytyksiä Euroopassa ja edistää sen vuoksi talouspolitiikan yhä tiiviimpää yhteensovittamista euroalueella,

ovat tietoisia siitä, että on tarpeen antaa erityismääräyksiä vuoropuhelun tiivistämiseksi euroalueen valtioiden välillä, kunnes EU:n kaikki jäsenvaltiot ovat liittyneet euroalueeseen,

ovat sopineet seuraavista määräyksistä, jotka liitetään perustuslakiin:

1 artikla

Euroalueen valtioiden ministerit kokoontuvat keskenään epävirallisiin kokouksiin. Näitä kokouksia pidetään tarvittaessa, ja niissä keskustellaan aiheista, jotka liittyvät valtioiden erityisvastuuseen yhteisen rahan osalta. Komissio ja Euroopan keskuspankki kutsutaan osallistumaan näihin kokouksiin, joiden valmistelusta huolehtivat euroalueeseen osallistuvien talouksien valtiovarainministerien edustajat.

2 artikla

Euroalueen valtioiden ministerit valitsevat puheenjohtajan kahden vuoden toimikaudeksi euroalueen jäsenvaltioiden enemmistöllä.

III OSASTO

SISÄISET POLITIIKAT JA TOIMET

IV LUKU

**VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN
PERUSTUVA ALUE**

SELITYS

Yleiset määräykset

Kahdeksan ensimmäistä artiklaa sisältää horisontaalisia määräyksiä, jotka koskevat vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen pääpiirteitä ja siihen liittyviä erityisiä tai yhteisistä säännöistä poikkeavia menettelyjä.

[III-153] artikla kuvastaa muiden määräysten sisältöä ja vahvistaa Euroopan tason toimien yleisen toiminta-alan. Siihen on yleisesti ottaen suhtauduttu myönteisesti ja esitetyt muutosehdotukset liittyvät lähinnä sanamuotoon. Eräät valmistelukunnan jäsenet ovat ehdottaneet lisättäväksi "rasismin ja muukalaisvihan ehkäiseminen" (Duhamel + 10, Voggenhuber, Michel + 5, Dybkjaer, De Rossa, Carey ja Gabaglio). Tämä ehdotus on hyväksytty. Lisäksi on katsottu hyödylliseksi mainita nimenomaisesti, että näitä määräyksiä sovelletaan myös kansalaisuudettomiin henkilöihin. Myöhemmin tekstissä "kolmansien maiden kansalaisilla" tarkoitetaan siis myös epäsuorasti kansalaisuudettomia henkilöitä ilman, että sitä tarvitsisi nimenomaan todeta.

[III-154] ja [III-155] artiklaa ei ole muutettu lähes ollenkaan. Eräät ovat halunneet niiden poistamista mutta enemmistö on kannattanut niiden säilyttämistä työryhmä 10:n päätelmien mukaisesti. Ehdotetaan, että [III-154] artiklan sisältö olisi tässä luvussa eikä Eurooppa-neuvostoa koskevassa perustuslain [I-20] artiklassa. Kansallisten parlamenttien asemaa koskevaan [III-155] artiklaan on ainoana muutoksena ehdotettu alun perin 2 kohdassa olleen määräyksen siirtämistä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita koskevaan pöytäkirjaan.

[III-156] artiklaa ehdotetaan säilytettäväksi, vaikka eräät valmistelukunnan jäsenet ovat pyytäneet sen poistamista (Duff + 20, Fischer, Kaufmann, Kohout, Michel + 5, Teufel, Tiilikainen + 5). Keskinäisen arvioinnin menetelmän vakiinnuttaminen sisältyy itse asiassa työryhmä X:ssä saavutettuun poliittiseen kompromissiin, ja useat valmistelukunnan jäsenet ovat suhtautuneet siihen myönteisesti. Euroopan parlamentin aseman vahvistamiseen tähtääviä muutosehdotuksia (Costa + 1, Duhamel + 8) ei ole hyväksytty, koska tässä tapauksessa kyse ei ole lainsäädännöllisestä toiminnasta vaan pikemminkin jäsenvaltioiden suorittamaa arviointia koskevista hallinnollisista säännöistä. On myös katsottu aiheelliseksi osoittaa, että yksi keskinäisen arvioinnin tavoitteista on keskinäisen tunnustamisen edistäminen, mikä vastaa eräiden valmistelukunnan jäsenten huoliin (Villepin, Lequiller).

Operatiivista yhteistyötä koskevan **[III-157] artiklan** osalta ehdotetaan määrättäväksi, että komitea perustetaan, jolloin kyseessä ei siis ole pelkkä neuvostolle annettava mahdollisuus perustaa komitea. Tämä vastaa useita muutosehdotuksia ja on samansuuntainen valmistelukunnan muiden artiklojen kanssa, joissa mainitaan neuvoston komiteat. Tekstiä on muutettu siten, ettei siinä mainita tarkasti niitä toimivaltaisia viranomaisia, joita yhteensovittaminen koskee, vaan neuvostossa kokoontuville valtuuskunnille jätetään laaja harkintavalta, jolloin ne voivat ottaa huomioon hallintorakenteidensa erityisominaisuudet. Toisaalta ehdotetaan lisättäväksi, että kansalliset parlamentit saavat samalla tavoin tietoa komitean työskentelystä kuin Euroopan parlamentti, ottaen huomioon sen, että operatiiviset keinot ovat tänä päivänä jäsenvaltioilla.

Jäsenvaltioiden aloiteoikeutta koskevan **[III-160] artiklan** osalta eräät valmistelukunnan jäsenet ovat pohtineet tätä määräystä lähinnä, koska he katsovat, että tällä alalla olisi myös vahvistettava komission yksinomainen aloiteoikeus (Michel + 5, Voggenhuber + 2, Wittbrodt, Costa). Täysistuntokeskustelussa on kuitenkin käynyt selvästi ilmi, että eräät toiset valmistelukunnan jäsenet vaativat jäsenvaltioille aloiteoikeutta tasapainottamaan niitä osia, joissa on hyväksytty siirtyminen lainsäätämisyjärjestykseen. Vaadittavan määrän osalta eräät ovat ehdottaneet vähintään kolmea valtiota (Fischer ja de Vries), toiset yhtä kolmasosaa jäsenvaltioista (van Dijk + 1, Santer + 3) ja eräät muut yhtä viidesosaa (Figel + 3). Täysistuntokeskustelussa vahvistettiin puheenjohtajiston ensimmäinen ehdotus (yksi neljäsosa jäsenvaltioista), joka näyttää olevan yksimielisesti hyväksyttävissä oleva välitysratkaisu.

TuomioistuINVALVONTAA koskevan **ent. 9 (nyt III-279) artiklan** osalta puheenjohtajisto totesi useiden valmistelukunnan jäsenten vastustaneen tätä määräystä ja huomauttaneen, että vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen alalla hyväksytyillä säädöksillä on vaikutuksia yksilön oikeuksiin (Farnleitner, Fischer, Brok + 32, Duhamel + 9, Wittbrodt + 1, Duff, Voggenhuber + 2, Michel + 5, Borrell + 1, Tiilikainen + 5). Toiset jäsenet pitivät kuitenkin tärkeänä, että tämä määräys säilytetään. Eräät haluavat jopa palata sanatarkasti SEU:n [35] artiklan 5 kohdan sanamuotoon, jolloin tekstistä poistettaisiin sanat "jos nämä toimet kuuluvat jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön piiriin" (Hain, de Villepin, Teufel, Fini, Hjelm-Wallén ja Lekberg, Lopes ja Lobo Antunes, Queiró, Schlüter, Tiilikainen + 4). Näin ollen puheenjohtajisto piti ehdotettua tekstiä hyvänä ja tasapainoisena välitysratkaisuna. Koska tämä artikla koskee tuomioistuimen toimivaltaa, se on sisällytetty perustuslain III osan tuomioistuinta koskevaan lukuun (jossa se on [III-279 artikla]).

1 jakso: Rajatarkastuksiin, turvapaikkaan ja maahanmuuttoon liittyvä politiikka

Rajoilla tehtäviä henkilötarkastuksia koskevan **[III-161] artiklan** sanamuotoa on vain parannettu. Artiklan 2 kohdan a alakohdalle ehdotetaan lyhyempää ja yksinkertaisempaa sanamuotoa, joka kattaa viisumeita ja muita lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä oleskelulupia koskevan politiikan kokonaisuudessaan. Jälkimmäiset asiakirjat eivät sisällyneet edelliseen sanamuotoon.

Tämän kohdan d alakohdan osalta on esitetty muutosehdotuksia ja käytetty puheenvuoroja, joissa on haluttu luoda ajan mittaan yhteinen rakenne tai rajavartiosto, joka edistäisi kansallisten rajavartioiden toimien koordinointia ja antaisi heille tukea (Fischer, Kuneva, Vastagh, mutta ks. myös vastakkaiset muutosehdotukset Lennmarker + Kvist, Tiilikainen + 5). Puheenjohtajisto on katsonut parhaaksi pitäytyä nykyisessä sanamuodossa, jonka kaikki valmistelukunnan jäsenet näyttävät voivan hyväksyä.

Lisäksi e alakohdan osalta puheenjohtajisto ei pidä välttämättömänä hyväksyä tiettyjä muutosehdotuksia, joiden tarkoituksena on mainita nimenomaisesti, että jäsenvaltio voi tilapäisesti ottaa uudelleen käyttöön tarkastukset sisärajoilla, kuten on sallittu Schengenin yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa. Itse asiassa ottaen huomioon, että Schengenin yleissopimuksella on tällä hetkellä unionin sekundaarilainsäädännölle kuuluva oikeudellinen asema, tämä sääntö jäisi joka tapauksessa voimaan perustuslain voimaantulon jälkeen. Schengenin yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohta olisi siis "laki" nykyisen [III-161] artiklan 2 kohdan tarkoittamassa merkityksessä, ja se olisi täysin rinnastettavissa siihen.

Artiklan loppuun on lisätty kohta, jossa täsmennetään, ettei artiklalla ole vaikutusta valtion rajojen maantieteellistä määrittelyä koskevaan jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Turvapaikkaa koskevan **[III-162] artiklan** osalta puheenjohtajisto totesi, että 2 kohdan sisällöstä oltiin täysistunnossa laajalti yksimielisiä. Näin ollen puheenjohtajisto päätti hyväksyä ainoastaan yhden sisältöä koskevan muutosehdotuksen eli lisätä g alakohdan, jossa Hainin esittämän ehdotuksen mukaisesti korostetaan turvapaikkapolitiikan ulkoisen puolen merkitystä, ja erityisesti sisällyttää tekstiin kumppanuus ja yhteistyö kolmansien maiden kanssa turvapaikkaa hakevien suurten henkilömäärien hallinnoimiseksi.

Lisäksi ehdotetaan, että c alakohtaa muutetaan hieman sen selventämiseksi, että yhteisen menettelyn ei välttämättä tarvitse olla sama yhtäältä turvapaikka-aseman ja toisaalta toissijaisen suojelun myöntämisessä (Brok + 33, Duff + 20). Hieman erilainen sanamuoto on hyväksytty myös tilapäisen suojelun osalta, koska tällä alalla unionin toiminnalla on lähinnä tarkoitus luoda yhteinen järjestelmä, jonka avulla unioni voi hallinnoida suuria henkilömääriä. Pyrkimyksenä ei välttämättä ole asianomaisten henkilöiden yhdenmukainen asema eikä yksittäisissä tapauksissa yhtenäinen menettely.

Maahanmuuttoa koskevan **[III-163] artiklan** osalta puheenjohtajisto on hyväksynyt muutosehdotukset, joissa pyydettiin ihmiskaupan torjuntaa koskevan alakohdan poistamista (Farnleitner, Fischer, Hain + Tomlinson, Hjelm-Wallen). Tämän unionin toiminnan osa on itse asiassa katettu yhtäältä rikosoikeuden välineiden käytön osalta sisällyttämällä ihmiskauppa [17] artiklassa olevaan rikosluetteloon. Toisaalta vaikuttaa siltä, että c alakohtaan ("laiton maahanmuutto ja laiton oleskelu") sisältyy suuri osa ihmiskaupan (eli kaikenlainen laittoman maahantulon ja laittoman unionin alueella oleskelun avustaminen) torjunnasta muiden kuin rikosoikeudellisten välineiden avulla. 4 kohtaan on lisätty kaiken yhdenmukaistamisen jättäminen ulkopuolelle ja noudatettu siten [18] artiklassa (rikollisuuden ehkäiseminen) olevaa määräystä, joka vastaavasti kattaa vain kannustus- ja tukitoimenpiteet.

[III-164] artikla (yhteisvastuun periaate) ehdotetaan jätettäväksi ennalleen, koska siihen on esitetty hyvin vähän muutoksia ja ne ovat olleet keskenään ristiriitaisia. Eräät ovat halunneet poistaa artiklan (Fischer, Heathcoat-Amory, Kirkhope), toiset puolestaan joko poistaa sanat "myös rahoituksen osalta" (de Vries, Hjelm-Wallen + 4) tai täysin sen vastaisesti rajoittaa artiklan koskemaan puhtaasti rahoituksellista yhteisvastuuta (Villepin). Puheenjohtajisto katsoo, että nykyinen sanamuoto on työryhmän pitkissä neuvotteluissa aikaan saatu välitysratkaisu, johon valmistelukunnan jäsenten suuri enemmistö, etenkin uusien jäsenvaltioiden edustajat, on täysistunnossa ilmaissut suhtautuvansa myönteisesti.

2 luku: Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeuden alalla

[III-165] artiklan (oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa) osalta on katsottu aiheelliseksi lisätä 1 kohtaan sanat "joilla on rajatylittäviä vaikutuksia" (de Vries + 1, Teufel, Roche, Hjelm-Wallén + 4, Haenel ja Hübner). Tätä periaatetta olisi tietenkin sovellettava tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

3 kohdan osalta eräät valmistelukunnan jäsenet ovat muistuttaneet, että perheoikeuden alalla unionin pitäisi toimia lainsäätäjänä ainoastaan rajatylittävien näkökohtien ollessa kyseessä (Voggenhuber + 2; Duhamel +10; Borrell+ 2). Tämä ehdotus on hyväksytty kaikenlaisten väärinkäsitysten välttämiseksi siitä huolimatta, että kuten 1 kohdassa on jo mainittu, unioni toimii tällä alalla ainoastaan asioissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia.

Puheenjohtajisto on todennut, että valmistelukunnan mielipide on jakaantunut sen osalta pitäisikö neuvoston tehdä perheoikeuden alalla ratkaisunsa yksimielisesti vaiko tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Useat jäsenet ovat kannattaneet sitä, että neuvosto tekee ratkaisunsa tällä alalla yksimielisesti (Teufel, de Vries ja de Bruijn, Roche, Hjelm-Wallén, Hain, Fini, Lopes, Queiró ja Schlüter). Toiset katsovat, että olisi noudatettava tavanomaista lainsäätämisyjärjestystä (Duff + 19, Farnleitner, Santer + 3, Voggenhuber + 2). Eräät katsovat jopa, ettei perheoikeutta pitäisi käsitellä erillisenä asiana, ja tästä syystä ehdottavat 3 kohdan poistamista (Michel + 5, Haenel + 1, Fischer ja Meyer). Puheenjohtajisto on näin ollen päättänyt säilyttää yksimielisyysvaatimuksen sellaisena kuin siitä on määrätty Nizzan sopimuksessa.

Käsiteltäessä sitä, olisiko mahdollista määrätä lasten huoltoa koskevasta poikkeuksesta ja lainsäätämisyjärjestyksen noudattamisesta, eräät jäsenet vastustivat tätä ja toiset huomauttivat, että käytännössä eron tekeminen on vaikeaa (Teufel, de Vries ja de Bruijn, Roche, Hjelm-Wallén, Hain, Lopes, Queiró, Wuermeling, Schlüter). Nämä huomautukset huomioon ottaen puheenjohtajisto katsoi parhaaksi poistaa viittauksen "lasten huoltoon". Näin ollen puheenjohtajisto katsoi tarpeelliseksi lisätä viimeisen kohdan, jonka nojalla neuvosto voi tämän artiklan piiriin kuuluvissa perheoikeudellisissa näkökohdissa noudattaa lainsäätämisyjärjestystä, mikäli se niin yksimielisesti päättää. Tällä lausekkeella voidaan välttää perustuslain muuttaminen, ilman raskasta tarkistusmenettelyä.

3 jakso: Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa

Entisten 15 ja 16 artiklan osalta (oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa) puheenjohtajisto katsoi, että ne olisi esitettävä yhdessä ja yhdistettävä uudessa [III-166] artiklassa siinä määrin kuin rikosoikeudellisia menettelyjä koskevan lainsäädännön lähentäminen voi olla tarpeen päätösten vastavuoroisen tunnustamisen helpottamiseksi.

Puheenjohtajisto on tarkastellut niiden jäsenten jättämiä muutosehdotuksia, jotka vaativat yksimielisyyttä koskevan säännön säilyttämistä kaikkien [III-166–III-172] artiklan perusteella annettavien säädösten osalta (Farnleitner, Lopes, Roche, Schlüter, de Vries, Santer ainoastaan [III-171] ja [III-172] artiklan osalta, Hain ainoastaan III-166 artiklan 2 kohdan osalta). Puheenjohtajisto ei ole hyväksynyt näitä muutosehdotuksia, koska se on ottanut huomioon työryhmän suositukset (työryhmä säilytti yksimielisyysvaatimuksen tietyissä erityisen arkaluonteisissa tapauksissa ja rajoitti unionin toimivaltaa verrattuna nykyiseen sopimukseen), näiden määräysten 3. huhtikuuta pidetyssä täysistunnossa valmistelukunnan jäsenten enemmistöltä saaman kannatuksen sekä joukon muutosehdotuksia, joissa yksimielisyysvaatimus poistetaan jopa sellaisissa tapauksissa, joissa puheenjohtajiston ehdotuksessa sitä edellytetään ([III-166 artiklan 2 kohdan sekä III-167, III-170 ja III-171 artiklan osalta] Duff + valm. jäs., de Villepin, Michel + 5, Berger + Einem, Van Lancker, Duhamel + valm. jäs., Voggenhuber + 2, van der Linden + Timmermans, Brok + 32 ([III-170] artiklan osalta)).

Entisen 16 artiklan osalta (josta on tullut [III-166 artiklan] 2 kohta) useat valmistelukunnan jäsenet ovat vaatineet, että unionin pitäisi vahvistaa vähimmäissääntöjä ainoastaan silloin, kun jokin rajatylittävä näkökohta niin oikeuttaa (Heathcoat-Amory, Schlüter, Teufel, Fischer, Wuermeling, Queiró, Haenel ja Tiilikainen). Viimeistä kohtaa on siis tarkistettu ja siihen on lisätty sanat "sellaisissa rikosasioissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia".

On myös korostettava sitä, että vaikka tämän määräyksen tarkoituksena on todisteiden vastavuoroista hyväksyttävyyttä koskevien vähimmäissääntöjen vahvistaminen, sen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa tätä hyväksyttävyyttä eikä edes näiden todisteiden arviointia, joka kuuluu täysin ja yksinomaan kansallisten tuomarien toimivaltaan. Kyse on ainoastaan sellaisten vähimmäissääntöjen vahvistamisesta, jotka mahdollistavat sen, että näiden sääntöjen mukaisesti saatuja todisteita voidaan myöhemmin käyttää muiden jäsenvaltioiden menettelyissä, mutta tämä ei rajoita tuomarin vapautta arvioida muita todisteita kansallisen lainsäädännön mukaisesti (ks. mm. Svensson ja Hjelm-Wallén). Väärinkäsitysten välttämiseksi 2 kohdan a alakohdan sanamuodoksi ehdotetaan "todisteiden vastavuoroinen hyväksyttävyys jäsenvaltioissa".

Eräät valmistelukunnan jäsenet ovat pyytäneet, että unioni antaisi ainoastaan puitelakeja (Schlüter, Farnleitner, Teufel, de Vries, de Villepin, Fischer, Queiró). Jotkut ovat tässä yhteydessä tuoneet esille sen, että kansalliset parlamentit olisi otettava mukaan ja että unionin oikeuden siirtäminen osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi perusteltua tällä alalla. Puheenjohtajisto on pitänyt tätä pyyntöä perusteltuna ja on poistanut sanan "laki" tästä artiklasta.

Puheenjohtajisto on myös lisännyt Rochen ehdotuksen mukaisesti viimeisen virkkeen, jossa korostetaan jäsenvaltioiden mahdollisuutta säätää korkeammista suojelun vaatimuksista.

[III-167] artiklan osalta (aineellinen rikosoikeus) ehdotetaan ensimmäisen luetelmakohdan (josta on puhtaasti teknisestä syystä tullut 1 kohta) säilyttämistä nykyisessä muodossaan, koska se on saanut laajan kannatuksen. Ensimmäisen luetelmakohdan luetteloon on pyydetty lisättäväksi muita rikollisuuden aloja, joista on aiheellista mainita ainoastaan rasismi ja muukalaisviha, joka on lisätty III-153 artiklaan.

Toista kohtaa on muutettu muun muassa tiettyjen muutosehdotusten ottamiseksi huomioon (Hjelm-Wallen, Fini, Teufel, Roche, Schlüter, Hain, Tiilikainen). Näin ollen sen uusi teksti sisältää useita rajoituksia toisen kohdan soveltamisalaan eli:

- rikosten on liityttävä unionin tason yhdenmukaistamistoimenpiteisiin. Siten ulkopuolelle jätetään muun muassa ne unionin politiikat, joilla yhdenmukaistamistoimenpiteitä ei toteuteta (tukialat kuten kulttuuri), koska ei olisi loogista lähentää rikosoikeuden normeja aloilla, joilla jopa muiden kuin rikosoikeudellisten seuraamusten yhdenmukaistaminen on mahdotonta;
- on oltava yhteys unioni jo toteuttamiin yhdenmukaistamistoimenpiteisiin. Tämän oikeusperustan käyttämiseksi ei siis riitä, että unioni voi teoriassa harjoittaa tiettyä politiikkaa, vaikka se ei vielä ole käyttänyt toimivaltaansa. Rikosoikeuden lähentäminen voidaan toteuttaa ainoastaan kyseisellä unionin politiikan alalla jo toteutettujen yhdenmukaistamistoimenpiteiden yhteydessä. Vaikka tämä sääntö todellakin kaventaa huomattavasti kohdan soveltamisalaa, se vastaa useiden valmistelukunnan jäsenten ilmaisemaan huoleen, jonka mukaan [III-167] artikla ei saa johtaa liialliseen ja liian nopeasti tapahtuvaan rikosoikeudellisten seuraamusten käyttöön. Itse asiassa lainsäätäjän on arvioitava, onko rikosoikeuden normien lähentäminen välttämätöntä kyseisen politiikan tehokkaan täytäntöönpanon varmistamisessa;

- kun tähän kohtaan liittyvien yhdenmukaistamistoimenpiteiden hyväksymisessä edellytetään neuvoston yksimielistä päätöstä, tätä samaa menettelyä noudatetaan myös tämän artiklan puitteissa. On suhteellisen loogista määrätä tästä yhtäpitävyydestä, jota sovelletaan esimerkiksi rasismiin ja muukalaisvihaan liittyviä rikoksia (liittyy EY-sopimuksen ent. 13 artiklaan) sekä petoksia ja veronkiertoa (liittyy III-59 artiklaan) koskevaan lähentämiseen.

[III-168] artiklaa (rikollisuuden ehkäiseminen) ei ole muutettu, koska siitä on päästy yksimielisyyteen.

Valmistelukunnan jäsenet ovat suhtautuneet myönteisesti **[III-169] artiklaan** (Eurojust). On totta, että eräät ovat ehdottaneet, että neuvosto antaisi yksimielisesti eikä määräenemmistöllä Eurojustin tehtävät määrittelevän lain (Kvist, Roche, Lopes, Queiró, Schlüter, de Vries, Tajani ja Farnleitner). Mutta yleisesti ottaen suuri enemmistö hyväksyy lainsäätämisyjärjestyksen. Sanamuotoa "tukea ja tehostaa" yhteensovittamista on ehdotettu (Schlüter, Teufel), ja se vaikuttaa sopivan paremmin Eurojustin tehtävien määrittelyyn.

Toisen kohdan a alakohdan osalta eräät jäsenet ovat ilmaisseet varaumansa Eurojustin mahdollisuuteen "käynnistää" syytetoimia (Roche, Queiró, de Vries, Hain, Fini, Teufel, Hjelm-Wallén, Muscardini), mutta vaikuttaa siltä, että ajatus on yleisesti hyväksyttävissä edellyttäen, että mainitaan, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset toteuttavat nämä syytetoimet. Tulevaisuudessa on tarkoitus vahvistaa Eurojustin toimivaltaa tässä asiassa. Eurojust voi jo nykyään pyytää kansallisilta viranomaisilta syytetoimien käynnistämistä tietyistä toimista. Kansalliset viranomaiset voivat kuitenkin päättää olla täyttämättä pyyntöä (ks. Eurojustin perustamisesta 28 päivänä helmikuuta 2002 tehty neuvoston päätös; EYVL L 63/1, 6.3.2002). Artiklan sanamuodon mukaan ne voitaisiin velvoittaa siihen, mikäli niin lailla säädettäisiin. Samassa alakohdassa puheenjohtajisto on päättänyt korostaa syytetoimien käynnistämisen merkitystä unionin taloudellisten etujen suojelemiseksi, ala, jolla unionin toimintaa on tärkeää tehostaa. Tämä viittaus on siis lisätty.

Jotkut valmistelukunnan jäsenet vastustivat "Europolin asianmukaista valvontaa" koskevan tehtävän (ent. kolmas luetelmakohta) sisällyttämistä artiklaan (Roche, Queiró, Schlüter, Tajani, Hain, Farnleitner, Teufel, Hjelm-Wallén). Jotkut korostivat, että tekstistä ei käy selvästi ilmi kyseisen valvonnan luonne. Ensinnäkin on syytä selvittää, että kahdentyypinen Europolin toimien valvonta (kuten jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten toimien valvontakin) olisi teoriassa mahdollista: ennakkovalvonta tai jälkivalvonta. Ehdotetun määräyksen tavoitteena oli ottaa käyttöön Europolin operatiivisten toimien ennakkovalvonta, jotta vältettäisiin se, että kyseinen elin voisi toimia ja vaikuttaa yksittäisiin oikeuksiin ilman, että sen toimintaa valvottaisiin. Tältä osin kyseistä määräystä olisi tarkasteltava yhdessä Europolia koskevan [III-172] artiklan 3 kohdan kanssa. Siinä nimittäin määrätään, että "Europolin kaiken operatiivisen toiminnan tulee tapahtua yhteydessä sen jäsenvaltion tai niiden jäsenvaltioiden viranomaisiin, joiden alueella toimitaan, ja yhteisymmärryksessä näiden viranomaisten kanssa". Tästä seuraa, että ennakkovalvonta on tarpeen jo ennen kuin Europol panee täytäntöön operatiivisen toimen jonkin jäsenvaltion alueella. Lisäksi vielä Eurojustin toteuttaman valvonnan edellyttäminen ei vaikuta tässä tilanteessa välttämättömältä, vaikka tällaisesta tehtävästä saattaisikin olla hyötyä useissa valtioissa toimivien yhteisten tutkintaryhmien toimien ollessa kyseessä. Näin ollen puheenjohtajisto hyväksyi edellä mainittujen valmistelukunnan jäsenten esittämät muutokset ja poisti kyseisen luetelmakohdan. Samalla se päätti lisätä Europolin toimintaa koskevaan [III-172] artiklan 2 kohdan b alakohtaan ilmauksen "tarvittaessa yhteydessä Eurojustiin" (ks. kyseinen artikla).

III-170 artiklasta (Euroopan syyttäjänvirasto) käytiin vilkas keskustelu ensin työryhmässä (ainoa sen toimivaltaan kuuluva seikka, josta se ei antanut yksimielistä suositusta) ja sen jälkeen täysistunnossa 6.12.2002. Ehdotetussa määräyksessä esitetään oikeusperusta, jonka nojalla neuvosto voi yksimielisesti ja Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon saatuaan perustaa Euroopan syyttäjänviraston katsoessaan sen tarpeelliseksi, mutta ilman että neuvostolla olisi velvollisuus tehdä niin. Artiklan 2 ja 3 kohdan määräyksiä sovellettaisiin siis vain siinä tapauksessa, että neuvosto tekisi tällaisen päätöksen. Kyseisissä määräyksissä jätettäisiin lisäksi tarkoituksella lainsäätäjälle huomattava liikkumavara syyttäjänviraston perustamista koskevien sääntöjen mahdollisen konkreettisen määrittelyn suhteen (rakenne, toiminta, tehtävät ja toimivalta), koska niissä rajoitutaan mainitsemaan ainoastaan tällaisten sääntöjen olennaiset seikat perustuslaissa.

Hyvin monet valmistelukuntalaiset vastustivat ajatusta Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta (Hain, de Vries, Roche, Schlüter, Queiró, Wuermeling, Hjelm-Wallén, Farnleitner, Tajani, Heathcoat-Amory, Muscardini, Tiilikainen). Jotkut heistä toivat esiin, että siihen ei ole tarvetta ja jotkut korostivat, että Eurojust on aloittanut toimintansa vasta hiljattain ja että täytyy odottaa ennen kuin voidaan arvioida, onko Euroopan syyttäjänviraston perustamiseen tarvetta. Toisaalta monet muut jäsenet kannattivat Euroopan syyttäjänviraston perustamista (Fayot, Haenel, Costa, Duff, Brok, Michel, Borrell, de Villepin, Fischer, Badinter, Lequiller, Voggenhuber, Kohout, Kaufmann, Teufel, Floch, Meyer, Wittbrodt ja Fogler). Jotkut heistä jopa toivovat, että sen perustamisesta määrättäisiin jo perustuslaissa (Fischer, Badinter) ja jotkut taas, että perustuslaki velvoittaa neuvoston antamaan Euroopan syyttäjänviraston perustamista koskevan lain.

Valmistelukunnassa ei päästy tästä asiasta keskusteltaessa yhteiseen näkemykseen. Puheenjohtajisto katsoo edellä esitetyn pohjalta, että sen alkuperäinen ehdotus on kohtuullinen kompromissiratkaisu: Euroopan syyttäjänvirastoa ei perusteta perustuslailla eikä neuvostolla ole velvollisuutta antaa lakia sen perustamisesta. Artiklassa esitetään ainoastaan, että neuvosto voi antaa (yksimielisesti ja Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon saatuaan) lain Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta Eurojustin pohjalta. Näin ollen ehdotetaan kyseisen artiklan säilyttämistä ennallaan. Väärinkäsitysten välttämiseksi ehdotetaan sen mainitsemista, että Euroopan syyttäjänvirasto perustetaan Eurojustin "yhteyteen" joidenkin valmistelukuntalaisten toiveen mukaisesti (Voggenhuber, Michel, Kaufmann, de Villepin, Fischer, Badinter, Wuermeling, Kohout) eikä "Eurojustiin". Lisäksi ilmauksen "joka on tarvittaessa yhteydessä Europoliin" lisääminen (2 kohtaan) antaisi neuvostolle mahdollisessa syyttäjänviraston perustamista koskevassa laissa mahdollisuuden antaa säännöksiä sen työskentelysuhteista Europoliin.

4 jakso: Poliisiyhteistyö

[III-171] artiklan (toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö) ~~turvallisuuden alalla~~ 1 kohtaa on muutettu sellaisten muutosehdotusten johdosta, joissa toivotaan, että kyseisessä artiklassa esitetyn poliisiyhteistyön soveltamisala olisi täsmälleen sama kuin nykyisen SEU:n 30 artiklassa määrätään. Toisessa kohdassa mainitaan ainoastaan "henkilöstön koulutuksen tukeminen". Tässä on kyseessä pelkästään termien yhdenmukaistaminen [III-165] ja [III-166] artiklassa jo käytettyjen termien kanssa.

Tärkein muutosehdotuksissa (Teufel, Roche, Fischer, de Villepin, Hjelm-Wallen + 4) ja näkemyksissä esitetty seikka koskee vaikeutta rajoittaa täsmällisesti 3 kohtaa, jossa työryhmän päätelmien mukaan määrätään yksimielisyyttä koskevan säännön soveltamisesta poliisiviranomaisten operatiiviseen yhteistyöhön, ja 2 kohdan viimeistä luetelmakohtaa, jonka mukaan tavanomaista menettelyä (eli määräenemmistöä) voidaan soveltaa muihin toimenpiteisiin, jotka eivät kuulu operatiivisen yhteistyön piiriin. Useat valmistelukuntalaiset ilmaisivat lopuksi huolensa siitä, että kaikkia operatiivisia toimia koskeva yksimielisyyden sääntö saattaa osoittautua liian yleiseksi ja joustamattomaksi käytännössä (de Villepin, Voggenhuber + 2, Duff + 1, jotka ehdottivat vahvistettua määräenemmistöä).

Näiden huomautusten huomioon ottamiseksi uudessa tekstissä pyritään luettelemaan täsmällisesti määräenemmistöllä hyväksyttävät asiat: tästä syystä tekstiin on lisätty yhteisiä tutkintatekniikoita koskeva luetelmakohta (joka on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nykyisen 30 artiklan 1 kohdassa). Pitäen toisaalta mielessä myös sen, että [III-159] artikla kattaa joka tapauksessa poliisiviranomaisten hallinnollisen yhteistyön, käsiteltävään artiklaan ei ole enää tarpeen ottaa mukaan kaikkea "muuta kuin operatiivista" yhteistyötä koskevaa yleistä lauseketta.

Ottaen huomioon työryhmän loppuraportin puheenjohtajisto päätti säilyttää 3 kohdassa olevan yksimielisyyttä koskevan säännön, koska hallinnollista yhteistyötä koskevaan [III-159] artiklaan sovelletaan määräenemmistöä, sama pätee Europolia koskevaan [III-172] artiklaan (tärkein poliisiyhteistyöhön liittyvä artikla, joka koskee sekä Europolia että jäsenvaltioiden poliisiviranomaisia tarvittaessa yhteisissä tutkintaryhmissä) ja koska neuvostolla on siten, kuten jo nytkin, mahdollisuus säätää kyseisen kohdan nojalla annetuissa laeissa tai puitelaeissa täytäntöönpanoasetusten antamisesta joko itse määräenemmistöllä tai komission toimesta (I-36 artikla).

Puheenjohtajisto teki **III-172 artiklan** (Europol) osalta vain muotoa koskevia muutoksia ottaen huomioon, että valmistelukuntalaiset kannattavat kyseistä artiklaa. Näin ollen puheenjohtajisto lisäsi ensimmäiseen kohtaan jäsenvaltioiden "muut lainvalvontaviranomaiset" SEU:n nykyisen 30 artiklan mukaisesti (de Vries + de Bruijn). Sanan "erityisesti" lisäämisellä 2 kohdan a alakohtaan pyritään selventämään, että Europolin analyysit voivat kuten nykyisinkin perustua myös muihin kuin jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai kolmansien elinten välittämiin tietoihin ja erityisesti julkisesti saatavilla oleviin tietoihin (Hjelm-Wallén + 5). Ilmaus "toimivaltaiset viranomaiset" on lähempänä perustuslaissa käytettävää terminologiaa kuin ilmaus "lainvalvontaviranomaiset" (Hjelm-Wallén + 5).

Toisessa kohdassa kuvattuja tehtäviä koskevat muutosehdotukset ovat keskenään vastakkaisia. Joissain toivotaan, että esitetyt mahdolliset tehtävät mainittaisiin vain esimerkinomaisesti (Michel + 5), joissain sitä vastoin halutaan, että perustuslaissa vahvistettaisiin Europolin tehtävät. Jotkut ehdottavat muutoksia, joissa Europolille annettaisiin perustuslaissa suoraan määrättäviä vaativampia tehtäviä (Brok + 30), kun taas muut toivoisivat Europolille vaatimattomampia tehtäviä, jotka vastaisivat sen tämänhetkistä roolia (Hain, Roche, Tiilikainen +5). Puheenjohtajiston ja työryhmän lähestymistapa vaikuttaa tasapainoiselta kompromissilta. Ehdotetaan yksinkertaisesti [III-169 artiklan 2 kohdan] kolmannen luetelmakohdan poistamisen johdosta ilmauksen "tarvittaessa yhteydessä Eurojustiin" lisäämistä, jotta lainsäätäjä voisi määritellä asianmukaiset työskentelysuhteet kyseisten kahden elimen välillä muun muassa siinä tapauksessa, että Europolilla olisi operatiivinen toimivalta (ottaen asianmukaisella tavalla huomioon se, että joissain jäsenvaltioissa poliisielinten lainvalvontatoimenpiteet ovat syyttäjien tai tuomareiden johdon tai valvonnan alaisia).

3 kohdan osalta puheenjohtajisto on päättänyt säilyttää nykyisen tekstin. Puheenjohtajisto korostaa sitä, että olisi erheellistä ymmärtää ilmaisu "operatiivinen toiminta" laajasti siten, että se kattaisi pelkän tietojen käsittelyn operatiivisessa tarkoituksessa; tämä tietojenkäsittely kuuluu Europolin tehtäviin jo nykyään. Tekstistä käy ilmi, että ainoastaan Europolin jäsenvaltion alueella toteuttama operatiivinen toiminta vaatii kyseisen jäsenvaltion suostumuksen. Puheenjohtajisto korostaa lisäksi, että 3 kohdan tarkoituksena on ainoastaan varata pakkokeinojen käyttö kansallisille viranomaisille. Mikään ei estä lainsäätäjää antamasta Europolille oikeutta olla läsnä, kun tällaisia keinoja käytetään, tai jopa oikeutta pyytää kansallisia viranomaisia toteuttamaan tällaisia keinoja.

[III-173] artikla (toiminta toisen jäsenvaltion alueella) säilyy ennallaan, koska siihen ei ole esitetty muutosehdotuksia.

TEKSTIEHDOTUS

1 JAKSO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

III-153 artikla

(ent. 1 artikla: [Alueen määrittely])

1. Unioni muodostaa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen, jossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan eri oikeusperinteet ja -järjestelmät.
2. Unioni varmistaa sen, ettei sisärajoilla suoriteta henkilötarkastuksia, sekä kehittää turvapaikka-asioissa, maahanmuuttoasioissa ja ulkorajojen valvonnassa yhteisen politiikan, joka perustuu jäsenvaltioiden väliseen yhteisvastuuseen ja joka on oikeudenmukainen kolmansien maiden kansalaisia **ja kansalaisuudettomia henkilöitä** kohtaan.
3. Unioni ~~varmistaa~~ **pyrkii toiminnallaan varmistamaan** korkean turvallisuustason rikollisuutta **sekä rasismia ja muukalaisvihaa** ehkäisevillä ja torjuvilla toimenpiteillä, poliisiviranomaisten ja rikosoikeudellisia asioita käsittelevien viranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välisillä koordinointi**toimenpiteillä** ja yhteistyöllä sekä rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisella tunnustamisella ja rikoslainsäädäntöjen lähentämisellä.
4. Unioni parantaa oikeussuojan saatavuutta muun muassa siviilioikeudellisten asiakirjojen ja tuomioiden ~~vapaalla liikkuvuudella, joka perustuu~~ **vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta soveltamalla.**

III-154 artikla

(ent. 2 artikla: [Eurooppa-neuvoston asema])

Eurooppa-neuvosto määrittelee ~~lainsäädäntötoiminnan~~ **lainsäädännön suunnittelun** ja operatiivisen toiminnan **strategiset** yleislinjat vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella.

III-155 artikla

(ent. 3 artikla: [Kansallisten parlamenttien asema])

1. **Jäsenvaltioiden kansalliset parlamentit valvovat, että tämän luvun 4 ja 5 jakson mukaisesti esitetyissä lainsäädäntöehdotuksissa ja -aloitteissa on noudatettu toissijaisuusperiaatetta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamista koskevassa pöytäkirjassa määrättyjen erityissääntöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden kansalliset parlamentit voivat osallistua perustuslain III-156 artiklassa tarkoitettuihin arviointijärjestelmiin sekä Europolin ja Eurojustin toiminnan poliittiseen valvontaan perustuslain III-169 ja III-172 artiklan mukaisesti.**

2. ~~[Poiketen siitä, mitä toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisen noudattamista koskevassa pöytäkirjassa määrätään, silloin kun vähintään neljännes kansallisista parlamenteista antaa perustellun lausunnon siitä, ettei komission tämän osaston 3 ja 4 luvun mukaisesti esittämässä ehdotuksessa ole noudatettu toissijaisuusperiaatetta, komission on tarkasteltava ehdotusta uudelleen. Tämän uudelleentarkastelun jälkeen komissio voi päättää säilyttääkö se ehdotuksensa ennallaan, muuttaako se sitä vai peruuttaako se sen. Komissio perustelee päätöksensä. Tätä määräystä sovelletaan myös aloitteisiin, joita jäsenvaltioiden ryhmä tekee tämän osaston 8 artiklan määräysten mukaisesti.]~~ **[Tämä määräys on liitetty toissijaisuutta koskevaan pöytäkirjaan].**

III-156 artikla

(ent. 4 artikla: [Arviointijärjestelmät])

Neuvosto voi hyväksyä eurooppa-asetuksia tai –päätöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, joiden avulla jäsenvaltiot suorittavat yhteistoiminnassa komission kanssa objektiivisen ja puolueettoman arvioinnin siitä, miten jäsenvaltioiden viranomaiset toteuttavat tässä **osastossa** tarkoitettuja unionin politiikkoja, **erityisesti edistääkseen vastavuoroista tunnustamista koskevan periaatteen täysimääräistä soveltamista**, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ~~tämän sopimuksen perustelun~~ [III-261–III-263 (ent. EY-sopimuksen 226–228)] artiklan soveltamista. Euroopan parlamentille sekä jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille tiedotetaan tämän arvioinnin sisällöstä ja tuloksista.

III-157 artikla

(ent. 5 artikla: [Operatiivinen yhteistyö])

Perustetaan Neuvostoon voidaan perustaa pysyvä komitea **pysyvä komitea** varmistamaan unionin sisällä toteutettavan operatiivisen yhteistyön edistämistä ja tehostamista sisäiseen turvallisuuteen kuuluvissa asioissa. Rajoittamatta [III-242 (ent. EY-sopimuksen 207)] artiklan soveltamista tämä komitea ~~huolehtii edistää~~ jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toiminnan yhteensovittamista, poliisi-, tulli- ja pelastuspalveluviranomaiset mukaan luettuina. **Niiden unionin elinten ja erillisvirastojen** Europolin, Eurojustin ja tarvittaessa Euroopan syyttäjäviraston edustajat, **joita asia koskee**, voidaan ottaa mukaan komitean työskentelyyn. Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille annetaan tietoja työskentelystä.

III-158 artikla

(ent. 6 artikla: [Yleistä järjestystä ja sisäistä turvallisuutta koskevat toimenpiteet])

Tämän ~~osaston~~ [luvun] määräyksillä ei rajoiteta niitä velvollisuuksia, joita jäsenvaltioilla on yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi sekä sisäisen turvallisuutensa suojaamiseksi.

III-159 artikla
(ent. 7 artikla: [Hallinnollinen yhteistyö])

Neuvosto antaa määränemmistöllä eurooppa-asetuksia varmistaakseen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisen sekä näiden viranomaisten ja komission välisen **hallinnollisen** yhteistyön tähän ~~osastoon~~ **[lukuun]** kuuluvilla aloilla. Neuvosto tekee ratkaisunsa komission ehdotuksesta, **tämän kuitenkin vaikuttamatta III-160 artiklan soveltamiseen, tai, tämän osaston 3 ja 4 luvussa tarkoitetuilla aloilla, joko komission ehdotuksesta tai jäsenvaltioiden neljännen aloitteesta** ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

III-160 artikla
(ent. 8 artikla [Aloiteoikeus])

Tämän ~~osaston~~ **[luvun]** 4 ja 5 luvussa **jaksossa** tarkoitettujen toimenpiteiden toteutetaan:

- a) komission ehdotuksesta, tai
- b) aloitteesta, jota yksi neljäsosa jäsenvaltioista kannattaa.

(ent. 9 artikla: [TuomioistuINVALVONTA] [artikla säilyy muuttumattomana, sisällytetään tuomioistuinta koskevaan lukuun])

~~[Käyttäessään tämän osaston 3 ja 4 luvun määräyksiä koskevaa toimivaltaansa yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa valvoa jäsenvaltion poliisiviranomaisen tai lain noudattamista valvovan muun viranomaisen toteuttamien toimien pätevyyttä tai oikeasuhtaisuutta tai antaa ratkaisua niiden velvollisuuksien täyttämistä, joita jäsenvaltioilla on yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi sekä sisäisen turvallisuuden suojaamiseksi, jos nämä toimet kuuluvat jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön piiriin.]~~

2 JAKSO

**RAJATARKASTUKSIIN SEKÄ TURVAPAikka- JA MAAHANMUUTTOASIOIHIN
LIITTYVÄ POLITIIKKA**

III-161 artikla
(ent. 10 artikla: [Rajoilla tehtävät henkilötarkastukset])

1. Unioni kehittää politiikan, jolla pyritään
 - a) varmistamaan, ettei sisärajoja ylittävillä henkilöillä tehdä henkilötarkastuksia, riippumatta siitä, mikä heidän kansalaisuutensa on;

- b) varmistamaan henkilötarkastukset ja tehokas valvonta ulkorajojen ylittämisen yhteydessä;
- c) ottamaan vaiheittain käyttöön ~~yhteinen~~ ulkorajojen valvontajärjestelmä.
2. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät Tätä varten lainsäädäntömenettelyn mukaisesti eurooppalailla lakeja tai puitelakeja~~ **Tätä varten lainsäädäntömenettelyn mukaisesti eurooppalailla lakeja tai -puitelaila vahvistetaan toimenpiteet**, jotka koskevat seuraavaa:
- a) **yhteinen viisumeita ja muita lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä oleskelulupia koskeva politiikka** ~~edellytykset kolmansien maiden kansalaisten maahantulolle lyhyeksi ajaksi viisumivelvollisuus ja vapautus tästä velvollisuudesta mukaan luettuna, ulkorajojen ylittämiseen oikeuttavien asiakirjojen myöntämistä koskeva säännöt, menettelyt ja edellytykset sekä näiden asiakirjojen yhtenäinen malli;~~
- b) tarkastukset, joita ~~voidaan tehdä~~ **tehdään** ulkorajoja ylittävillä henkilöillä;
- c) edellytykset, joiden mukaisesti kolmansien maiden kansalaiset voivat vapaasti matkustella unionissa lyhyen ajan;
- d) kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla otetaan vaiheittain käyttöön yhteinen ulkorajojen valvontajärjestelmä;
- e) sisärajoja ylittävillä henkilöillä tehtävien henkilötarkastusten poistaminen, riippumatta siitä, mikä heidän kansalaisuutensa on.
3. **Tämä artikla ei rajoita valtion rajojen maantieteelliseen määrittelyyn liittyvää jäsenvaltioiden toimivaltaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti.**

III-162 artikla
(ent. 11 artikla: [Turvapaikka])

1. Unioni kehittää yhteisen turvapaikka-alan ja tilapäisen suojelun politiikan, jonka tarkoituksena on antaa asianmukainen asema kaikille kansainvälistä suojelua tarvitseville kolmansien maiden kansalaisille ja taata palauttamiskiellon periaatteen noudattaminen. ~~Tämän politiikkaan on oltava~~ pakolaisten oikeusasemaa koskevan, 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn Geneven yleissopimuksen ja 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyn pöytäkirjan sekä muiden asiaan liittyvien sopimusten mukaista.
2. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät Tätä varten lainsäädäntömenettelyn mukaisesti eurooppalailla lakeja tai puitelakeja~~ **-puitelaila vahvistetaan toimenpiteet**, joilla pyritään ottamaan käyttöön yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä, johon sisältyvät:
- a) koko unionissa pätevä yhdenmukainen turvapaikka-asema kolmansien maiden kansalaisille;

- b) yhdenmukainen toissijaisen suojelun asema kolmansien maiden kansalaisille, jotka eivät saa eurooppalaista turvapaikkaa mutta jotka tarvitsevat kansainvälistä suojelua;
 - c) ~~yhdenmukainen~~ **yhteinen järjestelmä** tilapäisen suojelun ~~asema antamiseksi~~ kotiseudultaan siirtymään joutuneille joukkomaahantulon yhteydessä;
 - d) ~~yhteisiä~~ **menettelyjä** turvapaikka-aseman tai toissijaisen ~~tai tilapäisen~~ suojelun myöntämiseksi ja peruuttamiseksi;
 - e) perusteet ja menettelyt turvapaikkahakemuksen tai toissijaista suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastaavan jäsenvaltion määrittämiseksi;
 - f) turvapaikanhakijoiden tai toissijaista ~~tai tilapäistä~~ suojelua hakevien vastaanottoa koskevat vaatimukset;
 - g) **kumppanuus ja yhteistyö kolmansien maiden kanssa turvapaikkaa tai toissijaista tai tilapäistä suojelua hakevien suurten henkilömäärien hallinnoimiseksi.**
3. Jos kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukkomaahantulo aiheuttaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa hätätilanteen, neuvosto voi komission ehdotuksesta hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä koskevia asetuksia tai päätöksiä kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden hyväksi. Neuvosto tekee päätöksensä komission Euroopan parlamenttia kuultuaan.

III-163 artikla
(ent. 12 artikla: [Maahanmuutto])

1. Unioni kehittää yhteisen maahanmuuttopolitiikan, jolla pyritään kaikissa vaiheissa varmistamaan muuttovirtojen tehokas hallinta, jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu sekä laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan tehostettu ehkäiseminen ja torjunta.
2. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät Tätä varten lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja~~ **eurooppalailla tai -puitelilla vahvistetaan toimenpiteet** seuraavilla aloilla:
 - a) maahantuloa ja maassaoleskelua koskevat edellytykset ja vaatimukset pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämisestä jäsenvaltioissa, perheen yhdistäminen mukaan luettuna;
 - b) jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeuksien määrittely, mukaan lukien edellytykset, jotka koskevat liikkumis- ja oleskeluvapautta muissa jäsenvaltioissa;

- c) laitton maahantulo ja laitton oleskelu, laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden maasta poistaminen ja palauttaminen mukaan luettuna.

[– ~~ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan, torjunta.~~]

3. Unioni voi tehdä kolmansien maiden kanssa sopimuksia laittomasti maassa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten takaisinotosta kotimaahan tai viimeiseen oleskelumaahan.
4. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat säätää lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja~~ **Eurooppalailla tai -puitelaila voidaan vahvistaa toimenpiteitä**, joilla kannustetaan ja tuetaan jäsenvaltioiden toimia alueellaan laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotoutumisen edistämiseksi, **lukuun ottamatta jäsenvaltioiden lainsäädännön ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamista.**

III-164 artikla
(ent. 13 artikla: [Yhteisvastuun periaate])

Tässä ~~luvussa~~ **jaksossa** tarkoitetuissa unionin politiikoissa ja niiden täytäntöönpanossa noudatetaan jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta, myös rahoituksen osalta. Unionin tämän ~~luvun~~ **jakson** määräysten nojalla antamiin säädöksiin sisällytetään aina tarvittaessa asianmukaisia säännöksiä tämän periaatteen soveltamisesta.

3 JAKSO

OIKEUDELLINEN YHTEISTYÖ YKSITYISOIKEUDEN ALALLA

III-165 artikla
(ent. 14 artikla: Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa)

1. Unioni kehittää ~~yksityisoikeudellisia asioita koskevaa~~ oikeudellista yhteistyötä **yksityisoikeudellisissa asioissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia. Tämä yhteistyö, joka** perustuu tuomioistuinten päätösten ja muiden päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen. Yhteistyöhön **voi kuulua kuuluu jäsenvaltioiden lakien ja asetusten** ~~sellaisen kansallisen lainsäädännön lähentämistä koskevien toimenpiteiden toteuttamista,~~ ~~jonka vaikutukset voivat ulottua rajojen yli.~~
2. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat tätä varten lainsäätämismenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja,~~ **Lailla tai puitelaila vahvistetaan toimenpiteet**, joilla pyritään muun muassa varmistamaan:
- a) jäsenvaltioiden tuomioistuinten päätösten ja muiden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen ja niiden täytäntöönpano;

- b) oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksianto valtiosta toiseen;
- c) lainvalintaa ja tuomioistuimen toimivallan määräytymistä koskevien jäsenvaltioiden sääntöjen yhteensopivuus;
- d) todisteiden vastaanottamista koskeva yhteistyö;
- e) korkeatasoiset oikeussuojakeinot;
- f) riita-asiaain oikeudenkäyntien moitteeton sujuminen edistämällä tarvittaessa riita-asiaain oikeudenkäyntiä koskevien jäsenvaltioissa sovellettavien säännösten yhteensopivuutta;
- g) ~~ehkäisevää oikeudenkäyttöä koskevien toimenpiteiden ja vaihtoehtoisten~~ riidanratkaisumenetelmien kehittäminen;
- h) tuomareiden ja tuomioistuinten henkilöstön koulutuksen tukeminen.

3. ~~Neuvosto antaa yksimielisesti komission ehdotuksesta perheoikeutta~~**adellisia näkökohtia** koskevia lakeja ja puitelakeja, **joilla on tässä artikkelissa tarkoitettuja rajatylittäviä vaikutuksia**; Poiketen 2 kohdasta perheoikeudellisia näkökohtia koskevat toimenpiteet, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia, vahvistetaan neuvoston lailla tai puitelailla. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan. Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lasten huoltoa koskevat lait ja puitelait.

~~Neuvoston eurooppapäätöksellä voidaan määrittää ne perheoikeudelliset näkökohdat,~~ Neuvosto voi komission ehdotuksesta tehdä eurooppapäätöksen niiden perheoikeudellisten näkökohtien määrittelemiseksi, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia ja jotka voidaan hyväksyä tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

4 JAKSO

OIKEUDELLINEN YHTEISTYÖ RIKOSASIOISSA

III-166 artikla

(ent. 15 artikla: [Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa])

1. Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa perustuu unionissa tuomioistuinten tuomioiden ja päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen, ja se sisältää kansallisten lainsäädäntöjen lähentämisen 2 kohdassa ja III-167 artikkelissa tarkoitetuilla aloilla.

~~Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja~~ **Eurooppalailla tai -puitelailla vahvistetaan toimenpiteet**, joilla pyritään:

- a) laatimaan sääntöjä ja menettelytapoja, joilla varmistetaan kaikenmuotoisten tuomioiden ja tuomioistuinten päätösten tunnustaminen koko unionissa;

- b) ehkäisemään ja ratkaisemaan jäsenvaltioiden välisiä tuomioistuimen toimivaltaa koskevia ristiriitoja;
 - c) edistämään tuomareiden ja oikeuslaitoksen henkilöstön koulutusta;
 - d) helpottamaan ~~kaikenlaista~~ jäsenvaltioiden ~~ministeriöiden ja~~ oikeusviranomaisten tai vastaavien viranomaisten **rikosoikeudellista yhteistyötä** rikoksiin liittyvien syytetoimien ja päätösten täytäntöönpanon yhteydessä.
2. ~~Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen luottamuksen vahvistamiseksi ja unionin yhteisten poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön välineiden tehokkuuden takaamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat säätää lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja, jotka sisältävät Tuomioistuinten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen ja poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön helpottamiseksi rikosasioissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia, eurooppapuitelailla voidaan vahvistaa seuraavia asioita koskevia vähimmäissääntöjä:~~
- a) todisteiden **vastavuoroinen** hyväksyttävyys ~~jäsenvaltioissa koko unionissa;~~
 - b) rikosoikeudellisen menettelyn aikana noudatettavien ~~perusoikeuksien mukaisten~~ yksilön oikeuksien määrittely;
 - c) rikosten uhrien oikeudet;
 - d) muut rikosoikeudellisen menettelyn erityistekijät, jotka neuvosto on määrittänyt ~~määritetään~~ ennalta neuvosto määrittää **neuvoston eurooppapäätöksellä, joka edellyttää yksimielisyyttä ja yksimielisesti ennalta saatuaan Euroopan parlamentin puoltavana lausunnontoa.** Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan.
3. Tällaisten vähimmäissääntöjen hyväksyminen ei estä jäsenvaltioita pitämästä yllä tai ottamasta käyttöön korkeatasoisempaa suojelua yksilön oikeuksien turvaamiseksi rikosoikeudellisessa menettelyssä.

(ent. 16 artikla: [Rikosoikeudellinen menettely] [muuttunut 15 artiklan 2 kohdaksi])

III-167 artikla

(ent. 17 artikla: [Aineellinen rikosoikeus])

1. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat säätää lainsäädäntömenettelyn mukaisesti~~ **Eurooppapuitelailla voidaan vahvistaa syytteeseen asettamisen edellytysten rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevia yhteisiä vähimmäissääntöjä sisältäviä puitelakeja:** erityisen vakavan ja rajat ylittävän rikollisuuden aloilla. Nämä ominaisuudet johtuvat joko rikoksen luonteesta, sen vaikutuksista tai erityisestä tarpeesta ~~toimia yhdessä syytteeseen asettamiseksi~~ **torjua rikoksia yhteisin perustein.**

Tällaisia rikollisuuden aloja ovat terrorismi, ihmiskauppa ja naisten ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö, laitton huumausainekauppa, laitton asekauppa, rahanpesu, lahjonta, maksuvälineiden väärentäminen, tietokonerikollisuus ja järjestäytynyt rikollisuus.

Rikollisuuden kehittymisen myötä neuvosto voi ~~määrittää~~ **tehdä eurooppapäätöksen, jossa määritetään** muitakin rikollisuuden aloja, jotka täyttävät tässä ~~luetelmakohdassa~~ tarkoitetut edellytykset. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan.

2. **Kun rikosoikeuden normien lähentäminen osoittautuu välttämättömäksi unionin politiikan tehokkaan täytäntöönpanon varmistamisessa alalla, jolla on jo toteutettu yhdenmukaistamistoimenpiteitä, eurooppapuitelailla voidaan vahvistaa rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevia vähimmäissääntöjä tällä alalla.**

Puitelaki annetaan samaa, edellä olevassa kohdassa tarkoitettujen yhdenmukaistamistoimenpiteiden hyväksymisessä käytettävää ~~noudatettavaa~~ menettelyä noudattaen, sanotun kuitenkin rajoittamatta [III-160] artiklan soveltamista.

III-168 artikla
(ent. 18 artikla: [Rikollisuuden ehkäiseminen])

Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat säätää lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja **Eurooppalailla tai -puitelailla voidaan vahvistaa toimenpiteitä**, joilla edistetään **kannustetaan** ja tuetaan jäsenvaltioiden toimia rikollisuuden ehkäisemiseksi. **Nämä toimenpiteet eivät saa merkitä** ja jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien ja asetusten lähentämistä.

III-169 artikla
(ent. 19 artikla: [Eurojust])

1. Eurojustin tehtävänä on ~~varmistaa~~ **tukea ja tehostaa** jäsenvaltioiden viranomaisten ja Europolin toteuttamien operaatioiden ja toimittamien tietojen perusteella niiden kansallisten viranomaisten toiminnan yhteensovittamista ~~neusta~~ ja yhteistyötä, jotka tutkivat vakavaa rikollisuutta, joka vaikuttaa kahteen tai useampaan jäsenvaltioon tai joka edellyttää **yhteisin perustein toteutettavia yhteisiä** tutkintatoimia.
2. Euroopan parlamentti ja neuvosto määrittävät lainsäädäntömenettelyn mukaisesti Eurojustin rakenteen, toiminnan, toiminta-alan ja tehtävät **määritetään eurooppalailla**. Näitä tehtäviä voivat olla
 - a) toimivaltaisten kansallisten viranomaisten toteuttamien syytetoimien käynnistäminen ja yhteensovittaminen **erityisesti silloin kun syytetoimet koskevat rikoksia unionin taloudellisia etuja vastaan taloudellisiin etuihin kohdistuvia rikoksia;**

- b) oikeudellisen yhteistyön tiivistäminen, myös tuomioistuinten toimivaltaa koskevien ristiriitojen ratkaiseminen ja tiivis yhteistyö Euroopan oikeudellisen verkoston kanssa.

~~Europolin operatiivisten toimien asianmukainen valvonta.~~

~~Edellisessä alakohdassa tarkoitetussa~~ **Eurooppalailla** vahvistetaan myös menettelytavat, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden kansallisten parlamenttien osallistumista Eurojustin toiminnan arviointiin.

3. Tässä määräyksessä tarkoitettujen syytetoimien yhteydessä toimivaltaiset kansalliset viranomaiset tekevät viralliset tuomioistuinmenettelyyn kuuluvat ratkaisut, sanotun kuitenkin rajoittamatta seuraavan **[III-170]** artiklan soveltamista.

III-170 artikla

(ent. 20 artikla: [Euroopan syyttäjänvirasto])

1. Rajat ylittävien vakavien rikosten rikollisuuden ja unionin etuihin kohdistuvien rikollisten toimien torjumiseksi neuvoston **eurooppalailla** voidaan **Eurojustin pohjalta perustaa** Euroopan syyttäjänvirasto ~~vo~~ antaa yksimielisesti ja Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon saatuaan eurooppalain, jolla Eurojustin yhteyteen perustetaan Euroopan syyttäjänvirasto. **Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan.**
2. Euroopan syyttäjänvirastolla, **joka on tarvittaessa yhteydessä Europoliin**, on toimivalta tutkia useamp~~ia~~ jäsenvaltioita koskevia vakavia rikoksia ja unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvia rikoksia, jotka määritetään seuraavan **1** kohdan mukaisessa laissa, sekä asettaa syytteeseen niiden tekijät ja avunantajat. Se ajaa tällaisia tekoja koskevia syytteitä jäsenvaltioiden toimivaltaisissa tuomioistuimissa.
3. ~~Edellisessä~~ **Edellä 1** kohdassa tarkoitettulla **eurooppalailla** vahvistetaan Euroopan syyttäjänviraston perussääntö, sen tehtävien hoitamista koskevat ehdot, sen toimiin sovellettavat ja todisteiden hyväksyttävyyttä koskevat menettelysäännöt sekä Euroopan syyttäjänviraston tehtäviensä hoidossa toteuttamien prosessitoimien tuomioistuinvalvontaan sovellettavat säännöt.

5 JAKSO

POLIISIYHTEISTYÖ

III-171 artikla

(ent. 21 artikla: [Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö sisäisen turvallisuuden alalla])

1. Unioni kehittää jäsenvaltioiden sisäisen turvallisuuden alan kaikkien toimivaltaisten viranomaisten, kuten poliisi- ja tulliviranomaisten sekä rikosten ehkäisemiseen, paljastamiseen ja tutkintaan erikoistuneiden muiden **lainvalvontaviranomaisten** välisen poliisiyhteistyön.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tätä varten lainsäädäntömenettelyn mukaisesti lakeja ja puitelakeja **Eurooppalailla tai -puitelilla voidaan vahvistaa toimenpiteitä**, jotka koskevat:
- asiaa koskevien tietojen keräämistä, tallentamista, käsittelyä, analysointia ja vaihtoa;
 - henkilöstön koulutuksen ~~sta~~ **ja tukemista, henkilöstön vaihtoa**, välineistöä ja rikostutkintaa;
 - **yhteisiä tutkintatekniikoita vakavan järjestäytyneen rikollisuuden paljastamiseksi.**
- [— muita toimenpiteitä, joita ei ole mainittu seuraavassa kohdassa ja jotka edistävät tässä artikkelissa tarkoitettujen viranomaisten välistä yhteistyötä.]
3. **Neuvoston eurooppalailla tai -puitelilla voidaan vahvistaa toimenpiteitä, jotka koskevat** Neuvosto voi säätää yksimielisesti tässä artikkelissa tarkoitettujen viranomaisten väliseen ~~operatiiviseen~~ **yhteistyöhön** liittyviä lakeja ja puitelakeja. Se Neuvosto tekee ratkaisunsa **yksimielisesti** Euroopan parlamenttia kuultuaan.

III-172 artikla
(ent. 22 artikla: [Europoll])

1. Europolin tehtävä on tukea ja ~~vahvistaa~~ **tehostaa** jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten **ja muiden lainvalvontaviranomaisten** toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan vakavaa kahta tai useampaa jäsenvaltiota uhkaavaa rikollisuutta, terrorismia ja jonkin unionin politiikan tavoitteena olevaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja.
2. Euroopan parlamentti ja neuvosto määrittävät lainsäädäntömenettelyn mukaisesti Europolin rakenteen, toiminnan, toiminta-alan ja tehtävät **määritetään eurooppalailla. Näihin** tehtäviin voi sisältyä:
- a) **erityisesti** jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai kolmansien elinten viranomaisten välittämien tietojen kerääminen, tallentaminen, käsittely, analysointi ja vaihto;
 - b) yhdessä jäsenvaltioiden **toimivaltaisten viranomaisten** kanssa toteutettujen tai yhteisten tutkintaryhmien toteuttamien tutkintatoimien ja operatiivisten toimien yhteensovittaminen, järjestäminen ja toteuttaminen, **tarvittaessa yhteydessä Eurojustiin.**

Edellä olevassa alakohdassa tarkoitetussa laissa **Eurooppalailla** vahvistetaan myös se, millä tavoin Euroopan parlamentti valvoo Europolin toimintaa yhdessä jäsenvaltioiden kansallisten parlamenttien kanssa.

3. Europolin kaiken operatiivisen toiminnan tulee tapahtua yhteydessä sen jäsenvaltion tai niiden jäsenvaltioiden viranomaisiin, joiden alueella toimitaan, ja yhteisymmärryksessä näiden viranomaisten kanssa. Pakkokeinojen käyttö kuuluu yksinomaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.

III -173 artikla

(ent. 23 artikla [Toiminta toisen jäsenvaltion alueella])

~~Neuvosto säätää yksimielisesti lait ja puitelait niiden~~ **Neuvoston eurooppalailla tai -puitelailla vahvistetaan ne edellytyksen** ~~ja rajoitusten~~ **set vahvistamiseksi**, joiden mukaisesti ~~13 ja 15 ja 24~~ **III-166 ja III-171** artiklassa tarkoitetut jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat toimia toisen jäsenvaltion alueella yhteydessä kyseisen jäsenvaltion viranomaisiin ja niiden suostumuksella. **Neuvosto** tekee ratkaisunsa **yksimielisesti** Euroopan parlamenttia kuultuaan.

V OSASTO

UNIONIN ULKOINEN TOIMINTA

SELITYS

I Johdanto

Puheenjohtajisto pani merkille, että yleisesti ottaen oltiin yhtä mieltä ehdotettujen ulkoista toimintaa koskevien artiklojen rakenteesta, jossa unionin mahdollisuudet toimia kansainvälisellä areenalla on esitetty johdonmukaisemmin. Todettiin myös, että uusi rakenne ei johda välineiden ja menettelyjen yhdenmukaistamiseen, kun eri politiikan aloilla säilyvät erilaiset menettelytavat.

Puheenjohtajisto totesi myös yleisen yhteisymmärryksen, joka koski EU:n ulkoasiainministerin toimen perustamista. Ministeri toimisi neuvoston alaisuudessa YUTP-alan asioissa, ja hänellä olisi komission jäsenenä tehtäviä muilla, komission johtamilla ulkoisen toiminnan aloilla.

Puheenjohtajisto pani myös merkille, että valmistelukunnan jäsenillä oli erilaiset käsitykset tämän institutionaalisen muutoksen seurauksista. Ehdotetut muutokset, jotka sisältyvät [III-189 artiklaan (ent. 2 artikla)] ja asiaan liittyviin määräyksiin muissa luvuissa, tähtäävät siihen, että ulkoasiainministerin tehtävään ja hänen suhteeseensa komissioon ja neuvostoon tulisi enemmän selkeyttä. Jotkut valmistelukunnan jäsenet ovat ehdottaneet toimelle eri nimityksiä.

Puheenjohtajisto ehdottaa, ettei tässä vaiheessa muutettaisi ehdotettua nimitystä, vaan odotettaisiin asian jatkokäsittelyä.

II Yleisesti sovellettavat määräykset (I luku, horisontaaliset artiklat)

Valmistelukunnan jäsenet ovat ehdottaneet useita muutoksia, joilla lisättäisiin aineksia periaatteita ja tavoitteita koskevaan horisontaaliseen artiklaan [III-188 artikla (ent. 1 artikla)]. Ottaen huomioon muutosten laajuus ja vaihtelevuus ja jotta se, että työryhmä 7:n alunperin esittämässä tekstissä säilytetään tulisi säilyttää jonkinlainen tasapaino, puheenjohtajisto päätyi keskittämään muutokset vain muutamalle sellaiselle alalle, jolla huomattava määrä valmistelukunnan jäseniä ehdotti tekstin vahvistamista. Huomattavin muutos on III kohdan vahvistaminen, jossa käsitellään unionin ulkoisen toiminnan eri alojen välistä johdonmukaisuutta sekä ulkoisen toiminnan ja muiden politiikanalojen välistä johdonmukaisuutta hyvin monen valmistelukunnan jäsenen esittämän pyynnön mukaisesti. Olisi myös muistettava, että useat jäsenet ehdottivat, että viittaus kehitysyhteistyön tavoitteiden huomioon ottamiseen muita politiikkoja toteutettaessa olisi otettava mukaan. Koska tämä sisältyy uudelleen muotoiltuun kohtaan, joka koskee johdonmukaisuutta ulkoisen toiminnan ja sisäisten politiikkojen välillä (yleensä), sitä ei ole otettu tähän artiklaan, vaan sen sijaan kehitysyhteistyötä käsittelevään III lukuun vastauksena voimakkaisiin vaatimuksiin nykyisen EY-sopimuksen 178 artiklan sisällön mukaan ottamisesta. Kun otetaan huomioon EU:n ulkoasiainministerin toimen perustaminen, uudelleen kirjoitettu johdonmukaisuutta koskeva kohta mainitsee ministerin roolin johdonmukaisuutta turvaavien pyrkimysten edesauttajana.

Muut periaatteita ja tavoitteita koskevan artiklan muutokset, jotka perustuvat useiden valmistelukunnan jäsenten tekemiin ehdotuksiin, käsittelevät seuraavia: lisätään viittaus unionin turvallisuuteen 2 kohdan a alakohtaan; lisätään viittaus ympäristöön ja poistetaan viittaus matalan tulotason maihin 2 kohdan d alakohdasta; ja ilmaistaan voimakkaammin 2 kohdan f alakohdassa ympäristönsuojelu ja luonnonvarojen kestävä hoito.

Valmistelukunta vahvisti, että jotta unioni voisi toimia tehokkaammin kansainvälisellä areenalla, sen tulisi voida käyttää useita politiikanaloja kattavia välineitä toteuttaessaan yhteistä strategista päämäärää. Samoin vahvistettiin Eurooppa-neuvoston asema näiden strategisten tavoitteiden ja etujen määrittelijänä sekä neuvoston rooli asiaan liittyvien suositusten antajana.

Erilaisia mielipiteitä sen sijaan esitettiin aloiteoikeudesta ja päätöksenteosta neuvostossa, joiden osalta moni valmistelukunnan jäsen vastusti mahdollisuutta, jossa ministeri ja komissio yhdessä tekevät ehdotuksia neuvostolle, kun taas eräät muut halusivat antaa myös jäsenvaltioille vaikutusmahdollisuuden. Näiden erimielisyyksien voittamiseksi puheenjohtajisto ehdottaa, että [III-189 artiklan (ent. 2 artiklan)] 1 kohtaan lisätään viittaus eri politiikkoja koskeviin määräyksiin, jotta varmistettaisiin, että neuvosto tekee päätökset perustuslaissa vahvistettujen sääntöjen ja menettelytapojen mukaisesti. Neuvosto kykenisi sen jälkeen eri elementit yhdistäen tekemään strategisia tavoitteita ja etuja koskevan ehdotuksen Eurooppa-neuvostolle.

Puheenjohtajisto päätti myös muuttaa [III-189 artiklan (ent. 2 artiklan)] 2 kohtaa poistamalla viittauksen määräänemmistöpäätökseen. Joukko valmistelukunnan jäseniä vastusti määräystä väittäen, ettei ollut perustuslaillisesti asianmukaista, että YUTP:n alan päätökseen liittyvä menettely riippui siitä, oliko se yhteydessä toista politiikanalaa koskevaan komission ehdotukseen vai ei. Lisäksi moni jäsen katsoi, ettei ollut järkevää, että ministeri ja komissio tekevät yhteisen ehdotuksen, jos ulkoasiainministeri on samalla komission jäsen. He olivat sitä mieltä, että nimenomaan ministerin tulisi tehdä ulkoisen toiminnan eri aloja käsitteleviä ehdotuksia. Puheenjohtajisto piti parempana säilyttää nykyinen muotoilu ministerin ja komission yhteisistä ehdotuksista, jolloin lähtökohtana on se, että komissio voi pyytää ministeriä tekemään ehdotuksia komission puolesta niillä aloilla, jotka kuuluvat sen toimivaltaan.

III Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (II luku, 1 jakso)

Tärkeimmät YUTP:tä koskevia artikloja käsittelevät kysymykset liittyvät aloiteoikeuteen ja päätöksentekoprosessiin.

Aloiteoikeuden osalta ollaan yleisesti ottaen yhtä mieltä ehdotuksesta, jonka mukaan EU:n ulkoasiainministerille annetaan oikeus tehdä neuvostolle YUTP:tä koskevia ehdotuksia. Puheenjohtajisto pani merkille, että jotkut jäsenet kuitenkin vastustavat sitä, että ulkoasiainministeri ja komissio voisivat yhdessä tehdä YUTP:tä koskevia ehdotuksia, sillä he katsoivat, että ulkoasiainministerin YUTP-ehdotuksista tulisi näin kollegiaalisuus-periaatteen alaisia. Puheenjohtajisto päätti muotoilla uudelleen [III-195 artiklan (ent. 8 artiklan)] tehdäkseen selväksi, ettei ministeri alista ehdotuksiaan kollegion käsittelyyn vaan että hän voi päättää itse omasta aloitteestaan hankkia komissiolta tukea YUTP-aloitteelle.

Mitä tulee päätöksentekomenettelyihin [III-196 artikla (ent. 9 artikla)], monet valmistelukunnan jäsenet vaativat, että määräänemmistöpäätöksestä tehtäisiin YUTP:n alalla yleissääntö, minkä mukaisia ehdotuksia useat jäsenet ovat tehneet. Toisaalta vastustettiin jyrkästi, että YUTP:ssä määräänemmistöpäätös olisi yleissääntönä. Puheenjohtajiston pohdittua tätä arkaluontoista kysymystä ja otettua huomioon molempien puolten esittämät näkemykset se ehdottaa yksimielisyyden pitämistä yleissääntönä, mutta että päätös tehdään määräänemmistöllä silloin, kun

ulkoasiainministeri on tehnyt ehdotuksen Eurooppa-neuvoston pyynnöstä (2 kohdan toinen luetelmakohta, [III-196 artikla (ent. 9 artikla)]). Puheenjohtajisto toteaa tässä yhteydessä, että määräys 3 kohdassa [III-196 artikla (ent. 9 artikla)] sallii määräenemmistöpäätösten käytön laajentamisen sopimusta muuttamatta. Viittaus ulkoministerin ja komission yhteisiin ehdotuksiin on poistettu 2 kohdan [III-189 artikla (ent. 2 artikla)] muuttamisen seurauksena.

Muutokset [III-200 artiklaan (ent. 13 artikla)], joka koskevat Euroopan parlamentin asemaa, perustuvat useiden valmistelukunnan jäsenten tekemiin ehdotuksiin, joissa pyydettiin, että parlamentin olisi käytävä keskustelua edistyksestä YUTP:ssä useammin kuin kerran vuodessa ja että Euroopan parlamentin kuuleminen ulkoasiainministerin toimesta pitäisi koskea myös turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä kysymyksiä. Puheenjohtajisto on sisällyttänyt tekstiin myös joidenkin ehdottaman uuden määräyksen, jonka mukaan erityisedustajatkin voivat osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille. Jotkut jäsenet pyysivät kansallisia parlamentteja koskevan viittauksen sisällyttämistä. Puheenjohtajisto muistuttaa, että kansallisia parlamentteja koskevaan pöytäkirjaan on sisällytetty uusi YUTP:tä koskeva viittaus.

Puheenjohtajisto pani merkille joidenkin toivoneen, että ulkoasioiden neuvoston puheenjohtajana toimisi jäsenvaltio, kun taas toiset pitävät ratkaisevan tärkeänä sitä, että EU:n ulkoasiainministeri olisi kyseisen neuvoston kokoonpanon puheenjohtaja, jotta edustavuus olisi mahdollisimman tehokasta ja selkeää. Nämä eri kannat huomioon ottaen puheenjohtajisto päätti olla muuttamatta kyseistä määräystä [III-192 artiklassa (ent. 5 artikla)].

Muutokset [III-201 artiklaan (ent. 14 artikla)] kuvastavat niiden jäsenten muutosehdotuksia, jotka haluavat, että ulkoasiainministerin pitäisi olla täysin selvillä kehityksestä niillä kansainvälisillä foorumeilla, joilla unioni ei sellaisenaan ole edustettuna. Muutoksilla [III-203 artiklaan (ent. 16 artikla)] pyritään siihen, että ulkoministerin vahvistunut asema YUTP:ssä tulisi paremmin esille.

Lopuksi jotkut valmistelukunnan jäsenet esittivät, että pilarisysteemin poistuttua on olemassa vaara, että säädökset entiseen "ensimmäiseen pilariin" kuuluvissa asioissa annettaisiin vastedes YUTP-alan menettelyjen mukaisesti. Toiset olivat huolissaan siitä, että YUTP "yhteisöllistyy" eli että YUTP:n alaan kuuluvissa asioissa päätökset tehdään entisen "ensimmäisen pilarin" alojen sääntöjä noudattaen. Jotta varmistuisi, että säädökset annetaan asianmukaista oikeusperustaa noudattaen, puheenjohtajisto voisi ajatella uuden [III-204 artiklan (ent. 16 a artikla)] lisäämistä YUTP:tä käsittelevään II luvun 1 jaksoon [III-266 artiklan (ent. 230 artikla)]säännösten lisäksi. Siinä määrättäisiin, että unionin tuomioistuimien voi todeta, onko säädös laillinen, jos heräisi epäilyksiä säädöksen antamisesta väärän oikeusperustan nojalla.

IV Yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (II luku, 2 jakso)

Yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan artiklojen pääkysymykset koskevat tehtäviä, virastoa ja eri joustomuotoja.

Mitä tulee niihin tehtäviin, joiden osalta unioni voi käyttää siviili- ja sotilasvoimavaroja, muutos koskee sitä, että terrorismin torjuntaa ei enää pidetä erillisenä tehtävänä vaan kaikki [III-205 artiklassa (ent. 17 artikla)] luetellut tehtävät omalta osaltaan tukevat terrorismin torjuntaa sellaisen kolmannen valtion alueella, joka on esittänyt asiaa koskevan pyynnön.

Jotkut valmistelukunnan jäsenet pitivät tärkeänä, että [III-207 artiklassa (ent. 19 artikla)] täsmennetään, että virasto toimii neuvoston alaisuudessa. Jotkut jäsenet toivoivat myös, että komission suhdetta virastoon selkeytettäisiin. Ehdotettu muutos on yhdistelmä tämänsuuntaisista muutosehdotuksista.

Joustomuotojen osalta jotkut jäsenet ehdottivat, että ulkoministeri tai neuvosto osallistuisivat niiden jäsenvaltioiden kokouksiin, jotka toteuttavat jotain [III-206 artiklan (ent. 18 artikla)] mukaista tehtävää. Tähän artiklaan tehdyssä muutoksessa pyyntö on otettu huomioon.

Rakenteellista yhteistyötä koskevia [III-208 artiklan (ent. 20 artikla)] määräyksiä on muutettu, jotta voitaisiin ottaa huomioon useiden valmistelukunnan jäsenten pyyntö, että yhteistyön tekemisestä osallistavammaksi. Rakenteellista yhteistyötä tekevät valtiot ja sotilaallisia voimavaroja koskevat vaatimukset ja sitoumukset määritellään "pöytäkirjassa" eikä enää julistuksessa. Luonteensa mukaisesti kyseinen pöytäkirja edellyttää kaikkien jäsenvaltioiden suostumusta.

Toisaalta jonkin jäsenvaltion myöhempää rakenteelliseen yhteistyöhön osallistumista koskevat päätökset tehdään osallistujavaltioiden kesken, mutta kaikki jäsenvaltiot voivat osallistua asian käsittelyyn.

V Rahoitusta koskevat määräykset (II luku, 3 jakso)

Koska näkemykset olivat usein ristiriitaisia ja niitä oli runsaasti erilaisia, ehdotetaan ettei [III-210 artiklan (ent. 22 artikla)] sisältöä muuteta. Tekninen muutos 3 kohdan 1 alakohtaan on kuitenkin osoittautunut aiheelliseksi.

VI Yhteinen kauppapolitiikka (III luku)

Puheenjohtajisto on pannut merkille sen, että useat yhteistä kauppapolitiikkaa koskevaan [III-212 artiklaan (ent. 24 artikla)] tehdyt muutosehdotukset liittyvät 4 kohtaan, jonka mukaan neuvoteltaessa ja tehtäessä palvelukaupan alan sopimuksia, joihin sisältyy ihmisten liikkuvuutta ja henkisen omaisuuden kaupallisia näkökohtia, neuvosto toimii yksimielisesti silloin, kun tällaiset sopimukset sisältävät määräyksiä, joiden osalta vaaditaan yksimielisyyttä sisäisten sääntöjen mukaan (eli yhtäläiset äänestysäännöt, parallelismi, näiden alojen sisäisten ja ulkoisten näkökohtien osalta).

Valmistelukuntalaisten näkemykset asiasta voidaan jakaa kolmeen pääryhmään. Monet jäsenet ensinnäkin haluaisivat poistaa tämän kohdan ja sen sisältämät poikkeukset niin, että kaikki kauppapoliittiset päätökset tehtäisiin määräänemmistöllä. Toinen ryhmä haluaa säilyttää tämän parallelismin, joka otettiin mukaan Nizzan sopimuksen 133 artiklan 5 kohdan toiseen alakohtaan, vaikkakin puheenjohtajiston esittämässä selkeämmässä muodossa. Kolmas ryhmä haluaisi tukeutua entistä enemmän EY-sopimuksen 133 artiklan 6 kohtaan (parallelismin säilyttämisen lisäksi) ja lisätä tekstin, jonka mukaan kulttuuri- ja audiovisuaalialojen palvelujen, koulutuspalvelujen sekä sosiaali- ja terveysalan palvelujen kauppaa koskevat sopimukset kuuluvat yhteisön ja sen

jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan ja niitä koskevien neuvottelujen käyminen edellyttää jäsenvaltioiden yhteistä sopimusta. Tarkasteltuaan näitä valmistelukunnan jäsenten eri näkemyksiä puheenjohtajisto päätti säilyttää alkuperäisen ehdotuksensa, jossa parallelismia edellytetään äänestysääntöjen osalta (ja jossa esitetään selvemmin ja ymmärrettävämmiin asiaan liittyvät politiikanalat).

Toinen joukko muutosehdotuksia tähän artiklaan koski Euroopan parlamentin asemaa, jota moni valmistelukuntalainen haluaisi vahvistaa. Tässä yhteydessä on pantava merkille, että asiakirjan CONV 685/03 tekstissä Euroopan parlamentin asemaa on jo vahvistettu verrattuna nykytilanteeseen (lainsäädäntömenettely eli yhteispäätös muiden toimenpiteiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen sopimusten osalta ja – kansainvälisten sopimusten neuvottelemista ja tekemistä koskevan [III-222 artiklan (ent. 33 artikla)] mukaisesti, joka korvaa nykyisen EY-sopimuksen 300 artiklan – sopimusten tekeminen Euroopan parlamentin antaman hyväksynnän jälkeen (nykyinen kauppapolitiikkaa koskeva poikkeus EY-sopimuksen 300 artiklassa on poistettu). Puheenjohtajisto kuitenkin ehdottaa, että tekstiä muutettaisiin siten, että Euroopan parlamentille annettaisiin säännöllisesti tietoja neuvottelujen kulusta.

VII Kehitysyhteistyö, yhteistyö kolmansien maiden kanssa sekä humanitaarinen apu (IV luku)

Sen mukaisesti mitä useat valmistelukunnan jäsenet ovat ehdottaneet, ensimmäiseen kehitysyhteistyötä käsittelevään artiklaan sisällytettiin viittaus yleiseen kehitysyhteistyön tavoitteeseen sekä viittaus siihen, että kehitysyhteistyön tavoitteet on otettava huomioon muiden politiikanalojen täytäntöönpanossa silloin kun näillä on vaikutuksia kehitysmaihin (EY-sopimuksen 178 artikla). Niiden ehdotusten perusteella, joita useat jäsenet ovat tehneet, jotka katsovat, että [III-214 artiklan (ent. 26 artikla)] 4 kohta ja sen erillinen lähestymistapa AKT-maiden osalta tulisi poistaa, puheenjohtajisto ehdottaa tämän kohdan poistamista artiklasta. Joidenkin jäsenten pyynnön johdosta puheenjohtajisto, erotellakseen talous-, rahoitus- ja teknisen yhteistyön selvemmin varsinaisesta kehitysyhteistyöstä, tarkensi [III-216 artiklassa (ent. 28 artikla)], että yhteistyö tällä alalla koskee muita kolmansia maita kuin kehitysmaita. Monet valmistelukunnan jäsenet olivat ehdottaneet lainsäädäntömenettelyä päätettäessä [III-217 artiklan (ent. 29 artikla)] mukaisesta kiireellisestä rahoitusavusta tai että neuvosto hyväksyy tarpeelliset toimenpiteet Euroopan parlamentin kuulemisen jälkeen tai että se toimii Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan. Lienee kuitenkin vaikea sovittaa nämä muutokset yhteen kiireellisen avun tarpeen kanssa, ja siitä syystä tekstiä ei ole muutettu (tekstin englanninkielistä versiota on kuitenkin oikaistu määräenemmistöllä tapahtuvan päätöksenteon osalta, koska edellisessä tekstissä viitattiin erheellisesti yksimielisyyteen). Humanitaarista apua koskevaan [III-218 artiklaan (ent. 30 artikla)] ei ole tehty sisältömuutoksia.

VIII Rajoittavat toimenpiteet (V luku)

Rajoittaviin toimenpiteisiin liittyviä määräyksiä ei ole muutettu. Puheenjohtajisto pani merkille, että valmistelukunta suhtautui myönteisesti uuteen määräykseen, jonka mukaan unioni voi toteuttaa rahoituksellisia ja taloudellisia rajoitustoimia ryhmiä ja henkilöitä kohtaan (eikä vain valtioita kohtaan). Se totesi, ettei ollut tarpeen ottaa mukaan viittausta perusoikeuksiin, koska perusoikeuskirjan sisällyttäminen sopimukseen sitoo unionia sen kaikessa toiminnassa. Lisäksi

horisontaalinen [III-188 artikla (ent. 1 artikla)] sisältää viittauksia ihmisoikeuksiin ja kansainväliseen oikeuteen.

Joissakin muutosehdotuksissa ehdotettiin [III-219 artiklan (ent. 31 artikla)] soveltamisalan laajentamista viisumirajoituksiin. Puheenjohtajisto kuitenkin katsoi, että tämä mutkistaisi menettelyjä ja viivästyttäisi soveltamista epätoivotulla tavalla, sillä II luvun nojalla annettu säädös, jossa otetaan käyttöön viisumirajoituksia, on jäsenvaltioissa suoraan sovellettava.

IX Kansainväliset sopimukset (VI luku)

Mitä tulee unionin toimivaltaan tehdä kansainvälisiä sopimuksia [III-220 artikla (ent. 32 artikla)], viittausta unionin nimenomaiseen toimivaltaan, joka otettiin mukaan työryhmän 7 päätelmien perusteella, ei ole yleensä asetettu kyseenalaiseksi. Vain muutamissa muutosehdotuksissa ehdotettiin tämän maininnan poistamista, kun taas eräät muut jäsenet toivoivat tämän nimenomaisen ulkoisen toimivallan laajentamista aina silloin, kun kansainvälisen sopimuksen tarkoituksena on panna täytäntöön jokin unionin politiikka. Sisällön puolesta puheenjohtajiston ehdottama teksti pysyy siis ennallaan. Ensimmäinen ja kolmas kohta on kuitenkin yhdistetty ja muotoilua on yksinkertaistettu.

Joissakin muutoksissa ehdotettiin erillistä artiklaa assosiaatiosopimuksille, jotta niitä koskeva oikeusperusta olisi perustuslaissa näkyvämpi. Ehdotettu teksti myötäilee tätä ehdotusta [III-221 artikla (ent. 32 a artikla)].

Mitä tulee kansainvälisten sopimusten tekemismenettelyyn [III-222 artikla (ent. 33 artikla)], ehdotettu artikla otettiin suopeasti vastaan. Sopimusneuvottelijaa koskevat muutosehdotukset olivat harvassa eikä niissä ehdotettu muutoksia artiklassa esitettyyn tehtäväjakoon. Maininta, jonka mukaan ulkoministeri ja komissio voivat antaa yhteisiä suosituksia, on kuitenkin poistettu. Samaten harvoissa muutosehdotuksissa pyydettiin Euroopan parlamentin aseman vahvistamista ennen sopimuksen tekoa. Sopimusten tekemisen osalta yhdessäkään muutosehdotuksessa ei vastustettu Euroopan parlamentin kuulemista koskevan poikkeuksen poistamista kauppapoliittisten sopimusten yhteydessä. Joissakin muutosehdotuksissa haluttiin laajentaa Euroopan parlamentin kuulemisvelvollisuus YUTP:n alan sopimuksiin, vaikka täysistunnossa käydyssä keskustelussa ei tuettu tällaista parlamentin aseman vahvistamista. Jotkut valmistelukunnan jäsenet tekivät muutosehdotuksia, joissa edellytettiin parlamentin hyväksyntää kauppapoliittisten sopimusten osalta. Mutta [III-222 artiklan (ent. 33 artikla)] tekstissä määrätään jo siitä, että Euroopan parlamentin hyväksyntä vaaditaan niiden sopimusten osalta, jotka koskevat lainsäädäntömenettelyn piirissä olevia aloja, ja tämä menettely koskee nimenomaan kauppapoliittisia sopimuksia, kuten [III-212 artiklan 2 kohdasta (ent. 24 artikla)] ilmenee. Joissakin muutosesityksissä toivottiin määräenemmistö päätösten laajentamista sopimusten enemmistöön, kun taas toisissa haluttiin, että yksimielisyys koskisi useampaa alaa. Jako pidetään siis ennallaan.

12 kohdassa oleva viittaus Euroopan keskuspankkiin toimielimenä, joka voi pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkolausuntoa, on poistettu, koska se ei ilmene sille annetuista toimivaltuuksista.

Kuten jotkut jäsenet olivat toivoneet ja johtuen puheenjohtajiston [230 b artiklasta] tekemästä päätöksestä (asiak. CONV 734/03), unionin tuomioistuimen toimivaltaa ennakkolausuntojen osalta koskeva rajoitus YUTP-sopimusten osalta on poistettu.

Valuuttasopimuksia koskevan ehdotetun [III-223 artiklan (ent. 34 artikla)] osalta 4 kohta on poistettu, ja sen tilalle ehdotetaan uutta [III-381 artiklaa] EMU:a koskevaan osastoon. Kyseinen artikla liittyy euron ulkoiseen edustukseen.

Joissakin muutosehdotuksissa esitetään, että koska määräenemmistöpäätös on yleissääntönä [III-222 artiklan (ent. 33 artikla)] mukaan, ei olisi tarpeen mainita [III-223 artikkelissa (ent. 34 artikla)], että neuvosto tekee päätöksen määräenemmistöllä. Maininta kuitenkin säilytetään. Asiasta on nimittäin syytä mainita, koska [III-223 artikkelissa (ent. 34 artikla)] määrätty menettelyt ovat kaikki poikkeuksia menettelystä, josta määrätään [III-222 artikkelissa (ent. 33 artikla)].

X Suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja kolmansiin maihin sekä unionin edustustoihin (VII luku)

Jotkut valmistelukunnan jäsenet ehdottivat, että unionin edustuksen järjestämistä kansainvälisissä järjestöissä ja suhteissa kolmansiin maihin olisi edelleen kehitettävä. Puheenjohtajisto katsoi kuitenkin, ettei ole tarpeen sisällyttää sopimukseen tarkempia määräyksiä, jotka monessa tapauksessa olisivat koskeneet hallinnollisia järjestelyjä. Tätä alaa koskevien tekstien sisältöä ei niin ollen ole muutettu.

TEKSTIEHDOTUS

I LUKU

YLEISESTI SOVELLETTAVAT MÄÄRÄYKSET

III-188 artikla (ent. 1 artikla)

1. Euroopan unionin toiminta kansainvälisellä tasolla perustuu sen perustamisen, kehittämisen ja laajentumisen pohjana oleviin periaatteisiin, joita unioni pyrkii edistämään kaikkialla maailmassa: demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuus ja jakamattomuus, ihmisarvon kunnioittaminen, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteet sekä kansainvälisen oikeuden noudattaminen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti. Unioni pyrkii kehittämään suhteita ja perustamaan kumppanuuksia sellaisten maiden ja alueellisten tai maailmanlaajuisten järjestöjen kanssa, joilla on nämä samat arvot. Se pyrkii edistämään yhteisten ongelmien monenvälistä ratkaisemista erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä.
2. Euroopan unioni määrittelee ja toteuttaa yhteiset politiikat ja unionin toimet ja pyrkii saamaan aikaan mahdollisimman laajaa yhteistyötä kaikilla kansainvälisten suhteiden aloilla tavoitteinaan
 - a) turvata unionin arvot, perusedut, **turvallisuus**, riippumattomuus ja koskemattomuus
 - b) lujittaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltion periaatetta, ihmisoikeuksia ja kansainvälisen oikeuden periaatteita
 - c) säilyttää rauha, estää konflikteja ja lujittaa kansainvälistä turvallisuutta Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteita noudattaen
 - d) edistää kehitysmaiden ~~kestävää~~ talouden, yhteiskunnan ja ympäristön **kannalta kestävä** kehitystä ensisijaisena tarkoituksenaan poistaa köyhyys ~~erityisesti alhaisen tulotason maissa~~
 - e) edistää kaikkien maiden integroitumista maailmantalouteen, muun muassa poistamalla asteittain kansainvälisen kaupan esteet
 - f) kehittää kansainvälisiä toimenpiteitä ympäristön **laadun** ja maapallon luonnonvarojen **kestävän hoidon** ylläpitämiseksi ja parantamiseksi ja **siten** varmistaa kestävä kehitys
 - g) auttaa kansoja, maita ja alueita selviytymään ihmisen aiheuttamista suuronnettomuuksista tai luonnonkatastrofeista ja

- h) edistää kansainvälistä järjestelmää, joka perustuu entistä tiiviimpään monenväliseen yhteistyöhön, ja maailmanlaajuisia hyvää hallintoa.
3. Unioni ~~huolehtii ulkoisen toimintansa eri alojen johdonmukaisuudesta. Se ottaa lisäksi huomioon~~ **noudattaa** edellä mainittuja periaatteita ja tavoitteita kehittäessään ja pannessaan täytäntöön **tämän osaston soveltamisalaan kuuluvia unionin ulkoisen toiminnan aloja sekä** unionin muiden politiikkojen ulkoisia näkökohtia.

Unioni huolehtii johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä sekä näiden ja sisäisten politiikkojen välillä. Neuvosto ja komissio vastaavat unionin ulkoasiainministerin avustamana tästä johdonmukaisuudesta ja tekevät yhteistyötä sen edistämiseksi.

III-189 artikla (ent. 2 artikla)

1. Eurooppa-neuvosto määrittelee unionin strategiset edut ja tavoitteet tämän osaston 1 artiklassa lueteltujen periaatteiden ja tavoitteiden pohjalta.

Unionin strategisia etuja ja tavoitteita koskevat Eurooppa-neuvoston päätökset voivat koskea sekä ulkopolitiikkaa että muita unionin ulkoisen toiminnan aloja. Ne voivat koskea unionin suhteita yksittäiseen maahan tai alueeseen taikka tiettyä aihetta. Päätöksissä määritellään niiden kesto sekä keinot, jotka unionin ja jäsenvaltioiden on tarjottava niiden toteuttamista varten.

Eurooppa-neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti neuvoston ~~ehdotuksesta~~ **suosituksesta, jonka tämä vahvistaa kunkin alan osalta määrättyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.** Neuvosto hyväksyy ehdotuksensa määräenemmistöllä ~~ulkoasiainministerin suositusten perusteella yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevissa asioissa ja komission suositusten perusteella muiden ulkoisen toiminnan alojen osalta tai molempien suositusten perusteella yhteisesti.~~ Eurooppa-neuvoston päätökset pannaan täytäntöön perustuslaissa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

2. Ulkoasiainministeri yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alan osalta ja komissio muiden ulkoisen toiminnan alojen osalta voivat esittää yhteisiä ehdotuksia neuvostolle. ~~Neuvosto tekee päätöksen yhteisesti tehdyistä ehdotuksista määräenemmistöllä.~~

I LUKU

YHTEINEN ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIikka

I JAKSO

YHTEINEN ULKOPOLITIikka

III-190 artikla (ent. 3 artikla)

1. Ottaen huomioon tämän osaston 1 artiklassa mainitut unionin ulkoisen toiminnan periaatteet ja tavoitteet unioni määrittelee ja toteuttaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan, joka kattaa kaikki ulko- ja turvallisuuspolitiikan alat.
2. Jäsenvaltiot tukevat aktiivisesti ja varauksettomasti unionin **yhteistä** ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa uskollisuuden ja keskinäisen yhteisvastuullisuuden hengessä.

Jäsenvaltiot toimivat yhdessä lujittaakseen ja kehittääkseen keskinäistä poliittista yhteisvastuullisuuttaan. Ne pidättyvät kaikista toimista, jotka ovat unionin etujen vastaisia tai jotka voivat haitata sen tehokkuutta yhtenäisenä voimana kansainvälisissä suhteissa.

Neuvosto ja **unionin** ulkoasiainministeri huolehtivat siitä, että näitä periaatteita noudatetaan.

3. Unioni toteuttaa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa
 - määrittelemällä ~~periaatteet ja~~ yleiset suuntaviivat
 - tekemällä päätöksiä, jotka koskevat
 - unionin toimintaa
 - unionin kantoja
 - **kantojen ja toimintojen täytäntöönpanoa**
 - vahvistamalla jäsenvaltioiden välistä järjestelmällistä yhteistyötä niiden harjoittaessa politiikkaansa.

III-191 artikla (ent. 4 artikla)

Eurooppa-neuvosto määrittelee yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yleiset suuntaviivat, myös asioissa, joilla on merkitystä puolustuksen alalla.

Jos kansainvälinen tilanne sitä edellyttää, Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja kutsuu koolle Eurooppa-neuvoston ylimääräisen kokouksen unionin politiikan strategisten linjojen määrittelemiseksi kyseisen tilanteen osalta.

Neuvosto hyväksyy tarvittavat toimenpiteet yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan määrittelemiseksi ja toteuttamiseksi Eurooppa-neuvoston määrittelemien yleisten **suuntaviivojen ja** strategisten linjojen perusteella.

III-192 artikla (ent. 5 artikla)

1. **Unionin** ulkoasiainministeri, joka toimii ulkoasioiden neuvoston puheenjohtajana, osallistuu ehdotuksillaan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämiseen ja vastaa Eurooppa-neuvoston ja neuvoston tekemien päätösten täytäntöönpanosta.
2. Yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan kuuluvissa asioissa unionia edustaa unionin ulkoasiainministeri, joka käy unionin nimissä poliittista vuoropuhelua ja esittää unionin kannan kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisissä konferensseissa.

III-193 artikla (ent. 6 artikla)

1. Kun kansainvälinen tilanne edellyttää unionin operatiivista toimintaa, neuvosto tekee tarvittavat päätökset. Päätöksessä vahvistetaan toiminnan tavoitteet, soveltamisala, unionin käyttöön asetettavat keinot, toiminnan toteuttamista koskevat edellytykset ja tarvittaessa sen kesto.
2. Jos olosuhteet muuttuvat siten, että se vaikuttaa olennaisesti kysymykseen, josta tällainen päätös tehdään, neuvosto tarkistaa toiminnan periaatteita ja tavoitteita sekä tekee tarpeelliset päätökset. Unionin toimintaa koskevaa päätöstä noudatetaan siihen saakka, kunnes neuvosto tekee ratkaisunsa.
3. Päätökset sitovat jäsenvaltioiden kannanottoja ja niiden toimintaa.
4. Kun tällaisen päätöksen soveltamiseksi suunnitellaan kansallista kannanottoa tai kansallista toimintaa, siitä annetaan tietoja niin ajoissa, että asiasta ehditään tarvittaessa ennalta neuvotella neuvostossa. Velvollisuus antaa tietoja ennalta ei koske toimenpiteitä, joilla pelkästään saatetaan neuvoston päätöksiä osaksi kansallista lainsäädäntöä.
5. Jos se on tilanteen muuttumisen vuoksi ehdottoman välttämätöntä ja jos neuvosto ei ole tehnyt päätöstä, jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat kiireelliset toimenpiteet, joissa otetaan huomioon unionin toimintaa koskevan päätöksen yleiset tavoitteet. Jäsenvaltio, joka toteuttaa tällaisia toimenpiteitä, ilmoittaa niistä välittömästi neuvostolle.
6. Jos jäsenvaltiolla on suuria vaikeuksia toteuttaa tällainen päätös, se saattaa asian neuvoston käsiteltäväksi, joka keskustelee siitä ja pyrkii löytämään asianmukaisia ratkaisuja. Nämä ratkaisut eivät saa olla ristiriidassa toiminnan tavoitteiden kanssa tai haitata sen tehokkuutta.

III-194 artikla (ent. 7 artikla)

Neuvosto tekee päätökset, joissa määritellään unionin kanta tiettyyn maantieteelliseen tai aihekohtaiseen kysymykseen. Jäsenvaltiot varmistavat, että niiden kansallinen politiikka on unionin kantojen mukaista.

III-195 artikla (ent. 8 artikla)

1. Jokainen jäsenvaltio, ~~tai~~ unionin ulkoasiainministeri **tai komission tukema ministeri** voi ~~yksin tai komission kanssa~~ saattaa neuvoston käsiteltäväksi yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyviä kysymyksiä sekä tehdä ehdotuksia neuvostolle.
2. Tapauksissa, joissa päätös on tehtävä nopeasti, unionin ulkoasiainministeri kutsuu omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä koolle neuvoston ylimääräisen kokouksen 48 tunnin kuluessa ja ehdottoman välttämättömissä tapauksissa lyhyemmänkin ajan kuluessa.

III-196 artikla (ent. 9 artikla)

1. Neuvosto tekee päätökset tässä luvussa tarkoitetuista kysymyksistä yksimielisesti. Henkilökohtaisesti tai edustettuina läsnä olevien jäsenten äänestämästä pidättäytyminen ei estä näiden päätösten tekemistä.

Äänestämästä pidättäytyvä neuvoston jäsen voi perustella pidättymistään antamalla tämän alakohdan mukaisesti virallisen lausuman. Tällöin kyseinen jäsenvaltio ei ole velvollinen soveltamaan kyseistä päätöstä, mutta se on velvollinen hyväksymään, että päätös sitoo unionia. Keskinäistä yhteisvastuullisuutta noudattaen kyseisen jäsenvaltion on pidättäydyttävä toimista, jotka voivat olla ristiriidassa mainittuun päätökseen perustuvan unionin toiminnan kanssa tai estää sen toteuttamisen, ja muiden jäsenvaltioiden on kunnioitettava sen kantaa. Jos tällä tavoin pidättymisensä perustelleet neuvoston jäsenet edustavat yli kolmasosaa perustuslain 33 artiklassa määrättyllä tavalla painotetuista äänistä, päätöstä ei tehdä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä
 - tehdessään unionin toimintoja ja kantoja koskevia päätöksiä unionin strategisia etuja ja tavoitteita koskevan, tämän osaston [III-189 artiklan 1 kohdan] mukaisen Eurooppa-neuvoston päätöksen perusteella;
 - ~~— tehdessään ratkaisun ulkoasiainministerin ja komission 2 artiklan 2 kohdan mukaisen yhteisen ehdotuksen perusteella;~~
 - **tehdessään päätöksen unionin ulkoasiainministerin aloitteesta Eurooppa-neuvoston pyynnön perusteella;**

- tehdessään päätöksen unionin toiminnan tai kannan-~~koskevan päätöksen~~ täytäntöönpanosta;
- nimittäessään erityisedustajan [tämän luvun III-198 artiklan (ent. 11 artiklan)] mukaisesti.

Jos neuvoston jäsen ilmoittaa, että se esittämistään **elintärkeistä tärkeistä** kansalliseen politiikkaan liittyvistä syistä aikoo vastustaa päätöksen tekemistä määräenemmistöllä, asiasta ei äänestetä. Neuvosto voi määräenemmistöllä pyytää, että asia saatetaan Eurooppa-neuvoston yksimielisesti ratkaistavaksi.

~~Tätä kohtaa ei sovelleta päätöksiin, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla.~~

3. Eurooppa-neuvosto voi päättää yksimielisesti, että neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä muissa kuin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.
4. **Tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta päätöksiin, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla.**

III-197 artikla (ent. 10 artikla)

1. Kun unioni on määritellyt ~~I-39 29~~ artiklan 5 kohdassa tarkoitetun yhteisen lähestymistavan, **unionin ulkoasiainministeri ja jäsenvaltioiden ulkoasiainministerit sovittavat toimintansa yhteen neuvostossa.** ~~aloitetaan unionin ulkoasiainministerin ja jäsenvaltioiden ulkoasiainministereiden toiminnan tiivis yhteensovittaminen.~~
2. Jäsenvaltioiden diplomaattiedustustot ja unionin edustustot tekevät keskenään yhteistyötä kolmansissa maissa ja kansainvälisissä järjestöissä ja osallistuvat yhteisen lähestymistavan muotoiluun ja täytäntöönpanoon.

III-198 artikla (ent. 11 artikla)

Neuvosto nimittää aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa unionin ulkoasiainministerin **aloitteesta ehdotuksesta** erityisedustajan hoitamaan tiettyjä poliittisia erityistehtäviä. Erityisedustaja hoitaa tehtäviään ulkoasiainministerin alaisuudessa.

III-199 artikla (ent. 12 artikla)

Unioni voi tämän luvun mukaisesti tehdä sopimuksia yhden tai useamman valtion tai kansainvälisen järjestön kanssa [tämän osaston III-222 artiklassa (ent. 33 artiklassa)] esitettyä menettelyä noudattaen.

III-200 artikla (ent. 13 artikla)

1. Ulkoasiainministeri kuulee Euroopan parlamenttia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan, **myös turvallisuus- ja puolustuspolitiikan**, keskeisistä näkökohdista ja perusvalinnoista ja huolehtii siitä, että Euroopan parlamentin näkemykset otetaan asianmukaisesti huomioon. Ulkoasiainministeri antaa Euroopan parlamentille säännöllisesti tietoja unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehityksestä, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka mukaan luettuna. **Erityisedustajat voivat osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille.**
2. Euroopan parlamentti voi osoittaa kysymyksiä tai laatia suosituksia neuvostolle ja ulkoasiainministerille. Euroopan parlamentissa käydään **kahdesti vuodessa** ~~vuosittain~~ keskustelu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toteuttamisesta tapahtuneesta edistymisestä, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka mukaan luettuna.

III-201 artikla (ent. 14 artikla)

1. Jäsenvaltiot sovittavat yhteen toimintansa kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisissä konferensseissa. Ne tukeutuvat niissä unionin kantoihin. Unionin ulkoasiainministeri vastaa tämän yhteensovittamisen järjestämisestä.

Niissä kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisissä konferensseissa, joihin kaikki jäsenvaltiot eivät osallistu, ne jäsenvaltiot, jotka osallistuvat niihin, tukeutuvat unionin kantoihin.

2. Niissä kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisissä konferensseissa edustettuina olevat jäsenvaltiot, joissa kaikki jäsenvaltiot eivät ole edustettuina, antavat viimeksi mainituille jäsenvaltioille **sekä unionin ulkoasiainministerille** tietoja kaikista yhteistä etua koskevista asioista, tämän kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan ja [III-193 artiklan (ent. 6 artiklan) 3 kohdan] määräysten soveltamista.

Jäsenvaltiot, jotka ovat myös Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston jäseniä, neuvottelevat keskenään ja pitävät muut jäsenvaltiot **ja unionin ulkoasiainministerin** täysin asioista selvillä. Jäsenvaltiot, jotka ovat turvallisuusneuvoston jäseniä, puolustavat toiminnassaan unionin kantoja ja etuja, tämän kuitenkin rajoittamatta niitä velvollisuuksia, joita niillä on Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan määräysten nojalla.

Kun unioni on määritellyt kannan Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston esityslistalla olevasta aiheesta, turvallisuusneuvoston jäseninä olevat jäsenvaltiot pyytävät, että unionin ulkoasiainministeri kutsutaan esittämään unionin kanta.

III-202 artikla (ent. 15 artikla)

Jäsenvaltioiden diplomaattiedustustot ja konsuliedustustot, unionin edustustot kolmansissa maissa ja kansainvälisiin konferensseihin osallistuvat unionin valtuuskunnat sekä jäsenvaltioiden ja unionin edustajat kansainvälisissä järjestöissä ovat yhteistoiminnassa sen varmistamiseksi, että unionin kantoja ja toimintoja koskevia neuvoston päätöksiä noudatetaan ja että ne pannaan täytäntöön. Ne tiivistävät yhteistyötään vaihtamalla tietoja ja laatimalla yhteisiä arvioita.

Ne tukevat [perustuslain I osassa olevan I-8 artiklan (ent. 7 artiklan) 2 kohdassa] tarkoitettujen, Euroopan kansalaisten suojelua kolmannen maan alueella koskevien määräysten täytäntöönpanoa. Jäsenvaltiot vahvistavat tarpeelliset säännöt keskenään ja aloittavat tällaisen suojelun turvaamiseksi tarvittavat kansainväliset neuvottelut.

III-203 artikla (ent. 16 artikla)

Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea seuraa kansainvälistä tilannetta yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan kuuluvilla aloilla sekä osallistuu politiikan määrittelemiseen antamalla neuvoston tai **unionin ulkoasiainministerin** pyynnöstä tai omasta aloitteestaan lausuntoja neuvostolle, tämän kuitenkin rajoittamatta [neuvoston ja pysyvien edustajien komitean tehtäviä koskevan] perustuslain XX artiklan soveltamista. Komitea seuraa myös sovitun politiikan toteuttamista, tämän kuitenkin rajoittamatta ulkoasiainministerin toimivaltaa.

Tätä osastoa sovellettaessa komitea huolehtii neuvoston ja **ulkoasiainministerin kiinteässä yhteydessä ulkoasiainministeriin** johdolla [tämän osaston III-205 artiklassa (ent. 17 artiklassa)] määriteltyjen kriisinhallintaoperaatioiden poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta.

Neuvosto voi kriisinhallintaoperaation toteuttamiseksi ja sen keston ajaksi, joista neuvosto päättää, valtuuttaa komitean tekemään operaation poliittista valvontaa ja strategista johtoa koskevia asianmukaisia päätöksiä.

III-204 artikla (ent. 16 a artikla)

Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpano ei vaikuta perustuslain I osassa olevassa I-12 – 14 ja I-16 artiklassa lueteltuihin toimivaltuuksiin. Kyseisissä artikloissa lueteltujen politiikkojen täytäntöönpano ei vastaavasti vaikuta I-15 artiklassa tarkoitettuun toimivaltaan.

Unionin tuomioistuimella on toimivalta valvoa tämän artiklan noudattamista.

2 JAKSO

YHTEINEN TURVALLISUUS- JA PUOLUSTUSPOLITIikka

III-205 artikla (ent. 17 artikla)

1. I osassa olevassa ~~I-40~~ 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tehtäviin, joiden yhteydessä unioni voi asettaa käyttöön sotilaallisia ja siviilivoimavaroja, kuuluvat yhteiset toimet aseidenriisunnan alalla, humanitaariset ja pelastustehtävät, neuvonta ja tuki sotilasasioissa, konfliktinesto ja rauhanturvaaminen, taistelujoukkojen tehtävät kriisinhallinnassa, rauhanpalauttaminen mukaan lukien, ~~terrorismin torjunnan tukeminen kolmannen maan viranomaisien pyynnöstä~~, ja vakauttamisoperaatiot konfliktien lopussa. **Kaikki nämä tehtävät voivat osaltaan edistää terrorismin torjumista, mukaan luettuna kolmansille maille annettu tuki terrorismin torjumiseksi niiden alueella.**
2. Neuvosto tekee yksimielisesti tässä artiklassa tarkoitettuja tehtäviä koskevat päätökset sekä määrittelee tehtävien tavoitteet ja laajuuden sekä niiden täytäntöönpanossa sovellettavat yleiset menettelysäännöt. Unionin ulkoasiainministeri valvoo neuvoston alaisuudessa ja tiiviissä ja jatkuvassa yhteydessä poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaan näiden tehtävien siviilipuolen ja sotilaallisen puolen yhteensovittamista.

III-206 artikla (ent. 18 artikla)

1. [III-205 artiklan (ent. 17 artiklan)] mukaisesti tehtävien päätösten yhteydessä neuvosto voi antaa tehtävän toteuttamisen jäsenvaltioiden ryhmälle, jolla on tarvittavat voimavarat ja joka haluaa ryhtyä toteuttamaan tehtävää. Asianomaiset jäsenvaltiot sopivat keskenään **yhteistyössä unionin ulkoasiainministerin kanssa** tehtävän hoidosta.

Tehtävän toteuttamiseen osallistuvat jäsenvaltiot tiedottavat neuvostolle säännöllisesti tehtävän etenemisestä ja ottavat välittömästi yhteyttä neuvostoon, jos tehtävän toteuttaminen aiheuttaa uusia huomattavia seurauksia tai se edellyttää, että neuvoston [III-205 artiklan (ent. 17 artiklan) 2 kohdan] mukaisesti hyväksymiä tehtävän tavoitetta tai laajuutta tai tehtävän toteuttamisessa sovellettavia menettelysääntöjä on muutettava. Tällaisessa tapauksessa neuvosto tekee tarvittavat päätökset.

III-207 artikla (ent. 19 artikla)

1. **Neuvoston alaisuudessa toimivan Euroopan puolustusmateriaali-, strategiantutkimus- ja sotilasvoimavara**viraston tehtävänä on:
 - osallistua jäsenvaltioiden sotilaallisia voimavaroja koskevien tavoitteiden määrittämiseen ja sen arvioimiseen, miten jäsenvaltiot noudattavat voimavaroja koskevia sitoumuksiaan;

- edistää operatiivisten vaatimusten sekä tehokkaiden ja yhteensopivien hankintamenetelmien omaksumisen yhdenmukaistamista;
 - ehdottaa monenvälisiä hankkeita sotilaallisia voimavaroja koskevien tavoitteiden täyttämiseksi ja varmistaa jäsenvaltioiden toteuttamien ohjelmien yhteensovittaminen sekä erityisten yhteistyöohjelmien hallinnointi;
 - tukea puolustusteknologiaa koskevaa tutkimusta sekä koordinoida ja suunnitella yhteisiä tutkimustoimia ja tutkimuksia, joilla pyritään löytämään teknisiä ratkaisuja tuleviin operatiivisiin vaatimuksiin vastaamiseksi;
 - pyrkiä määrittämään ja tarvittaessa toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet, joilla vahvistetaan puolustusalan teollista ja teknologista perustaa ja joilla tehostetaan sotilasmenojen käyttöä.
2. Viraston toimintaan voivat osallistua kaikki halukkaat jäsenvaltiot. Neuvosto tekee määräenemmistöllä päätöksen viraston perussäännöstä, kotipaikasta ja sen toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä. Niissä on otettava huomioon se, missä laajuudessa viraston toimintaan tosiasiassa osallistutaan. Viraston sisälle muodostetaan erityisryhmiä yhteisiä hankkeita toteuttavien jäsenvaltioiden kesken. **Virasto suorittaa tehtävänsä tarvittaessa yhteistyössä komission kanssa.**

III-208 artikla (ent. 20 artikla)

1. Jäsenvaltiot, jotka täyttävät korkeat sotilaallisia voimavaroja koskevat vaatimukset ja haluavat tehdä tällä alalla tiukempia sitoumuksia vaativampien tehtävien suorittamiseksi ja jotka on lueteltu perustuslakiin liitetystä X **pöytäkirjassa julistuksessa**, perustavat keskenään rakenteellisen yhteistyön ~~I-40~~ 30 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Samassa **pöytäkirjassa julistuksessa** esitetään kyseisten jäsenvaltioiden määrittelemät sotilaallisia voimavaroja koskevat vaatimukset ja sitoumukset.
2. Jos jokin jäsenvaltio haluaa osallistua kyseiseen yhteistyöhön myöhemmässä vaiheessa omaksumalla sen mukaiset velvoitteet, se ilmoittaa Eurooppa-neuvostolle aikomuksestaan. **Neuvosto käsittelee kyseisen jäsenvaltion pyynnön siten, että pyyntöä koskevan ratkaisun tekemiseen osallistuvat vain rakenteelliseen yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot.** ~~Rakenteellisen yhteistyön rajoittamassa kokoonpanossa kokoontuva neuvosto tekee ratkaisunsa asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä.~~
3. Vain yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot tekevät yhteistyön kohdetta koskevia päätöksiä. Unionin ulkoasiainministeri osallistuu asian käsittelyyn. Ulkoasiainministeri tiedottaa muille jäsenvaltioille yhteistyön kehittämisestä asianmukaisella tavalla ja säännöllisesti.
4. Neuvosto voi antaa kyseiseen yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden vastuulle [III-204 artiklassa (ent. 17 artiklassa)] tarkoitetun tehtävän toteuttamisen unionin puitteissa.

III-209 artikla (ent. 21 artikla)

1. ~~I-40~~ artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun tiiviimpään yhteistyöhön keskinäisen puolustuksen alalla voivat osallistua kaikki unionin jäsenvaltiot. Siihen osallistuvat jäsenvaltiot luetellaan tähän perustuslakiin liitettyssä julistuksessa. Jäsenvaltio, joka haluaa myöhemmin osallistua kyseiseen yhteistyöhön ja omaksua sen mukaiset velvoitteet, ilmoittaa siitä Eurooppa-neuvostolle ja yhtyy perustuslakiin liitettyyn julistukseen.
2. Osallistuva valtio, jonka alueelle tehdään aseellinen hyökkäys, ilmoittaa tilanteesta muille osallistuville valtioille ja voi pyytää näiltä apua ja tukea. Osallistuvat jäsenvaltiot kokoontuvat poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaan ja sotilaskomiteaan nimetyn edustajansa avustamana ministeritasolla.
3. Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostolle ilmoitetaan välittömästi kaikista aseellisista hyökkäyksistä sekä niiden johdosta toteutetuista toimenpiteistä.
4. Nämä määräykset eivät rajoita asianomaisten osalta Pohjois-Atlantin sopimuksesta johtuvia oikeuksia ja velvoitteita.

3 JAKSO

VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

III-210 artikla (ent. 22 artikla)

1. Tässä luvussa tarkoitetuista määräyksistä toimitukselliset aiheutuvat hallintomenot otetaan menoina unionin talousarvioon.
2. Kyseisten määräysten täytäntöönpanosta aiheutuvat toimintamenot otetaan myös menoina unionin talousarvioon, lukuun ottamatta sellaisista toimista johtuvia menoja, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla, sekä tapauksia, joista neuvosto yksimielisesti päättää toisin.

Jos menoja ei oteta menoina unionin talousarvioon, jäsenvaltiot vastaavat niistä bruttokansantulon mukaan määräytyvän asteikon mukaisesti, jollei neuvosto yksimielisesti päättää toisin. Ne jäsenvaltiot, joiden edustaja on antanut neuvostossa virallisen lausuman [III-196 artiklan (ent. 9 artiklan) 1 kohdan toisen alakohdan] mukaisesti, eivät ole velvollisia osallistumaan sellaisten menojen rahoitukseen, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla.

3. **Neuvoston päätöksellä vahvistetaan erityiset menettelyt sen varmistamiseksi, että voidaan saada nopeasti ja tehokkaasti käyttöön määrärahat, jotka on otettu unionin talousarvioon yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla tehtävien kiireellisten aloitteiden rahoittamista ja erityisesti I-40 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tehtävän valmistelutoimia varten.**

I-40 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien valmistelutoimet, joita ei oteta menoina unionin talousarvioon, rahoitetaan jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista koostuvasta käynnistysrahastosta.

Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä ulkoasiainministerin ehdotuksesta:

- rahaston perustamista ja rahoittamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, erityisesti rahastolle myönnettävät rahoitusmäärät ja rahaston kartuttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- rahaston hoitoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- varainhoidon valvontaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

Suunnitellessaan **I-40 30** artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tehtävää, jonka valmistelutoimia ei voida ottaa menoina unionin talousarvioon, neuvosto valtuuttaa ulkoasiainministerin käyttämään kyseistä rahastoa. Ulkoasiainministeri antaa neuvostolle selvityksen tämän tehtävän hoitamisesta.

III LUKU

YHTEINEN KAUPPAPOLITIikka

III-211 artikla (ent. 23 artikla)

Jäsenvaltiot pyrkivät keskinäisen tulliliiton perustamisella edistämään yhteisen edun mukaisesti maailmankaupan sopusointuista kehitystä, kansainvälistä kauppaa ja ~~suoria ulkomaisia sijoituksia~~ koskevien rajoitusten asteittaista poistamista sekä tulli- ja muiden esteiden purkamista.

III-212 artikla (ent. 24 artikla)

1. Yhteinen kauppapolitiikka perustuu yhtenäisiin periaatteisiin etenkin tullien muuttamisessa, tavaroiden ja palvelujen kauppaa koskevien tulli- ja kauppasopimusten tekemisessä ja henkisen omaisuuden kauppaa koskevien näkökohtien alalla, suorien ulkomaiden sijoitusten osalta, vapauttamista koskevien toimenpiteiden yhtenäistämässä, vientipolitiikassa sekä kauppaa suojaavissa toimenpiteissä, kuten polkumyynti- ja tukipalkkiotapauksissa toteutettavissa toimenpiteissä. Yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan tämän osaston 1 artiklassa mainittujen unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
2. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lainsäätäjärjestyksessä Eurooppalailla ja eurooppa-~~**Lailla tai puitelailla vahvistetaan** yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseksi tarvittavat **toimenpiteet eurooppalait ja eurooppapuitelait**.

3. Jos on neuvoteltava yhden tai useamman valtion taikka kansainvälisen järjestön kanssa tehtävistä sopimuksista, sovelletaan tämän osaston [III-222 artiklan (ent. 33 artiklan)] asiaa koskevia määräyksiä. Komissio esittää asiasta suosituksia neuvostolle, joka valtuuttaa komission aloittamaan tarpeelliset neuvottelut. Neuvoston ja komission tehtävänä on huolehtia, että neuvotellut sopimukset ovat unionin politiikkojen ja sisäisten sääntöjen mukaisia.

Komissio käy näitä neuvotteluja kuullen erityiskomiteaa, jonka neuvosto nimeää avustamaan komissiota tässä tehtävässä, sekä niiden ohjeiden mukaisesti, joita neuvosto voi antaa komissiolle. Komissio antaa **erityiskomitealle ja Euroopan parlamentille** säännöllisesti tietoja neuvottelujen etenemisestä.

4. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti sopimuksen neuvottelemisesta ja tekemisestä henkilöiden liikkumista edellyttävän palvelukaupan sekä henkisen omaisuuden kauppaa koskevien näkökohtien aloilla silloin, kun sopimus sisältää määräyksiä, joiden osalta sisäisten sääntöjen antaminen edellyttää yksimielisyyttä.
5. Tällä artiklalla annetun, kauppapolitiikan alaan kuuluvan toimivallan käyttäminen ei vaikuta unionin ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon eikä merkitse jäsenvaltioiden lakien tai asetusten yhdenmukaistamista siltä osin kuin tällainen yhdenmukaistaminen ei ole perustuslain mukaan mahdollista.

IV LUKU

YHTEISTYÖ KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA JA HUMANITAARINEN APU

I JAKSO

KEHITYSYHTEISTYÖ

III-213 artikla (ent. 25 artikla)

1. Unionin kehitysyhteistyöpolitiikkaa toteutetaan ottaen huomioon unionin ulkoisen toiminnan periaatteet ja tavoitteet, jotka on esitetty [III-188 artikkelissa (ent. 1 artikkelissa)]. Unionin ja jäsenvaltioiden kehitysyhteistyöpolitiikat täydentävät ja tukevat toisiaan.

Unionin politiikan päätavoite tällä alalla on köyhyyden vähentäminen ja lopulta sen poistaminen. Unioni ottaa huomioon kehitysyhteistyön tavoitteet muiden sellaisten politiikkojen täytäntöönpanossa, jotka voivat vaikuttaa kehitysmaihin.

2. Unioni ja jäsenvaltiot noudattavat niitä velvoitteita ja ottavat huomioon ne tavoitteet, jotka ne ovat hyväksyneet Yhdistyneissä Kansakunnissa ja muissa toimivaltaisissa kansainvälisissä järjestöissä.

III-214 artikla (ent. 26 artikla)

1. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lainsäätämisyksessä eurooppalait ja eurooppapuitelait~~ **Eurooppalailla tai -puitelaila vahvistetaan toimenpiteet**, jotka ovat tarpeen kehitysyhteistyöpolitiikan toteuttamiseksi ja jotka voivat koskea kehitysmaiden kanssa toteutettavia monivuotisia yhteistyöohjelmia tai aihekohtaisia ohjelmia.
2. Unioni voi tehdä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa aiheellisia sopimuksia [III-188 artiklassa (ent. 1 artiklassa)] tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kyseisistä sopimuksista neuvotellaan ja ne tehdään [III-222 artiklan (ent. 33 artiklan)] mukaisesti.

Edellisen alakohdan määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa neuvotella kansainvälisissä toimielimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia.

3. Euroopan investointipankki myötävaikuttaa perussäännössään määrätyn ehdoin 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanoon.
4. ~~Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta AKT-EY yleissopimuksessa määrättyyn yhteistyöhön Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alueen maiden kanssa.~~

III-215 artikla (ent. 27 artikla)

1. Unioni ja jäsenvaltiot sovittavat yhteen kehitysyhteistyöpolitiikkansa sekä neuvottelevat keskenään avustusohjelmistaan, myös kansainvälisissä järjestöissä ja konferensseissa, tavoitteenaan edistää toimiansa täydentävyyttä ja tehokkuutta. Ne voivat ryhtyä yhteisiin toimiin. Jäsenvaltiot myötävaikuttavat tarvittaessa unionin avustusohjelmien toteuttamiseen.
2. Komissio voi tehdä aiheellisia aloitteita 1 kohdassa tarkoitetun yhteensovittamisen edistämiseksi.
3. Unioni ja jäsenvaltiot tekevät kukin toimivaltaansa kuuluvaa yhteistyötä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa.

2 JAKSO

TALOUELLINEN, TEKNINEN JA RAHOITUSYHTEISTYÖ KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA

III-216 artikla (ent. 28 artikla)

1. Unioni tekee **muiden** kolmansien maiden **kuin kehitysmaiden** kanssa toimivaltaansa kuuluvaa taloudellista, teknistä ja rahoitusyhteistyötä, **mukaan lukien apu erityisesti rahoituksen alalla**, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen muiden määräysten ja varsinkaan [III-213 (ent. 25) – III-215 artiklan (ent. 27 artiklan)] kehitysyhteistyötä koskevien määräysten soveltamista. Yhteistyöhön liittyvät toimet ovat yhdenmukaisia unionin kehitysyhteistyöpolitiikan kanssa. Unionin ja jäsenvaltioiden toimet täydentävät ja tukevat toisiaan. Toimet toteutetaan ottaen huomioon unionin ulkoisen toiminnan periaatteet ja tavoitteet, jotka on esitetty [III-188 artiklassa (ent. 1 artiklassa)].
2. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lainsäätämisyhteistyössä eurooppalaisia ja eurooppapuitelait~~ Eurooppalailla tai -eurooppapuitelailla vahvistetaan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen 1 kohdan täytäntöönpanemiseksi.
3. Unioni ja jäsenvaltiot tekevät kukin toimivaltaansa kuuluvaa yhteistyötä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa. Unionin yhteistyötä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä voidaan sopia unionin ja asianomaisten kolmansien osapuolten välisin sopimuksin, joista neuvotellaan ja jotka tehdään tämän osaston [III-222 artiklan (ent. 33 artiklan)] mukaisesti. Neuvosto päättää yksimielisesti [III-221 artiklan (ent. 32 a artiklan)] 2 kohdassa tarkoitetuista assosiaatiosopimuksista sekä unionin jäsenehdokasvaltioiden kanssa tehtävistä sopimuksista. Ensimmäisen alakohdan määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa neuvotella kansainvälisissä toimielimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia.

III-217 artikla (ent. 29 artikla)

Jos tilanne kolmannessa maassa edellyttää unionin kiireellistä rahoitusapua, neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta tarpeelliset toimenpiteet määränemmistöllä.

3 JAKSO

HUMANITAARINEN APU

III-218 artikla (ent. 30 artikla)

1. Humanitaariseen apuun liittyvät unionin toimet toteutetaan ottaen huomioon unionin ulkoisen toiminnan periaatteet ja tavoitteet, jotka on esitetty [III-188 artiklassa (ent. 1 artiklassa)]. Toimien tarkoituksena on tapauskohtaisesti avustaa ja suojella sellaisten kolmansien maiden asukkaita, joissa on tapahtunut ihmisen aiheuttama suuronnettomuus tai luonnonkatastrofi, näistä eri tilanteista johtuvista humanitaarisista tarpeista huolehtimiseksi. Unionin ja jäsenvaltioiden toimet täydentävät ja tukevat toisiaan.
2. Humanitaariseen apuun liittyviä toimia toteutetaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden periaatteiden, erityisesti puolueettomuuden ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti.
3. ~~Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lainsäätämisyksessä lait ja puitelait~~ **Eurooppalailla tai -puitelilla vahvistetaan toimenpiteet**, jotka ovat tarpeen niiden puitteiden määrittelemiseksi, joissa humanitaariseen apuun liittyvät unionin toimet toteutetaan.
4. Unioni voi tehdä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa aiheellisia sopimuksia [III-188 artiklassa (ent. 1 artiklassa)] tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kyseisistä sopimuksista neuvotellaan ja ne tehdään tämän osaston [III-222 artiklan (ent. 33 artiklan)] mukaisesti.

Ensimmäisen alakohdan määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa neuvotella kansainvälisissä toimielimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia.
5. Jotta nuoret eurooppalaiset voisivat yhdessä osallistua unionin humanitaarisiin toimiin, perustetaan Euroopan vapaaehtoiset humanitaarisen avun joukot. Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lainsäätämisyksessä eurooppalain, jossa vahvistetaan niiden perussääntö ja toimintatavat.
6. Komissio voi tehdä aiheellisia aloitteita unionin toimien ja jäsenvaltioiden toimien yhteensovittamisen edistämiseksi voidakseen lujittaa unionin järjestelmien ja kansallisten järjestelmien täydentävyyttä ja tehokkuutta humanitaarisen avun alalla.
7. Unioni huolehtii siitä, että sen humanitaariset toimet ovat yhteensopivia ja yhdenmukaisia kansainvälisten järjestöjen ja elinten toimien ja erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmään kuuluvien toimien kanssa.

V LUKU

RAJOITTAVAT TOIMENPITEET

III-219 artikla (ent. 31 artikla)

1. Jos tämän osaston I luvun yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevien määräysten nojalla tehdyssä, unionin kantaa tai toimintaa koskevassa päätöksessä on päätetty kokonaan tai osittain keskeyttää talous- ja rahoitussuhteet yhden tai useamman kolmannen maan kanssa taikka vähentää niitä, neuvosto päättää määräenemmistöllä toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet ulkoasiainministerin ja komission yhteisestä ehdotuksesta. Neuvosto antaa tästä tiedon Euroopan parlamentille.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla aloilla neuvosto voi hyväksyä samaa menettelyä noudattaen luonnollisiin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä.

VI LUKU

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

III-220 artikla (ent. 32 artikla)

1. Unioni voi **tehdä** sopimuksia yhden tai useamman kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön kanssa **silloin kun siitä on perustuslaissa määrätty n-määräämissä tapauksissa tai kun sopimuksen tekeminen on välttämätöntä unionin jonkin tavoitteen toteuttamiseksi, kun sopimuksen tekemisestä säädetään unionin velvoittavassa säädöksessä tai kun se vaikuttaa unionin sisäiseen säädökseen.**
- ~~2. Unioni voi tehdä assosiaatiosopimuksia yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa. Kyseisillä sopimuksilla luodaan assosiaatio, joka käsittää vastavuoroisia oikeuksia ja velvollisuuksia, yhteistä toimintaa ja erityismenettelyjä yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa.~~
- ~~3. Unioni voi tehdä kansainvälisiä sopimuksia, joiden tekeminen on välttämätöntä unionin tavoitteen toteuttamiseksi, joiden tekemisestä säädetään unionin säädöksessä tai jotka vaikuttavat unionin sisäiseen säädökseen.~~
24. Unionin tekemät sopimukset sitovat unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita.

III-221 artikla (ent. 32 a artikla)

1. **Unioni voi tehdä assosiaatiosopimuksia yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa. Kyseisillä sopimuksilla luodaan assosiaatio, joka käsittää vastavuoroisia oikeuksia ja velvollisuuksia, yhteistä toimintaa ja erityismenettelyjä yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa.**

III-222 artikla (ent. 33 artikla)

1. Unionin ja kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen väliset sopimukset neuvotellaan ja tehdään seuraavassa esitetyn menettelyn mukaisesti.
2. Neuvosto antaa valtuutuksen neuvottelujen aloittamiselle, vahvistaa neuvotteluohjeet ja tekee sopimukset.
3. Komissio tai, jos sopimus koskee yksinomaan tai pääasiassa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, unionin ulkoasiainministeri esittää suosituksia neuvostolle, joka antaa luvan **aloittaa** neuvottelut. ~~Komissio ja unionin ulkoasiainministeri esittävät tarvittaessa yhteisiä suosituksia.~~
4. Neuvosto nimeää neuvotteluvaltuutusta koskevan päätöksen yhteydessä tulevan sopimuksen alan mukaan unionin neuvottelijan tai neuvotteluja käyvän ryhmän johtajan.
5. Neuvosto voi osoittaa sopimusneuvottelijalle neuvotteluohjeita ja nimetä erityiskomitean, jota on kuultava neuvottelujen aikana, sanotun kuitenkin rajoittamatta [III-212 artiklan (ent. 24 artiklan)] erityismääräysten soveltamista.
6. Neuvosto päättää sopimusneuvottelijan ehdotuksesta sopimuksen allekirjoittamisesta ja tarvittaessa sen väliaikaisesta soveltamisesta ennen sen voimaantuloa.
7. Neuvosto tekee sopimuksen sopimusneuvottelijan ehdotuksesta. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa sopimus koskee yksinomaan yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, neuvosto tekee sopimuksen vasta Euroopan parlamenttia kuultuaan. Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa määräajassa, jonka neuvosto voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Jos lausuntoa ei anneta kyseisessä määräajassa, neuvosto voi tehdä ratkaisunsa ilman sitä. Euroopan parlamentin puoltava lausunto ~~kuitenkin~~ vaaditaan, jos tehdään assosiaatiosopimus, jos **unioni** liittyy ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen tai jos tehdään sopimuksia, joissa luodaan yhteistyömenettelyjä järjestämällä erityiset institutionaaliset rakenteet, tai sopimuksia, joista aiheutuu huomattavia vaikutuksia unionin talousarvioon, tai sopimuksia aloilla, joilla sovelletaan lainsäätämisyjärjestystä. Neuvosto ja Euroopan parlamentti voivat kiireellisessä tapauksessa sopia määräajasta puoltavan lausunnon antamiselle.
8. Poiketen siitä, mitä edellä määrätään, neuvosto voi sopimusta tehtäessä valtuuttaa sopimusneuvottelijan hyväksymään muutokset unionin puolesta, jos sopimuksessa määrätään, että muutokset on hyväksyttävä yksinkertaistetussa menettelyssä tai että kyseisellä sopimuksella perustetun elimen on ne hyväksyttävä; neuvosto voi liittää valtuutukseen tiettyjä erityisehtoja.
9. Neuvosto tekee ratkaisunsa koko menettelyn aikana määräenemmistöllä. Se tekee ratkaisunsa kuitenkin yksimielisesti, jos sopimus koskee alaa, jolla **unionin säädöksen** antaminen ~~sisäisten sääntöjen hyväksyminen~~ edellyttää yksimielisyyttä, ~~tai~~ jos tehdään assosiaatiosopimus tai jos **unioni** liittyy ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen.

10. Neuvosto päättää unionin ulkoasiainministerin tai komission ehdotuksesta sopimuksen soveltamisen keskeyttämisestä ja määrittelee sopimuksella perustetussa elimessä unionin nimissä esitettävät kannat silloin, kun asianomaisen elimen on tehtävä päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta päätöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita.
11. Euroopan parlamentille tiedotetaan välittömästi ja tyhjentävästi ~~kaikista tässä artiklassa kuvatus~~ menettelyn ~~vaiheista~~ **kaikissa vaiheissa**.
12. **Jäsenvaltio**, Euroopan parlamentti, neuvosto **tai** komissio, ~~Euroopan keskuspankki tai jäsenvaltio~~ voi hankkia unionin tuomioistuimen lausunnon siitä, onko suunniteltu sopimus sopusoinnussa perustuslain määräysten kanssa, ~~joihin yhteisön tuomioistuimen tuomiovalta ulottuu~~. Jos unionin tuomioistuimen lausunto on kielteinen, suunniteltu sopimus voi tulla voimaan vain siinä tapauksessa, että perustuslakia tarkistetaan IV-6 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

III-223 artikla (ent. 34 artikla)

1. Poiketen siitä, mitä [III-222 artiklassa (ent. 33 artiklassa)] määrätään, neuvosto voi yksimielisesti Euroopan keskuspankin tai komission suosituksesta sekä kuultuaan Euroopan keskuspankkia pyrkien saavuttamaan hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys, ja Euroopan parlamenttia kuultuaan sekä noudattaen 3 kohdassa määrättyä menettelyä mainitussa kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen määrittämiseksi tehdä muodollisia sopimuksia valuuttakurssijärjestelmästä, joka koskee euron suhdetta muihin valuuttoihin kuin unionin valuuttoihin. Neuvosto voi määräenemmistöllä Euroopan keskuspankin tai komission suosituksesta sekä kuultuaan Euroopan keskuspankkia pyrkien saavuttamaan hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys vahvistaa tai kumota euron keskuskurssit valuuttakurssijärjestelmässä taikka muuttaa niitä. Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon euron keskuskurssien vahvistamisesta, muuttamisesta tai kumoamisesta.
2. Jos ei ole olemassa 1 kohdassa tarkoitettua valuuttakurssijärjestelmää suhteessa yhteen tai useampaan muuhun kuin unionin valuuttaan, neuvosto voi määräenemmistöllä joko komission suosituksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan taikka Euroopan keskuspankin suosituksesta laatia yleiset suuntaviivat tällaisia valuuttoja koskevaa valuuttakurssipolitiikkaa varten. Nämä yleiset suuntaviivat eivät vaikuta Euroopan valuuttakurssijärjestelmän ensisijaiseen tavoitteeseen pitää yllä hintatason vakautta.
3. Poiketen siitä, mitä [III-222 artiklassa (ent. 33 artiklassa)] määrätään, tapauksissa, joissa on tarve unionin sekä yhden tai useamman valtion taikka kansainvälisen järjestön kesken neuvotella raha- ja valuuttaoloja koskevista sopimuksista, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission suosituksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan näiden neuvottelujen järjestelyistä sekä näiden sopimusten tekemisestä. Näillä järjestelyillä turvataan se, että unioni esittää yhtenäisen kannan. Komissio on mukana neuvotteluissa.

- ~~4. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan kannasta, joka unionilla on kansainvälisellä tasolla talous- ja rahaliiton kannalta erityisen merkittävässä kysymyksissä, ja siitä, miten sitä edustetaan, noudattaen X [entinen 99 artikla] ja Y [entinen 105 artikla] artiklassa määrättyä toimivallanjakea.~~
- ~~45.~~ Jäsenvaltiot voivat neuvotella kansainvälisissä elimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia, sen kuitenkaan rajoittamatta unionin toimivaltaa ja unionin sopimuksia talous- ja rahaliittoon liittyvillä aloilla.

VII LUKU

SUHTEET KANSAINVÄLISIIN JÄRJESTÖIHIN JA KOLMANSIIN MAIHIN SEKÄ UNIONIN EDUSTUSTOT JA VALTUUSKUNNAT

III-224 artikla (ent. 35 artikla)

1. Unioni toteuttaa kaiken aiheellisen yhteistyön Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan neuvoston, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön sekä taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kanssa.
2. Unioni huolehtii myös tarvittavista yhteyksistä muihin kansainvälisiin järjestöihin.
3. Unionin ulkoasiainministeri ja komissio huolehtivat edellä olevan kohdan täytäntöönpanosta.

III-225 artikla (ent. 36 artikla)

1. Unionin edustustot kolmansissa maissa ja sen valtuuskunnat kansainvälisissä järjestöissä huolehtivat unionin edustuksesta.
2. Unionin edustustot ja valtuuskunnat toimivat ulkoasiainministerin alaisuudessa ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden edustustojen kanssa.

VIII LUKU

SOLIDAARISUUSLAUSEKKEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

III-226 artikla (ent. X artikla)

1. Neuvosto tekee unionin ulkoasiainministerin ja komission yhteisen ehdotuksen pohjalta **päätöksen**, jossa määritellään ~~puitteet~~ **yksityiskohtaiset säännöt** [I-42 artiklassa] tarkoitetun solidaarisuuslausekkeen täytäntöönpanolle. ~~Kyseiset säädökset annetaan perustuslain asiaa koskevien määräysten mukaisesti.~~
- ~~2.2.~~ Jos jäsenvaltioon kohdistuu terrori-isku **tai jos jäsenvaltiossa tapahtuu luonnonkatastrofi tai ihmisen aiheuttama suuronnettomuus**, muut jäsenvaltiot antavat sille apua sen poliittisten päättäjien pyynnöstä. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltiot sovittavat yhteen toimensa neuvostossa.
- ~~3.3.~~ Neuvostoa auttavat tämän artiklan soveltamisalalla poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea **yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa kehitettyjen rakenteiden tukemana** sekä ~~sisäisen turvallisuuden operatiivinen~~ **[III-157 artiklan (ent. 5 artiklan, YOS)] mukainen** komitea, jotka antavat sille tarvittaessa yhteisiä lausuntoja.
- ~~4.4.~~ Jotta unioni voisi toimia tehokkaasti, Eurooppa-neuvosto arvioi säännöllisesti ~~neuvoston selvityksen pohjalta~~ unioniin kohdistuvia uhkia.

VI OSASTO
UNIONIN TOIMINTA

I LUKU
INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

SELITYS

Useiden III osan toimielimiä koskevien artiklojen sanamuoto riippuu valmistelukunnan vastaavista I osan teksteistä käymien keskustelujen tuloksista. Lisäksi valmistelukunnalla ei ole vielä ollut tilaisuutta keskustella mistään III osan toimielimiä koskevista artikloista, eikä niitä ole käsitelty myöskään erillisessä työryhmässä Euroopan unionin tuomioistuinta koskevia tekstejä lukuun ottamatta. Seuraavat artiklat pohjautuvat näin ollen hyvin pitkälti nykyisiin sopimusteksteihin. Ne kohdat, joiden sisältö muotoutuneen varsin suoraan I osan institutionaalisten määräysten perusteella, on jätetty tyhjiksi.

Tämän osaston jäsentelyä on muutettu hieman sijoittamalla horisontaaliset määräykset yksittäisiä toimielimiä koskevien artiklojen jälkeen. 1 jaksossa on uusi lyhyt artikla, joka sisältää Eurooppa-neuvostoa koskevia teknisiä määräyksiä (III-239 artikla). Molemmat neuvoa-antavat komiteat (alueiden komitea sekä talous- ja sosiaalikomitea) käsitellään nyt yhdessä ja samassa jaksossa. Horisontaalisia määräyksiä koskeva 4 jakso sisältää yksityiskohtaisen kuvauksen lainsäätämisyjärjestyksestä (pienin sanamuotomuutoksin) sekä avoimuutta ja hyvää hallintotapaa koskevat artiklat. Unionin toimielinten ja elinten henkilöstön palkkausta koskevat erilliset määräykset on myös koottu kyseisessä jaksossa olevaan yhteen ja samaan artiklaan.

TEKSTIEHDOTUKSET

1 JAKSO

TOIMIELIMET

1 alajakso

EUROOPAN PARLAMENTTI

III-227 artikla (ent. 190 artikla)

1. *(Euroopan parlamentin kokoonpano)*

2. Euroopan parlamentti laatii esityksen eurooppalaiksi jäsentensä valitsemiseksi yleisillä, välittömällä vaaleilla yhdenmukaista menettelyä noudattaen kaikissa jäsenvaltioissa tai kaikille jäsenvaltioille yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Neuvosto antaa yksimielisesti, saatuaan Euroopan parlamentin hyväksynnän sen kaikkien jäsenten ehdottomalla enemmistöllä, edellisessä kohdassa tarkoitetun lain, jonka hyväksymistä se suosittaa jäsenvaltioille jäsenvaltioiden valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisesti.

3. Euroopan parlamentin omasta aloitteestaan antamalla eurooppalailla vahvistetaan parlamentin jäsenten tehtäviä ja velvollisuuksia koskevat säännöt ja yleiset ehdot. Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa komission lausunnon ja neuvoston hyväksynnän saatuaan. Jäsenten tai entisten jäsenten verotusjärjestelmää koskevien sääntöjen tai ehtojen osalta edellytetään neuvostossa yksimielistä päätöstä.

III-228 artikla (ent. 191 artikla)

Perustuslain [I-45] artiklan mukaisesti eurooppalailla vahvistetaan Euroopan tasolla toimivia poliittisia puolueita ja erityisesti niiden rahoitusta koskevat säännöt.

III-229 artikla (ent. 192 artikla)

Euroopan parlamentti voi kaikkien jäsentensä enemmistöllä pyytää komissiota tekemään aiheellisia ehdotuksia asioista, joissa se katsoo, että on valmisteltava unionin säädös perustuslain panemiseksi täytäntöön. Jos komissio ei tee ehdotusta, se ilmoittaa Euroopan parlamentille perustelunsa.

III-230 artikla (ent. 193 artikla)

Rajoittamatta kuitenkaan perustuslailla muille toimielimille tai laitoksille annettuja toimivaltuuksia Euroopan parlamentti voi tehtäviään suorittaessaan, jos neljännes sen kaikista jäsenistä sitä pyytää, asettaa väliaikaisen tutkintavaliokunnan tutkimaan epäilyjä unionin oikeutta sovellettaessa tapahtuneesta rikkomuksesta tai epäkohdasta, niitä tapauksia lukuun ottamatta, joissa epäilyksenalaiset seikat ovat tutkittavina jossakin tuomioistuimessa ja oikeudenkäynti on vielä vireillä.

Väliaikainen tutkintavaliokunta lakkaa, kun se antaa kertomuksensa.

Euroopan parlamentin omasta aloitteestaan antamalla eurooppalailla vahvistetaan tutkintaoikeuden käyttämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa komission lausunnon ja neuvoston hyväksynnän saatuaan.

III-231 artikla (ent. 194 artikla)

Kaikilla unionin kansalaisilla sekä niillä luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, on oikeus yksin taikka yhdessä toisten kansalaisten tai henkilöiden kanssa esittää Euroopan parlamentille vetoomus asiassa, joka kuuluu unionin toiminnan alaan ja koskee häntä välittömästi.

III-232 artikla (ent. 195 artikla)

1. Euroopan parlamentti nimittää omasta aloitteestaan Euroopan oikeusasiamiehen. Euroopan oikeusasiamiehellä on valtuudet ottaa vastaan unionin kansalaisilta sekä niiltä luonnollisilta henkilöiltä tai oikeushenkilöiltä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, kanteluja unionin toimielinten ja laitosten toiminnassa ilmenneistä epäkohdista, lukuun ottamatta unionin tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä.

Tehtävänsä mukaisesti Euroopan oikeusasiamies suorittaa tutkimukset, joita hän pitää perusteltuina, omasta aloitteestaan taikka hänelle suoraan tai Euroopan parlamentin jäsenen välityksellä toimitetun kantelun perusteella, niitä tapauksia lukuun ottamatta, joissa epäilyksenalaisia seikkoja käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä. Jos Euroopan oikeusasiamies toteaa epäkohdan, hän saattaa asian sen toimielimen käsiteltäväksi, jota asia koskee, ja tämä toimielin antaa lausuntonsa asiasta hänelle kolmen kuukauden määräajassa. Tämän jälkeen Euroopan oikeusasiamies antaa asiasta kertomuksen Euroopan parlamentille ja asianomaiselle toimielimelle. Kantelun tekijälle annetaan tiedoksi näiden tutkimusten tulokset.

Euroopan oikeusasiamies antaa Euroopan parlamentille vuosittain kertomuksen tutkimustensa tuloksista.

2. Euroopan oikeusasiamies nimitetään jokaisten Euroopan parlamentin vaalien jälkeen Euroopan parlamentin vaalikauden ajaksi. Sama henkilö voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön tuomioistuin voi Euroopan parlamentin pyynnöstä erottaa Euroopan oikeusasiamiehen, jos hän ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät, tai jos hän on syylistynyt vakavaan rikkomukseen.

3. Euroopan oikeusasiamies hoitaa tehtäväänsä täysin riippumattomana. Tehtäväänsä hoitaessaan hän ei pyydä eikä ota ohjeita miltään taholta. Euroopan oikeusasiamies ei saa toimikautensa aikana harjoittaa muuta palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa.

4. Euroopan parlamentin omasta aloitteestaan antamalla eurooppalailla vahvistetaan Euroopan oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskeva ohjesääntö ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevat yleiset ehdot. Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa saatuaan komission lausunnon ja neuvoston hyväksynnän.

III-233 artikla (ent. 196 artikla)

Euroopan parlamentti pitää istuntokauden vuosittain. Se kokoontuu ilman erillistä kutsua maaliskuun toisena tiistaina.

Euroopan parlamentti voi pitää ylimääräisen istuntojakson jäsentensä enemmistön pyynnöstä taikka neuvoston tai komission pyynnöstä.

III-234 artikla (ent. 197 artikla)

Komission jäsenet saavat olla läsnä kaikissa Euroopan parlamentin kokouksissa, ja he saavat pyynnöstään käyttää puhevaltaa komission puolesta.

Komissio vastaa suullisesti tai kirjallisesti Euroopan parlamentin tai sen jäsenten sille esittämiin kysymyksiin.

Neuvosto käyttää puhevaltaa Euroopan parlamentissa siten kuin siitä neuvoston työjärjestyksessä määrätään.

III-235 artikla (ent. 198 artikla)

Jollei perustuslaissa toisin määrätä, Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa annettujen äänten enemmistöllä. Päätösvaltaisuudesta määrätään työjärjestyksessä.

III-236 artikla (ent. 199 artikla)

Euroopan parlamentti hyväksyy työjärjestyksensä kaikkien jäsentensä äänten enemmistöllä.

Euroopan parlamentin asiakirjat julkaistaan siten kuin sen työjärjestyksessä määrätään.

III-237 artikla (ent. 200 artikla)

Euroopan parlamentti käsittelee julkisessa istunnossa komission sille vuosittain antaman yleiskertomuksen.

III-238 artikla (ent. 201 artikla)

Euroopan parlamentti käsittelee komission toimintaa koskevan epäluottamuslauseen, aikaisintaan kolmen päivän kuluttua siitä, kun se on annettu Euroopan parlamentille käsiteltäväksi, ja päättää siitä avoimella äänestyksellä.

Jos epäluottamuslausetta kannattaa kaksi kolmasosaa annetuista äänistä, jotka edustavat Euroopan parlamentin jäsenten enemmistöä, komission jäsenten on yhdessä jätettävä tehtävänsä. He jatkavat juoksevien asioiden hoitamista, kunnes uudet komission jäsenet on nimitetty [III-245 artiklan] mukaisesti. Tässä tapauksessa uusiksi komission jäseniksi nimitettyjen toimikausi päättyy sinä päivänä, jona yhdessä tehtävänsä jättämään velvollisten komission jäsenten toimikausi olisi päättynyt.

2 alajakso

EUROOPPA-NEUVOSTO

III-239 artikla (uusi)

Eurooppa-neuvoston jäsen voi äänestyksessä edustaa vain yhtä muuta jäsentä. Henkilökohtaisesti tai edustettuna läsnä olevien jäsenten pidättäytyminen äänestämästä ei estä Eurooppa-neuvostoa tekemästä ratkaisua, jonka edellytyksenä on yksimielisyys.

Eurooppa-neuvosto vahvistaa yksinkertaisella enemmistöllä työjärjestyksensä.

Eurooppa-neuvosto voi kutsua Euroopan parlamentin puhemiehen kuultavaksi.

Eurooppa-neuvostoa avustaa III-242 artiklassa mainittu sihteeristö.

3 alajakso

NEUVOSTO

III-240 artikla (ent. 203 ja 204 artikla)

(Neuvoston puheenjohtajuus)

III-241 artikla (ent. 205 ja 206 artikla)

Neuvoston jäsen voi äänestyksessä edustaa vain yhtä muuta jäsentä.

Päätöksissä, joiden edellytyksenä on yksinkertainen enemmistö, neuvosto tekee ratkaisunsa jäsentensä enemmistöllä.

Henkilökohtaisesti tai edustettuina läsnä olevien jäsenten pidättäytyminen äänestämästä ei estä neuvostoa tekemästä ratkaisua, jonka edellytyksenä on yksimielisyys.

III-242 artikla (ent. 207 artikla)

1. Komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden pysyvistä edustajista, huolehtii neuvoston työn valmistelusta sekä suorittaa neuvoston sille antamat toimeksiannot. Komitea voi tehdä menettelyä koskevia päätöksiä neuvoston työjärjestyksessä määrätyissä tapauksissa.
2. Neuvostoa avustaa pääsihteeristö, jota johtaa pääsihteeri. Neuvosto päättää yksinkertaisella enemmistöllä pääsihteeristön organisaatiosta.
3. Neuvosto vahvistaa yksinkertaisella enemmistöllä työjärjestyksensä.

III-243 artikla (ent. 208 artikla)

Neuvosto voi yksinkertaisella enemmistöllä pyytää komissiolta tutkimuksia, joita se pitää yhteisten tavoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisina, ja se voi pyytää komissiota tekemään sille aiheellisia ehdotuksia. Jos komissio ei tee ehdotusta, se ilmoittaa neuvostolle perustelunsa.

III-244 artikla (ent. 209 artikla)

Neuvosto antaa omasta aloitteestaan ja yksinkertaisella enemmistöllä eurooppapäätökset, joilla vahvistetaan perustuslaissa tarkoitettuja komiteoita koskevat säännöt. Neuvosto tekee ratkaisunsa komission lausunnon saatuaan.

4 alajakso

KOMISSIO

III-245 artikla (ent. 213 (1) ja ent. 214 artikla)

1. *(Komission jäsenten nimittämismenettelyt)*
2. Komission jäsenenä voi olla vain jäsenvaltion kansalainen.

III-246 artikla (ent. 213 (2) artikla)

Komission jäsenet pidättyvät kaikesta, mikä on ristiriidassa heidän tehtävänsä kanssa. Jokainen jäsenvaltio sitoutuu kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa komission jäseniin heidän hoitaessaan tehtäväänsä.

Komission jäsenet eivät saa toimikautensa aikana harjoittaa muuta palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa. Tehtäväänsä ryhtyessään he antavat juhlallisen vakuutuksen siitä, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä kunnioittavat komission jäsenyydestä johtuvia velvollisuuksia ja varsinkin osoittavat kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun heille toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja. Jos komission jäsen ei noudata näitä velvollisuuksiaan, unionin tuomioistuin voi neuvoston yksinkertaisella enemmistöllä esittämästä pyynnöstä tai komission pyynnöstä päättää, että asiassa ilmenneiden seikkojen mukaan jäsen joko erotetaan tehtävästään (III-248) artiklan mukaisesti taikka että hänen oikeutensa eläkkeeseen tai muihin vastaaviin etuuksiin lakkaa.

III-247 artikla (ent. 215 artikla)

1. Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja niitä tapauksia, joissa jäsenen tilalle nimitetään uusi jäsen tavallisessa järjestyksessä, komission jäsenen tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tai hänet erotetaan. Komission jäsen esittää eronpyyntönsä, jos puheenjohtaja kollegion hyväksynnän saatuaan siitä häneltä pyytää.

(Menettelyt uuden komission puheenjohtajan tai jäsenen nimittämiseksi entisen puheenjohtajan tai jäsenen tilalle)

III-248 artikla (ent. 216 artikla)

Jos komission jäsen ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät, tai jos hän on syylistynyt vakavaan rikkomukseen, unionin tuomioistuin voi neuvoston yksinkertaisella enemmistöllä esittämästä pyynnöstä tai komission pyynnöstä päättää, että hänet erotetaan.

III-249 artikla (ent. 217 artikla)

Komission puheenjohtaja ryhmittelee komissiolle kuuluvat tehtävät ja jakaa ne komission jäsenten kesken, sanotun kuitenkin rajoittamatta I-26 artiklaa. Puheenjohtaja voi jakaa vastuualueet uudelleen toimikauden aikana. Komission jäsenet hoitavat puheenjohtajan heille osoittamia tehtäviä tämän valvonnassa.

III-250 artikla (uusi)

(Muut komissiota koskevat määräykset)

III-251 artikla (ent. 218 artikla)

Komissio hyväksyy työjärjestyksensä siten, että se varmistaa oman toimivuutensa ja eri yksiköidensä toimivuuden. Komissio huolehtii työjärjestyksensä julkaisemisesta.

III-252 artikla (ent. 219 artikla)

Komissio tekee ratkaisunsa jäsentensä enemmistöllä. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä oleva jäsenmäärä vahvistetaan työjärjestyksessä.

III-253 artikla (ent. 212 artikla)

Komissio julkaisee vuosittain viimeistään kuukautta ennen Euroopan parlamentin istunnon alkua yleiskertomuksen unionin toiminnasta.

5 alajakso

UNIONIN TUOMIOISTUIN

KS. ASIAKIRJA CONV 734/03

6 alajakso

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

III-286 artikla (ent. 248 artikla)

1. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa unionin kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit. Se tarkastaa myös kaikkien unionin perustamien toimielinten tuloja ja menoja koskevat tilit, jollei toimielimen perustamisasiakirjassa toisin määrätä.

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavan lausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Lausumaa voidaan täydentää unionin jokaista keskeistä toiminta-alaa koskevilla erityisarvioilla.

2. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden sekä sen, että varainhoito on ollut moitteetonta. Se ilmoittaa tällöin erityisesti kaikista epäkohdista.

Tulot tarkastetaan unionin tuloiksi todettujen ja unionille suoritettujen määrien pohjalta.

Menot tarkastetaan maksusitoumusten ja suoritettujen maksujen pohjalta.

Nämä tarkastukset voidaan toimittaa ennen varainhoitovuoden tilinpäätöstä.

3. Tarkastus toimitetaan asiakirjojen perusteella ja tarvittaessa paikalla toimielimissä, unionin puolesta sen tuloja tai menoja hoitavissa elimissä ja jäsenvaltioissa, mukaan lukien talousarviosta tuloja saavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden toimitilat. Tarkastus toimitetaan jäsenvaltioissa yhdessä kansallisten tilintarkastuselinten kanssa tai, jollei niillä ole riittävää toimivaltaa, jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tai laitosten kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin ja kansalliset tilintarkastuselimet toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen. Nämä tilintarkastuselimet taikka viranomaiset tai laitokset ilmoittavat tilintarkastustuomioistuimelle, aikovatko ne osallistua tarkastukseen.

Muiden toimielinten, unionin puolesta sen tuloja tai menoja hoitavien elinten, talousarviosta tuloja saavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ja jäsenvaltioiden tilintarkastuselinten tai, jollei viimeksi mainituilla ole riittävää toimivaltaa, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai laitosten on annettava tilintarkastustuomioistuimelle sen pyynnöstä kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi.

Euroopan investointipankin hoitamien unionin menojen ja tulojen osalta tilintarkastustuomioistuimen oikeudesta tutustua pankin hallussa oleviin tietoihin määrätään tilintarkastustuomioistuimen, pankin ja komission välisellä sopimuksella. Jos sopimusta ei ole tehty, tilintarkastustuomioistuimella on kuitenkin oikeus tutustua pankin hoitamien unionin menojen ja tulojen tarkastuksen edellyttämiin tietoihin.

4. Kunkin varainhoitovuoden päätyttyä tilintarkastustuomioistuin laatii vuosikertomuksen. Se toimitetaan muille toimielimille ja julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä yhdessä näiden toimielinten tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamien vastausten kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin voi myös milloin tahansa, varsinkin erityiskertomuksin, esittää huomautuksia erityisistä kysymyksistä sekä antaa muun toimielimen pyynnöstä lausuntoja.

Tilintarkastustuomioistuin antaa vuosikertomuksensa, erityiskertomuksensa ja lausuntonsa jäsentensä enemmistöllä. Se voi kuitenkin perustaa keskuudestaan jaostoja tietynlaisten kertomusten ja lausuntojen hyväksymistä varten tilintarkastustuomioistuimen työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin.

Tilintarkastustuomioistuin avustaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa talousarvion toteutumisen valvonnassa.

Tilintarkastustuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Tilintarkastustuomioistuin tekee ratkaisunsa neuvoston annettava hyväksyntänsä.

III-287 artikla (ent. 247 artikla)

1. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet valitaan henkilöistä, jotka kotimaassaan kuuluvat tai ovat kuuluneet ulkopuolisiin tilintarkastuselimiin taikka ovat erityisen päteviä tähän tehtävään. Heidän riippumattomuutensa on oltava kiistaton.

2. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet nimitetään kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenet voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi. Neuvosto tekee omasta aloitteestaan päätöksen kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun jäsenluettelon vahvistamisesta. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet valitsevat keskuudestaan tilintarkastustuomioistuimen presidentin kolmeksi vuodeksi. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

3. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet hoitavat tehtävänsä unionin yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.

Tehtävänsä hoitaessaan he eivät pyydä eivätkä ota ohjeita miltään hallitukselta tai muultakaan taholta. He pidättäytyvät kaikesta, mikä on ristiriidassa heidän tehtävänsä kanssa.

4. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet eivät saa toimikautensa aikana harjoittaa muuta palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa. Tehtävänsä ryhtyessään he antavat juhlallisen vakuutuksen siitä, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä kunnioittavat tilintarkastustuomioistuimen jäsenyydestä johtuvia velvollisuuksiaan ja varsinkin osoittavat kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun heille toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja.

5. Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja niitä tapauksia, joissa jäsenen tilalle nimitetään uusi jäsen tavallisessa järjestyksessä, tilintarkastustuomioistuimen jäsenen tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tai unionin tuomioistuin päättää 7 kohdan määräysten mukaisesti, että hänet erotetaan.

Jäljellä olevaksi toimikaudeksi nimitetään uusi jäsen.

Jollei kyseessä ole erottaminen, tilintarkastustuomioistuimen jäsen jatkaa tehtävässään, kunnes hänen tilalleen on nimitetty uusi jäsen.

6. Tilintarkastustuomioistuimen jäsen voidaan erottaa tehtävästään taikka häneltä voidaan evätä oikeus eläkkeeseen tai muihin vastaaviin etuuksiin vain, jos unionin tuomioistuin tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä toteaa, että hän ei enää täytä tehtävänsä edellyttämiä vaatimuksia tai siihen kuuluvia velvollisuuksia.

2 JAKSO

UNIONIN NEUVOA-ANTAVAT ELIMET

1 alajakso

ALUEIDEN KOMITEA

III-288 artikla (ent. 263 artikla)

(Alueiden komitean kokoonpano)

Komitean jäsenet ja yhtä monta varajäsentä nimetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Sama jäsen tai varajäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi. Neuvosto tekee omasta aloitteestaan eurooppapäätöksen kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun jäsenten ja varajäsenten luettelon vahvistamisesta. Kun ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu tehtävä, jonka perusteella henkilöä ehdotettiin alueiden komitean jäseneksi, päättyy, hänen toimikautensa komiteassa päättyy ilman eri toimenpiteitä ja hänen tilalleen nimetään samaa menettelyä noudattaen uusi jäsen kyseisen toimikauden loppuun saakka. Komitean jäsen ei voi samanaikaisesti olla Euroopan parlamentin jäsen.

III-289 artikla (ent. 264 artikla)

Alueiden komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajansa ja työvaliokuntansa kahdeksi ja puoleksi vuodeksi kerrallaan.

Se vahvistaa työjärjestyksensä.

Komitean puheenjohtaja kutsuu komitean koolle Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission pyynnöstä. Komitea voi kokoontua myös omasta aloitteestaan.

III-290 artikla (ent. 265 artikla)

Euroopan parlamentti, neuvosto tai komissio kuulee alueiden komiteaa perustuslaissa määrätyissä tapauksissa sekä muissa aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa, erityisesti rajojen yli ulottuvan yhteistyön osalta.

Euroopan parlamentti, neuvosto tai komissio voi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, asettaa komitealle lausunnon antamista varten määräajan, joka on vähintään kuukausi siitä, kun asia on annettu tiedoksi komitean puheenjohtajalle. Määräajan päätyttyä asiaa voidaan käsitellä, vaikka lausuntoa ei ole annettu.

Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission on annettava alueiden komitealle tieto lausuntopyynnöstä, joka on esitetty talous- ja sosiaalikomitealle kuultaessa sitä [III-294 artiklan] nojalla. Alueiden komitea voi antaa lausunnon asiasta, jos se katsoo, että asiaan liittyy erityisiä alueellisia etuja. Komitea voi antaa lausuntoja myös omasta aloitteestaan tapauksissa, joissa se katsoo sen aiheelliseksi.

Komitean lausunnot sekä selostus käsittelystä annetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle.

2 alajakso

TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

III-291 artikla (ent. 258 artikla)

(Talous- ja sosiaalikomitean kokoonpano)

III-292 artikla (ent. 259 artikla)

Komitean jäsenet nimetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Sama jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi. Neuvosto tekee omasta aloitteestaan eurooppapäätöksen kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun jäsenluettelon vahvistamisesta.

Neuvosto tekee ratkaisunsa komissiota kuultuaan. Se voi hankkia lausunnon sellaisilta talous- ja yhteiskuntaelämän ja kansalaistoiminnan eri aloja edustavilta eurooppalaisilta järjestöiltä, joita unionin toiminta koskee.

III-293 artikla (ent. 260 artikla)

Komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajansa ja työvaliokuntansa kahdeksi ja puoleksi vuodeksi kerrallaan.

Se vahvistaa työjärjestyksensä.

Komitean puheenjohtaja kutsuu komitean koolle Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission pyynnöstä. Komitea voi kokoontua myös omasta aloitteestaan.

III-294 artikla (ent. 262 artikla)

Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission on kuultava komiteaa perustuslaissa määrätyissä tapauksissa. Nämä toimet voivat kuulla komiteaa kaikissa muissakin tapauksissa. Komitea voi antaa lausuntoja myös omasta aloitteestaan.

Euroopan parlamentti, neuvosto tai komissio voi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, asettaa komitealle lausunnon antamista varten määräajan, joka on vähintään kuukausi siitä, kun asia on annettu tiedoksi komitean puheenjohtajalle. Määräajan päätyttyä asiaa voidaan käsitellä, vaikka lausuntoa ei ole annettu.

Komitean ja sen erityisjaoston lausunnot sekä selostus käsittelystä annetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle.

3 JAKSO

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI

III-295 artikla (ent. 266 artikla)

Euroopan investointipankki on oikeushenkilö.

Euroopan investointipankin jäseniä ovat jäsenvaltiot.

Euroopan investointipankin perussääntö on pöytäkirjassa. Investointipankin perussäännön 4, 11 ja 12 artiklaa sekä 18 artiklan 5 kohtaa voidaan muuttaa eurooppalailla joko Euroopan investointipankin pyynnöstä ja komission kuulemisen jälkeen tai komission pyynnöstä ja Euroopan investointipankin kuulemisen jälkeen.

III-296 artikla (ent. 267 artikla)

Euroopan investointipankin tehtävänä on unionin edun mukaisesti myötävaikuttaa sisämarkkinoiden tasapainoiseen ja vakaaseen kehitykseen käyttäen sekä pääomamarkkinoita että omia varojaan. Tätä varten pankki voittoa tavoittelematta myöntää lainoja ja antaa takauksia, jotka helpottavat seuraavien hankkeiden rahoittamista kaikilla talouden aloilla:

- a) hankkeet muita heikommin kehittyneiden alueiden kehittämiseksi;
- b) sellaiset hankkeet yritysten nykyaikaistamiseksi tai niiden tuotantoalan muuttamiseksi taikka uusien toiminta-alojen luomiseksi, jotka ovat tarpeen toteutettaessa sisämarkkinoita asteittain, mutta joita ei niiden laajuuden tai laadun vuoksi ole mahdollista täysin rahoittaa kussakin jäsenvaltiossa käytettävissä olevin varoin;
- c) useiden jäsenvaltioiden yhteistä etua koskevat hankkeet, joita ei niiden laajuuden tai laadun vuoksi ole mahdollista täysin rahoittaa kussakin jäsenvaltiossa käytettävissä olevin varoin.

Tehtävänsä suorittaessaan pankki helpottaa investointiohjelmien rahoittamista rakennerahastojen ja muiden unionin rahoitusvälineiden avustustoimien yhteydessä.

4 JAKSO

TOIMIELIMIÄ KOSKEVAT YHTEISET MÄÄRÄYKSET

III-297 artikla (ent. 250 artikla)

1. Silloin kun neuvoston säädös tämän sopimuksen mukaan annetaan komission ehdotuksesta, neuvosto voi antaa komission ehdotuksesta poikkeavan säädöksen vain yksimielisesti, jollei [III-298 artiklan 4 tai 5 kohdasta, I-54 artiklasta ja III-306 artiklasta] muuta johdu.
2. Kunnes neuvosto on tehnyt ratkaisunsa, komissio voi milloin tahansa yhteisön säädöksen antamiseen johtavan menettelyn aikana muuttaa ehdotustaan.

III-298 artikla (ent. 251 artikla)

1. Silloin kun lait ja puitelait annetaan perustuslain mukaan tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, noudatetaan seuraavia määräyksiä.
2. Komissio antaa ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Ensimmäinen käsittely

3. Euroopan parlamentti vahvistaa ensimmäisen käsittelyn kantansa ja ilmoittaa sen neuvostolle.
4. Jos neuvosto hyväksyy Euroopan parlamentin kannan, ehdotettu säädös annetaan.
5. Jos neuvosto ei hyväksy Euroopan parlamentin kantaa, se vahvistaa ensimmäisen käsittelyn kantansa ja ilmoittaa sen Euroopan parlamentille.
6. Neuvosto antaa Euroopan parlamentille täydellisen selvityksen niistä perusteista, jotka ovat johtaneet neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan vahvistamiseen. Komissio antaa Euroopan parlamentille täydellisen selvityksen kannastaan.

Toinen käsittely

7. Jos Euroopan parlamentti kolmen kuukauden kuluessa edellä tarkoitetusta ilmoituksesta:
 - a) hyväksyy neuvoston kannan ensimmäisessä käsittelyssä tai ei ole ilmoittanut kantaansa, ehdotettu säädös katsotaan annetuksi;
 - b) hylkää jäsentensä ehdottomalla enemmistöllä neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan, katsotaan, että ehdotettua säädöstä ei ole annettu;
 - c) tekee jäsentensä ehdottomalla enemmistöllä ehdotuksia tarkistuksiksi neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaan, tämä tarkistettu sanamuoto toimitetaan neuvostolle sekä komissiolle, joka antaa lausunnon näistä tarkistuksista.

8. Jos neuvosto, joka tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, kolmen kuukauden kuluessa Euroopan parlamentin tekemien tarkistusten vastaanottamisesta

- a) hyväksyy kaikki Euroopan parlamentin tekemät tarkistukset, kyseinen säädös katsotaan annetuksi;
- b) ei hyväksy kaikkia tarkistuksia, neuvoston puheenjohtaja yhteisymmärryksessä Euroopan parlamentin puhemiehen kanssa kutsuu kuuden viikon kuluessa sovittelukomitean koolle.

9. Niistä tarkistuksista, joista komissio on antanut kielteisen lausunnon, neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

Sovittelu

10. Sovittelukomiteassa kokoontuvat neuvoston jäsenet tai heidän edustajansa sekä yhtä monta Euroopan parlamentin edustajaa; sen tehtävänä on neuvoston jäsenten tai heidän edustajiensa määräenemmistöllä sekä Euroopan parlamentin edustajien enemmistöllä päästä sopimukseen yhteisestä tekstistä parlamentin ja neuvoston toisessa käsittelyssä vahvistamien kantojen perusteella kuuden viikon kuluessa siitä, kun se on kutsuttu koolle.

11. Komissio osallistuu sovittelukomitean työhön ja tekee tarpeelliset aloitteet edistääkseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kantojen lähenemistä.

12. Jos sovittelukomitea ei hyväksy yhteistä tekstiä kuuden viikon kuluessa siitä, kun se on kutsuttu koolle, katsotaan, että ehdotettua säädöstä ei ole annettu.

Kolmas käsittely

13. Jos sovittelukomitea hyväksyy kyseisessä määräajassa yhteisen tekstin, Euroopan parlamentti ratkaisee annettujen äänen ehdottomalla enemmistöllä ja neuvosto määräenemmistöllä kumpikin kuuden viikon kuluessa tuosta hyväksymisestä, annetaanko säädös yhteisen tekstin mukaisena. Jos jompikumpi näistä kahdesta toimielimestä ei tämän määräajan kuluessa anna hyväksymistään ehdotetulle säädökselle, katsotaan, että sitä ei ole annettu.

14. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tässä artiklassa määrättyä kolmen kuukauden määräaika pidennetään enintään yhdellä kuukaudella ja kuuden viikon määräaika vastaavasti enintään kahdella viikolla.

15. Silloin kun perustuslaissa nimenomaisesti määrättyissä tapauksissa laki tai puitelaki käsitellään joidenkin jäsenvaltioiden ryhmän ehdotuksesta tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, 2 kohtaa, 6 kohdan jälkimmäistä osaa ja 9 kohtaa ei sovelleta.

Euroopan parlamentti ja neuvosto toimittavat komissiolle jäsenvaltioiden ryhmän ehdotuksen sekä ensimmäisen ja toisen käsittelyn kantansa. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi pyytää komissiolta lausuntoa milloin tahansa menettelyn aikana. Komissio voi myös antaa lausunnon omasta aloitteestaan. Se voi tarpeelliseksi katsomissaan tapauksissa osallistua sovittelukomitean työskentelyyn 11 kohdassa määrättyin edellytyksin.

III-299 artikla (uusi)

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio neuvottelevat keskenään ja sopivat yhteisellä sopimuksella yhteistyössään sovellettavista menettelytavoista. Tätä varten ne voivat perustuslakia noudattaen tehdä toimielinten välisiä sopimuksia, jotka voivat olla velvoittavia.

III-300 artikla (uusi)

1. Unionin toimielimet, virastot ja elimet noudattavat tehtäviään hoitaessaan avointa, tehokasta ja riippumatonta eurooppalaista hallintotapaa.
2. Tätä varten voidaan antaa eurooppalaki sovellettavista erityissäännöksistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta [III-329] artiklan soveltamista.

III-301 artikla (uusi)

1. Unionin toimielimet, virastot ja elimet tunnustavat työnsä avoimuuden tärkeyden ja vahvistavat I-49 artiklan mukaisesti työjärjestyksissään erityiset säännöt yleisön oikeudesta tutustua asiakirjoihin.
2. Kun kyse on lainsäädäntömenettelystä, Euroopan parlamentti ja lakiasäätävä neuvosto, joiden istunnot ovat julkisia, huolehtivat myös käsittelyyn liittyvien asiakirjojen julkaisemisesta [*vaihtoehto*: julkistavat tulokset, äänestysselytykset, pöytäkirjat ja kaikki niihin merkityt lausumat].

III-302 artikla (ent. 210 artikla)

Neuvosto tekee eurooppapäätökset, joissa vahvistetaan komission puheenjohtajan ja jäsenten, Euroopan unionin tuomioistuimen presidentin, tuomareiden, julkisasiamiesten ja kirjaajan, Euroopan unionin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenten ja kirjaajan, tilintarkastustuomioistuimen presidentin ja jäsenten sekä talous- ja sosiaalikomitean jäsenten palkat, heille maksettavat korvaukset sekä heidän eläkkeensä. Neuvosto vahvistaa myös palkkaa vastaavat korvaukset.

III-303 artikla (ent. 256 artikla)

Neuvoston, komission tai Euroopan keskuspankin säädös, jossa määrätään maksuvelvollisuus muulle kuin valtiolle, on täytäntöönpanokelpoinen.

Täytäntöönpanoon sovelletaan sen jäsenvaltion säännöksiä lainkäytöstä riita-asioissa, jonka alueella täytäntöönpano tapahtuu. Täytäntöönpanomääräyksen antaa, tutkimatta muuta kuin täytäntöönpanoasiakirjan oikeaperäisyyden, kansallinen viranomainen, jonka kunkin jäsenvaltion hallitus määrää tähän tehtävään ja josta se ilmoittaa komissiolle ja yhteisön tuomioistuimelle.

Kun nämä muodollisuudet on hakijan vaatimuksesta täytetty, tämä voi hakea täytäntöönpanoa kansallisen lainsäädännön mukaisesti saattamalla asian suoraan toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Täytäntöönpanoa voidaan lykätä vain yhteisön tuomioistuimen päätöksellä. Kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan kuuluu kuitenkin tutkia, onko päätös pantu täytäntöön oikeassa järjestyksessä.

VI OSASTO
UNIONIN TOIMINTA

II LUKU
VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

SELITYS

Tämä luku on laadittu EY-sopimuksen vastaavien artiklojen pohjalta siten, että niitä on muutettu perustuslain I osassa olevien, varainhoitoa koskevien artiklojen ja talousarviomenettelyä käsitelleen pohdintaryhmän päätelmien perusteella. Keskeisimmät muutokset nykyisin voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden selvitetään jäljempänä.

III-304 artikla, joka täydentää perustuslakiehdotuksen I-54 artiklan määräyksiä, on täysin uusi. Se sisältää monivuotista rahoituskehystä koskevat säännöt, jotka talousarviomenettelyä käsitelleen pohdintaryhmän loppuraportin mukaan on syytä sisällyttää perustuslain III osaan. Määräykset sisältävät seuraavaa:

- Rahoituskehysten kattama ajanjakso, jonka on oltava vähintään viisi vuotta.
- Vuosittaisten enimmäismäärien vahvistaminen maksusitoumusmäärärahoille rajoitetun otsakemäärän osalta ja vuosittaisen enimmäismäärän vahvistaminen maksumäärärahoille. Näiden enimmäismäärien on oltava omien varojen enimmäismäärän mukaiset. Tämä sääntö sisältyy jo perustuslain I osan 39 a artiklaan, minkä johdosta sitä ei ole tarpeen toistaa tässä.
- 'Menoluokkien' määrittely. Pohdintaryhmä totesi, että menoluokkia ei pidä täsmentää perustuslaissa vaan siinä on sen sijaan määrättävä, että sitovat enimmäismäärät voidaan vahvistaa vain erittäin rajoitetulle määrälle menoluokkia, jotta vuosittaiseen talousarvioon jäisi liikkumavaraa. Tästä syystä 2 kohdan loppuun on sisällytetty erittäin joustava menoluokkien määritelmä, jossa kuitenkin korostetaan luokkien rajoitettua määrää.
- Sääntö, jonka mukaan rahoituskehys voi sisältää kaikki muut vuosittaisen talousarviomenettelyn asianmukaisen toteuttamisen kannalta hyödylliset säännökset. Tässä tarkoitetaan vain säännöksiä, jotka liittyvät läheisesti rahoituskehysten soveltamiseen. Tämä sääntö vastaa täysin nykyisten rahoitusnäkymien sisältöä.
- Menettely, jolla voidaan edetä, jos monivuotisen rahoituskehysten hyväksymismenettelyssä ei mahdollisesti saada aikaan ratkaisua. Pohdintaryhmä ehdotti järjestelmäksi sitä, että jatkettaisiin edellisen 'rahoituskehysten' viimeistä voimassaolovuotta. Tällainen järjestelyvaihtoehto on välttämätön, koska rahoituskehyksestä tulee vuosittaista talousarviomenettelyä sitova kehys.
- Toimielimiä koskeva velvoite tehdä kaikkensa, jotta menettely saadaan päätökseen. 5 kohdan tarkoituksena on säilyttää toimielinten välisten neuvottelujen periaate päätöksentekomenettelyssä.

Puheenjohtajisto ei katsonut olevan tarpeen sisällyttää määräystä, joka mahdollistaa tarvittaessa monivuotisen rahoituskehysten muuttamisen, koska muuttamiseen sovellettaisiin pohdintaryhmän ehdottamalla tavalla samaa menettelyä kuin monivuotisen rahoituskehysten hyväksymiseen.

III-305 artiklassa toistetaan nykyisen EY-sopimuksen 272 artiklan 1 kohta.

III-306 artiklassa kuvataan talousarviomenettely sellaisena kuin se esitetään talousarviomenettelyä käsitelleen pohdintaryhmän loppuraportissa:

- Aloitteenteko kuuluu komissiolle, joka esittää aiemman alustavan talousarvioesityksen sijaan talousarvioesityksen. Tällä ei kuitenkaan pohdintaryhmän mukaan haluta ennakkoon vaikuttaa neuvoston äänestysääntöihin. Tässä samoin kuin monivuotisen rahoituskehyn kohdalla on määrättävä poikkeuksesta nykyisessä EY:n perustamissopimuksen 250 artiklassa tarkoitetuista, komission aloitteen johdosta neuvostossa äänestämisen osalta tällä hetkellä vaadituista enemmistöistä. Toistaiseksi neuvostoa koskeva äänestysääntö (määräenemmistö) mainitaan nimenomaisesti koko menettelyn kuluessa sekaannusten välttämiseksi.
- Menettelyssä on poistettu erottelu pakollisiin ja ei-pakollisiin menoihin. Pohdintaryhmän loppuraportin mukaan tämän eron poistaminen edellyttää talousarviota koskevan kurinalaisuuden vahvistamista siten, että rahoituskehys virallistetaan perustuslaissa (I-54 artikla), ja varsinkin siten, että mukaan otetaan jo mainittu periaate, jonka mukaan budjettivallan käyttäjä ja komissio huolehtivat siitä, että käytettävissä on varat, joiden avulla unioni voi täyttää oikeudelliset velvoitteensa kolmansia osapuolia kohtaan; tämä periaate esitetään jäljempänä olevassa ehdotuksessa 12 artiklaksi.
- Menettelyn kesto olisi voitava lyhentää: talousarvioesitys esitettäisiin viimeistään 1 päivänä syyskuuta ja se olisi hyväksyttävä ennen vuoden loppua.
- Kyseessä on ad hoc -menettely, joka pohjautuu yksinkertaistettuun tavanomaiseen lainsäätämisyjärjestykseen:
 - a. Talousarviota käsitellään kummassakin toimitelmässä vain yhden kerran.
 - b. Jos Euroopan parlamentin ja neuvoston kannat poikkeavat toisistaan, kutsutaan koolle nykyisen yhteispäätösmenettelyn mallin mukainen sovittelukomitea, joka pyrkii neuvottelemaan yhteisen tekstin.

Sen mekanismin osalta, jonka avulla ratkaistaan tapaukset, joissa toinen toimitelmistä hylkää yhteisen tekstin tai sovittelukomitea ei ole onnistunut hyväksymään yhteistä tekstiä, puheenjohtajisto pitää pohdintaryhmän ehdottamista vaihtoehdoista parhaimpana sitä, jonka mukaan mallina käytettäisiin nykyistä ei-pakollisten menojen menettelyä, jossa Euroopan parlamentti tekee lopullisen päätöksen siten, että edellytyksenä on vahvistettu enemmistö.

III-307 artikla koskee väliaikaisten kahdestoistaosien järjestelmää. Sitä on mukautettu talousarviomenettelyyn tehtyihin muutoksiin. Menettelyjä koskeva erottelu sen mukaan, koskevatko kahdestoistaosat pakollisia vai ei-pakollisia menoja, on poistettu. Artiklaa on näin ollen voitu yksinkertaistaa huomattavasti.

III-308 artiklassa toistetaan nykyisen EY:n perustamissopimuksen 271 artikla olennaisin osin.

III-309 artiklassa toistetaan 274 artikla, mutta siihen on tehty muutoksia, erityisesti toinen uusi kohta, joiden tarkoituksena on, että talousarvion toteuttamiseen liittyvä jaettu vastuu voidaan ottaa paremmin huomioon ja että jäsenvaltiot olisivat siinä enemmän mukana. Artiklan viimeinen kohta kuuluisi pikemminkin III-314 artiklan pohjalta annettavaan lakiin.

III-310 artiklassa lisätään nykyisen 275 artiklan tekstiin uusi toinen kohta, jolla vastataan talousarviomenettelyä käsittelevän pohdintaryhmän pyyntöön talousarvion toteuttamisen demokraattisen valvonnan vahvistamisesta.

III-311 artiklassa ei ehdoteta mitään muutoksia nykyisen EY:n perustamissopimuksen 276 artiklaan, paitsi että III-310 artiklassa tarkoitettu arviointikertomus on otettu mukaan niihin seikkoihin, jotka Euroopan parlamentin ja neuvoston on otettava huomioon vastuuvapauden myöntämisen yhteydessä.

III-312 artiklassa oleva viittaus euroon on otettu mukaan oikeudellisten yksiköiden asiantuntijoiden työryhmän 13.3.2003 antaman raportin pohjalta. On myös lisättävä viittaus monivuotiseen rahoituskehikseen, joka on myös laadittava euroissa.

III-313 artiklassa toistetaan 278 artikla.

Puheenjohtajisto on mukauttanut III-314 artiklan [ent. 279] perustuslain I osan välineitä koskevaan osastoon.

III-315 artiklan osalta on syytä muistaa, että talousarviomenettelyä käsittelevä pohdintaryhmä asetti pakollisten ja ei-pakollisten menojen välisen eron poistamisen edellytykseksi sen, että perustuslakiin kirjataan periaate, jonka mukaan budjettivallan käyttäjä ja komissio huolehtivat siitä, että käytettävissä on varat, joiden avulla unioni voi täyttää oikeudelliset velvoitteensa kolmansia osapuolia kohtaan. Tässä tunnustetaan nimenomaisesti oikeudellisesti velvoittavien menojen käsite. Käsite "kolmannet osapuolet" kattaa sekä kolmannet valtiot että luonnolliset ja oikeushenkilöt, joita kohtaan unionilla voi sopimusten perusteella olla oikeudellisia velvoitteita.

III-316 artikla vastaa talousarviomenettelyä käsittelevän pohdintaryhmän ilmaisemaan huolenaiheeseen, jonka mukaan uudessa talousarviomenettelyssä olisi virallistettava käytännössä esiintyvät epäviralliset neuvottelu- ja yhteistoimintamenettelyt, jotta voitaisiin säilyttää viime vuosikymmenellä toimielinten välillä luotu yhteistoiminta.

Puheenjohtajisto ehdottaa, että kolmikantajärjestely, jossa kokoontuvat Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission puheenjohtajat, virallistetaan joustavalla tavalla. Komissiolle, joka on menettelyn käynnistäjä sekä toimii välittäjänä parlamentin ja neuvoston välillä, voitaisiin antaa tehtäväksi kutsua kolmikantakeskustelu koolle sopivina ajankohtina talousarviomenettelyn edistämiseksi sekä vuotuisen talousarviomenettelyn että monivuotisen rahoituskehiksen yhteydessä. Tässä artiklassa toistetaan nykyisen EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan teksti.

III-317 artiklan 4 kohtaa on mukautettu 24 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja koskeviin ehdotuksiin sekä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevaa osastoa koskevaan ehdotukseen.

TEKSTIEHDOTUKSET

1 JAKSO

MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS

III-304 artikla (uusi)

1. Monivuotinen rahoituskehys laaditaan [I-54 artiklan] mukaisesti vähintään viiden vuoden jaksolle.
2. Rahoituskehyksessä vahvistetaan vuosittaiset enimmäismäärät maksusitoumusmäärärahoille menoluokittain ja vuosittainen enimmäismäärä maksumäärärahoille. Menoluokat, joiden lukumäärä on rajoitettu, vastaavat unionin keskeisiä toiminta-aloja.
3. Rahoituskehyksessä määrätään kaikista muista toimenpiteistä, jotka ovat hyödyksi vuotuisen talousarviomenettelyn asianmukaiselle toteuttamiselle.
4. Silloin kun uuden rahoituskehysten vahvistavaa neuvoston eurooppalakia ei ole annettu edellisen rahoituskehysten voimassaolon päättyessä, jatketaan kyseisen jakson viimeistä vuotta koskevien enimmäismäärien ja muiden toimenpiteiden voimassaoloa kunnes kyseinen laki on annettu.
5. Koko monivuotisen rahoituskehysten vahvistamiseen johtavan menettelyn aikana parlamentti, neuvosto ja komissio toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet helpottaakseen menettelyn saattamista päätökseen.

2 JAKSO

UNIONIN VUOSITTAINEN TALOUSARVIO

III-305 artikla [ent. 272 artikla]

Varainhoitovuosi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

III-306 artikla [ent. 272 artikla]

Unionin talousarvion vahvistava eurooppalaki annetaan seuraavien määräysten mukaisesti:

1. Kukin toimielin laatii 1 päivään heinäkuuta mennessä ennakkoarvion menoistaan. Komissio kokoaa nämä ennakkoarviot talousarviesitykseen. Se liittää siihen lausunnon, jossa voi olla toisenlaisia arvioita.

Talousarviesityksessä on arvio tuloista ja arvio menoista.

Komissio voi muuttaa talousarvioesitystä menettelyn aikana 5 kohdassa tarkoitetun sovittelukomitean koollekkutsumiseen saakka.

2. Komissio toimittaa talousarvioesityksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 1 päivänä syyskuuta sitä varainhoitovuotta edeltävänä vuonna, jota esitys koskee.
3. Neuvosto vahvistaa kantansa talousarvioesitykseen ja ilmoittaa sen Euroopan parlamentille viimeistään 1 päivänä lokakuuta sitä varainhoitovuotta edeltävänä vuonna, jota esitys koskee. Neuvosto antaa Euroopan parlamentille täydellisen selvityksen niistä perusteista, jotka ovat johtaneet neuvoston kannan vahvistamiseen.
4. Jos Euroopan parlamentti neljäkymmenen päivän kuluessa edellä tarkoitetusta ilmoituksesta
 - a) hyväksyy neuvoston kannan tai ei ole ilmoittanut kantaansa, talousarviota koskeva laki katsotaan annetuksi;
 - b) esittää jäsentensä enemmistöllä tarkistuksia neuvoston kantaan, tämä tarkistettu teksti toimitetaan neuvostolle ja komissiolle. Euroopan parlamentin puhemies yhteisymmärryksessä neuvoston puheenjohtajan kanssa kutsuu viipymättä sovittelukomitean koolle.

Sovittelukomitea ei kokoonnu, jos neuvosto ilmoittaa kymmenen päivän kuluessa Euroopan parlamentille, että se hyväksyy kaikki tämän esittämät tarkistukset.

5. Sovittelukomiteassa kokoontuvat neuvoston jäsenet tai heidän edustajansa sekä yhtä monta Euroopan parlamentin edustajaa; sen tehtävänä on neuvoston jäsenten tai heidän edustajiensa määräenemmistöllä sekä Euroopan parlamentin edustajien enemmistöllä päästä sopimukseen yhteisestä tekstistä Euroopan parlamentin ja neuvoston kantojen pohjalta 21:n päivän kuluessa siitä, kun se on kutsuttu koolle.
6. Komissio osallistuu sovittelukomitean työhön ja tekee tarpeelliset aloitteet edistääkseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kantojen lähenemistä.
7. Jos sovittelukomitea hyväksyy 21:n päivän kuluessa koollekkutsumisestaan yhteisen tekstin, Euroopan parlamentti ratkaisee annettujen äänten enemmistöllä ja neuvosto määräenemmistöllä kumpikin neljäntoista päivän kuluessa kyseisestä hyväksymisestä, hyväksytäänkö yhteinen teksti.
8. Jos sovittelukomitea ei hyväksy kyseisessä 21:n päivän määräajassa yhteistä tekstiä tai jos neuvosto hylkää yhteisen tekstin, Euroopan parlamentti voi neljäntoista päivän kuluessa jäsentensä enemmistöllä ja kolmella viidesosalla annetuista äänistä vahvistaa tarkistusehdotuksensa. Jos Euroopan parlamentin tarkistusehdotusta ei vahvisteta, neuvoston kanta budjettikohtaan, johon kyseinen tarkistusehdotus on tehty, katsotaan hyväksytyksi.

Jos Euroopan parlamentti hylkää yhteisen tekstin jäsentensä enemmistöllä ja kolmella viidesosalla annetuista äänistä, se voi pyytää, että sille annetaan uusi talousarvioesitys.

9. Kun tässä artiklassa määrätty menettely on saatettu päätökseen, Euroopan parlamentin puhemies toteaa talousarviota koskevan lain lopullisesti vahvistetuksi.

III-307 artikla [ent. 273 artikla]

1. Jollei talousarviota koskevaa lakia ole annettu varainhoitovuoden alkuun mennessä, [III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitetun eurooppalain säännösten mukaisesti menoihin voidaan käyttää kuukausittain kunkin luvun tai kunkin muun jaottelun osalta määrä, joka on enintään yksi kahdestoistaosa edellisen varainhoitovuoden talousarviota koskevaan lakiin merkityistä määrärahoista; komissio saa kuitenkin käyttää vain määrän, joka on enintään yksi kahdestoistaosa tarkasteltavana olevaan talousarvioesitykseen otetuista määrärahoista.

2. Neuvosto voi komission ehdotuksesta ja noudattaen muita 1 kohdassa määrättyjä ehtoja tehdä eurooppapäätöksen, jossa annetaan lupa menoihin, jotka johtavat siihen, että yksi kahdestoistaosa ylitetään. Neuvosto toimittaa päätöksen välittömästi tiedoksi Euroopan parlamentille.

Kyseisessä eurooppapäätöksessä määrätään tämän artiklan soveltamiseksi tarvittavista varoja koskevista toimenpiteistä.

Päätös tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua sen tekemisestä, jollei Euroopan parlamentti sitä ennen päättä pienentää menoja jäsentensä enemmistöllä tehdyllä ratkaisulla.

III-308 artikla [ent. 271 artikla]

Muut kuin henkilöstömenoihin tarkoitetut määrärahat, joita ei ole käytetty varainhoitovuonna, voidaan [III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitetussa eurooppalaissa vahvistettavin ehdoin siirtää, mutta vain seuraavalle varainhoitovuodelle.

Määrärahat jaotellaan lukuihin, joissa menot ryhmitellään laatunsa tai käyttötarkoituksensa mukaan ja jaotellaan edelleen [III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitetun eurooppalain mukaisesti.

Euroopan parlamentin, neuvoston, komission ja unionin tuomioistuimen määrärahat otetaan talousarvioon erillisinä erinä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta eräitä yhteisiä menoja koskevaa erityissääntelyä.

3 JAKSO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

III-309 artikla [ent. 274 artikla]

Komissio vastaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa [III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitetun eurooppalain mukaisesti ja annettujen määrärahojen rajoissa talousarvion toteuttamisesta moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Jäsenvaltiot varmistavat yhteistyössä komission kanssa, että määrärahat käytetään kyseisten periaatteiden mukaisesti.

[III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitettulla eurooppalailla vahvistetaan jäsenvaltioiden valvonta- ja tilintarkastusvelvoitteet talousarvion toteuttamisessa sekä niistä seuraavat tehtävät.

[III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitettulla eurooppalailla vahvistetaan tehtävät ja erityissäännöt siitä, miten kukin toimielin osallistuu omien menojensa toteuttamiseen.

Komissio voi [III-314 artiklassa (ent. 279)] tarkoitettussa eurooppalaissa säädetyin rajoituksin ja edellytyksin siirtää määrärahoja luvusta toiseen tai alajaottelusta toiseen.

III-310 artikla [ent. 275 artikla]

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain edellisen varainhoitovuoden talousarvion toteuttamista koskevat tilit. Komissio toimittaa niille lisäksi taseen, johon on merkitty unionin varat ja vastuut.

Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle myös arviointikertomuksen tuloksista, jotka on saavutettu erityisesti toimista, jotka on toteutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [III-311 (ent. 276 artiklan 3 kohta)] artiklan nojalla antamien huomautusten perusteella.

III-311 artikla [ent. 276 artikla]

1. Euroopan parlamentti myöntää neuvoston antamasta suosituksesta komissiolle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden. Tätä varten se neuvoston jälkeen tutkii [III-310 artiklassa (ent. 275)] tarkoitettut tilit, taseen, ja arviointikertomuksen, tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen ja tarkastettujen toimielinten tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamat vastaukset, [III-286 (ent. 248) artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa] tarkoitettun lausuman sekä tilintarkastustuomioistuimen antamat asiaa koskevat erityiskertomukset.
2. Euroopan parlamentti voi, ennen kuin se myöntää vastuuvapauden komissiolle tai muussakin tarkoituksessa, joka liittyy talousarvion toteuttamista koskevien komission toimivaltuuksien käyttämiseen, kutsua komission kuultavaksi menojen käytöstä tai varainkäytön valvonnan järjestelmien toiminnasta. Komissio antaa kaikki tarpeelliset tiedot Euroopan parlamentille sen pyynnöstä.
3. Komissio ryhtyy kaikkiin aiheellisiin toimiin ottaakseen huomioon huomautukset, jotka Euroopan parlamentti on liittänyt vastuuvapauspäätökseensä, tai muut huomautukset, jotka parlamentti on esittänyt menojen käytöstä sekä huomiot, jotka neuvosto on liittänyt vastuuvapauden myöntämisestä antamiinsa suosituksiin.
4. Komissio antaa Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä kertomuksia toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja huomioiden perusteella, ja erityisesti ohjeista, jotka on annettu talousarvion toteuttamisesta vastuussa oleville. Nämä kertomukset toimitetaan myös tilintarkastustuomioistuimelle.

4 JAKSO

YHTEISET MÄÄRÄYKSET

III-312 artikla [ent. 277 artikla]

Monivuotinen rahoituskehys ja vuosittainen talousarvio laaditaan euroissa.

III-313 artikla [ent. 278 artikla]

Jos komissio antaa asiasta tiedon niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joita asia koskee, se voi muuttaa jonkin jäsenvaltion valuuttana olevat varansa toisen jäsenvaltion valuutaksi siltä osin kuin se on tarpeen niiden käyttämiseksi perustuslaissa määrättyihin tarkoituksiin. Jos komissiolla on rahaa tai rahaksi muunnettavia varoja valuuttoina, joita se tarvitsee, se välttää tällaisia valuutanvaihtoja niin paljon kuin mahdollista.

Komissio asioi kunkin sellaisen jäsenvaltion kanssa, jota asia koskee, jäsenvaltion nimeämän viranomaisen välityksellä. Rahaliikennettä hoitaessaan komissio käyttää jäsenvaltion setelipankkia tai muuta jäsenvaltion hyväksymää rahalaitosta.

III-314 artikla [ent. 279 artikla]

1. Eurooppalailla:
 - a) määritellään varainhoitosäännöt, joissa vahvistetaan varsinkin talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen esittämistä ja tilintarkastusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
 - b) määritellään säännöt varainhoidon valvojien, tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien vastuusta sekä järjestetään heidän toimintansa valvonta.

Laki annetaan tilintarkastustuomioistuimen kuulemisen jälkeen.

2. Komission ehdotuksesta annetussa neuvoston asetuksessa vahvistetaan ne yksityiskohtaiset säännöt ja se menettely, joita noudattaen unionin omia varoja koskevan sääntelyn mukaiset talousarvioon otetut tulot annetaan komission käyttöön, sekä toimenpiteet, joita tarvittaessa sovelletaan käteisvarojen saamiseksi. Neuvosto tekee ratkaisunsa saatuaan Euroopan parlamentin ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon.

3. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti 1 päivään tammikuuta 2007 saakka kaikissa tässä artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

III-315 artikla (uusi)

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio huolehtivat siitä, että käytettävissä on varat, joiden avulla unioni voi täyttää oikeudelliset velvoitteensa kolmansia osapuolia kohtaan.

III-316 artikla (uusi)

Euroopan parlamentin puhemiehen sekä neuvoston ja komission puheenjohtajien säännöllisiä tapaamisia järjestetään komission aloitteesta tässä luvussa tarkoitettujen talousarviomenettelyjen yhteydessä. Puhemies ja puheenjohtajat toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet toimielinten välisten kantojen sovitteluksi ja lähentämiseksi, jotta tämän jakson määräysten täytäntöönpano helpottuisi.

5 JAKSO

PETOSTEN TORJUNTA

III-317 artikla (ent. 280 artikla)

1. Unioni ja jäsenvaltiot suojaavat unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä ja muulta laittomalta toiminnalta tämän artiklan mukaisesti hyväksyttävillä toimenpiteillä. Näiden toimenpiteiden on oltava vaikutukseltaan varoittavia ja sellaisia, että niillä voidaan tarjota tehokas suoja jäsenvaltioissa.
2. Jäsenvaltiot suojelevat unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä samanlaisin toimenpitein kuin ne, joilla ne suojelevat omia taloudellisia etujaan.
3. Jäsenvaltiot sovittavat yhteen toimintansa unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi petolliselta menettelyltä, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustuslain muiden määräysten soveltamista. Tätä varten ne yhdessä komission kanssa järjestävät kiinteän ja säännöllisen yhteistoiminnan toimivaltaisten viranomaistensa välillä.
4. Eurooppalailla ja -puitelailla vahvistetaan petosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tarkoituksena tosiasiallisen ja yhtäläisen suojelun tarjoaminen jäsenvaltioissa. Laki annetaan tilintarkastustuomioistuimen kuulemisen jälkeen.
5. Komissio antaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle selvityksen tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi vahvistetuista toimenpiteistä ja säännöksistä.

UUDET OIKEUSPERUSTAT

SELITYS

Toimivaltaa koskevat artiklaehdotukset edellyttävät tiettyjen uusien oikeusperustojen luomista.

Kyseessä ovat seuraavat oikeusperustat (tekstit liitteessä 1):

- Urheilu: koulutusta koskevan [ent. 149] artiklan muuttaminen
- Energia: uusi artikla, joka on tarkoitus lisätä lukuun "Muita erityisaloja koskevat politiikat".
- Pelastuspalvelu: uusi artikla, joka sisällytetään perustuslain lukuun "Alat, joilla unioni voi päättää toteuttaa tukitoimia"; artikla kuuluu yhteen perustuslain I osan solidaarisuuslausekkeen ja III osan vastaavan oikeusperustan kanssa.
- Henkinen omaisuus: uusi artikla, joka on tarkoitus lisätä lukuun "Sisämarkkinat".
- Hallinnollinen yhteistyö: uusi artikla, joka on tarkoitus lisätä lukuun "Alat, joilla unioni voi päättää toteuttaa tukitoimia".
- Avaruus: uusi artikla, joka on tarkoitus lisätä lukuun "Tutkimus ja teknologinen kehittäminen".

V luku

Koulutus, ammatillinen koulutus, nuoriso ja urheilu

[ent. 149] artikla

1. Unioni myötävaikuttaa laadukkaan koulutuksen kehittämiseen rohkaisemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden toimintaa ottaen samalla täysin huomioon jäsenvaltioiden vastuun opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmän järjestämisestä sekä niiden sivistyksellisen ja kielellisen monimuotoisuuden.

Unioni myötävaikuttaa Euroopan urheiluun liittyvien kysymysten edistämiseen ottaen huomioon urheilun yhteiskunnallisen ja kasvatuksellisen merkityksen.

2. Unionin toiminnalla pyritään:

- kehittämään eurooppalaista ulottuvuutta koulutuksessa erityisesti jäsenvaltioiden kielten opetuksella ja levittämällä;
- edistämään opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuutta muun muassa rohkaisemalla tutkintotodistusten ja opintojaksojen tunnustamista akateemisessa maailmassa;
- edistämään koulutuslaitosten välistä yhteistyötä;
- kehittämään tietojen ja kokemusten vaihtoa jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmien yhteisistä kysymyksistä;
- edistämään nuorisovaihdon sekä sosiaalipedagogiikan alan ohjaajien vaihdon kehittämistä;
- rohkaisemaan etäopetuksen kehittämistä;
- **kehittämään urheilun eurooppalaista ulottuvuutta edistämällä kilpailujen tasapuolisuutta ja urheilujärjestöjen välistä yhteistyötä sekä suojelemalla urheilijoiden, erityisesti nuorten urheilijoiden, fyysistä ja henkistä koskemattomuutta.**

3. Unioni ja jäsenvaltiot edistävät koulutusalan yhteistyötä kolmansien maiden sekä toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen ja erityisesti Euroopan neuvoston kanssa.

4. Jotta myötävaikutetaan tässä artikkelissa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseen:
- a) eurooppalailla tai -puitelailla vahvistetaan edistämistoimia, jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamista. Laki tai puitelaki annetaan, kun talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa on kuultu.
 - b) neuvosto antaa komission ehdotuksesta suosituksia.

Huomautukset

Puheenjohtajisto sopi nimenomaan urheilua koskevan oikeusperustan luomisesta. Urheilun nimenomainen mainitseminen koulutusta ja nuorisoa koskevassa 149 artikkelissa vaikuttaa asianmukaiselta, onhan urheilu osa tätä laajempaa alaa.

Koska sisämarkkinoita koskevat määräykset kattavat urheilijoiden vapaan liikkuvuuden, tämä luetelmakohta voidaan rajoittaa koskemaan rajat ylittäviä tilanteita, joissa Euroopan tasolla tapahtuva toiminta on oikeutettua.

Uusi artikla

(sisällytetään lukuun "Muita erityisaloja koskevat politiikat")

1. Sisämarkkinoiden toteuttamisen yhteydessä ja ympäristön säilyttämistä ja sen tilan parantamista koskevan vaatimuksen huomioon ottaen unionin energiapolitiikalla pyritään:
 - a) varmistamaan energiamarkkinoiden toimivuus,
 - b) varmistamaan energian toimitusvarmuus unionissa, ja
 - c) edistämään energiatehokkuutta ja energiansäästöä sekä uusista ja uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian kehittämistä.
2. Lailla tai puitelailla vahvistetaan tarvittavat toimenpiteet 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Laki tai puitelaki annetaan, kun alueiden komiteaa sekä talous- ja sosiaalikomiteaa on kuultu.
3. Tämä laki ei vaikuta jäsenvaltion eri energialähteiden välillä tekemiin valintoihin eikä jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen. Nämä toimenpiteet hyväksytään [entisen 175] artiklan [2 kohdan c alakohdan] mukaisesti.

Huomautukset

1. *Energia-alan oikeusperustaksi ehdotetun tekstiehdotuksen 1 kohdan tarkoituksena on laajan sanamuodon ansiosta kattaa tähän saakka hyväksytyjen toimenpiteiden kaltaiset toimenpiteet menemättä liian yksityiskohtaiselle tasolle.*
2. *Ehdotuksen 2 kohdassa vahvistetaan tavanomaisen lainsäädäntömenettelyn käyttäminen 1 kohdan tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden osalta. Ehdotuksen 3 kohdassa viitataan jäsenvaltion eri energialähteiden välillä tekemiin valintoihin ja jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen merkittävästi vaikuttaviin toimenpiteisiin, jotka neuvosto hyväksyy erityisen lainsäädäntömenettelyn mukaisesti yksimielisesti sen jälkeen, kun Euroopan parlamenttia on kuultu entisen 175 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti.*

Uusi artikla (sisällytetään lukuun "Alat, joilla voidaan toteuttaa tukitoimia")

1. Unioni kannustaa jäsenvaltioiden yhteistyötä unionin alueen luonnonkatastrofien tai ihmisen aiheuttamien suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja niiltä suojautumiseen tarkoitettujen järjestelmien tehostamiseksi.

Unionin toiminnalla pyritään:

- tukemaan ja täydentämään jäsenvaltioiden kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason toimintaa, joka koskee vaarojen ennaltaehkäisyä, jäsenvaltioiden pelastuspalvelualan toimijoiden valmistautumista sekä luonnonmullistusten tai ihmisen aiheuttamien suuronnettomuuksien yhteydessä toteutettavia toimia;
- edistämään nopeaa ja tehokasta operatiivista yhteistyötä kansallisten pelastuspalveluviranomaisten välillä;
- edistämään pelastuspalvelun alalla toteutettavien kansainvälisen tason toimien johdonmukaisuutta.

2. Lailla tai puitelilla vahvistetaan tarvittavat toimenpiteet, joilla myötävaikutetaan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Huomautukset

Tätä artiklaehdotusta on tarkasteltava perustuslain I-42 artiklaan lisätyn solidaarisuuslausekkeen sekä III osassa olevien täytäntöönpanomääräysten valossa.

Pelastuspalvelun oikeusperustaa koskevan tekstiehdotuksen tavoitteena on antaa unionin toiminnalle toimivaltatyyppiin (tukitoimet) sopiva luonne ja samalla sisältöä.

Valmistelukunnan jäsenten lukuisten pyyntöjen valossa ehdotetaan, että solidaarisuuslausekkeeseen (sekä I osassa että III osassa) palautetaan keskinäinen avunanto luonnonkatastrofin tai teknologisen katastrofin sattuessa. Tämän kahtalaisen lähestymistavan seurauksena:

- *normaalien ennaltaehkäisytoimien ja kansallisten pelastuspalveluviranomaisten yhteistyön puitteiden luomisen osalta sovelletaan tavanomaista lainsäädäntömenettelyä (poikkeuksena kuitenkin yhdenmukaistamistoimet);*
- *siviili- tai sotilaspuolen kansallisin voimavaroin tapahtuvaa jäsenvaltioiden keskinäistä avustamista koordinoidaan neuvostossa ja ETPP:n rakenteet (sotilaskomiteassa ja sotilasesikunnassa) voivat osallistua siihen. Koska on mahdollista turvautua myös sotilasvoimavaroihin, ulkoasianministerillekin on varattu rooli.*

Solidaarisuuslauseketta koskevat I-42 ja III-226 artikla esitetään seuraavassa muistutuksena:

"I-42 artikla: Solidaarisuuslauseke

1. *Unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat yhdessä yhteisvastuun hengessä, jos jossakin jäsenvaltiossa tapahtuu terrori-isku taikka luonnonkatastrofi tai ihmisen aiheuttama suuronnettomuus. Unioni ottaa käyttöön kaikki käytettävissään olevat välineet, myös jäsenvaltioiden käyttöön antamat sotilaalliset voimavarat,*
 - a) – *torjuakseen terroriuhan jäsenvaltioiden alueella,*
 - *suojellakseen demokraattisia instituutioita ja siviiliväestöä mahdolliselta terrori-iskulta,*
 - *antaakseen apua jäsenvaltiolle tämän alueella ja tämän poliittisten elinten pyynnöstä terrori-iskun tapahtuessa,*
 - b) – *antaakseen apua jäsenvaltiolle tämän alueella ja tämän poliittisten elinten pyynnöstä katastrofin tai suuronnettomuuden tapahduttua.*
2. *Tämän määräyksen täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt on esitetty perustuslain III osan B osaston [...] artiklassa.*

III-226 artikla (Solidaarisuuslausekkeen täytäntöönpano)

1. *Neuvosto tekee ulkoasiainministerin ja komission yhteisen ehdotuksen pohjalta päätöksen, jossa määritellään [I-42 artiklassa] tarkoitetun solidaarisuuslausekkeen täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt.*
2. *Jos jäsenvaltiossa tapahtuu terrori-isku taikka luonnonkatastrofi tai ihmisen aiheuttama suuronnettomuus, muut jäsenvaltiot antavat sille apua sen poliittisten elinten pyynnöstä. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltiot sovittavat yhteen toimensa neuvostossa.*
3. *Neuvostoa auttavat tämän artiklan soveltamisalalla poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla kehitettyjen rakenteiden tuella sekä [III-152 artiklan (ent. 5 artikla)] mukainen komitea, jotka antavat neuvostolle tarvittaessa yhteisiä lausuntoja.*
4. *Jotta unioni voisi toimia tehokkaasti, Eurooppa-neuvosto arvioi säännöllisesti unioniin kohdistuvia uhkia."*

Uusi artikla (sisällytetään lukuun "Sisämarkkinat")

Sisämarkkinoiden toteuttamisen yhteydessä eurooppalailla tai -puitelailla vahvistetaan toimenpiteet, jotka koskevat eurooppalaisen suojan luomista teollis- ja tekijänoikeuden yhdenmukaisen suojan varmistamiseksi koko unionissa ja keskitettyjen luvananto-, koordinointi- ja valvontajärjestelmien käyttöön ottamista unionin tasolla sanotun kuitenkin rajoittamatta [entisen 290] artiklan soveltamista.

Huomautukset

Täydentävää toimivaltaa käsittelevän työryhmän ja oikeudellisten yksiköiden asiantuntijoiden työryhmän raportissa korostettiin, että teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan liittyviä lainsäädäntötoimia varten pitäisi luoda nimenomainen oikeusperusta. Koska entinen 95 artikla mahdollistaa lainsäädännön lähentämisen, ehdotetaan erillisen artiklan luomista, joka tarjoaisi perustan "eurooppalaisten oikeuksien" (tavaramerkki, patentti jne.) ja keskitettyjen hyväksymis- ja valvontajärjestelmien luomiselle. Virkkeen lopussa viitataan entiseen 290 artiklaan, jossa määrätään yksimielisyydestä neuvostossa kielijärjestelyihin liittyvissä kysymyksissä.

HALLINNOLLINEN YHTEISTYÖ

Uusi artikla

(sisällytetään lukuun "Alat, joilla voidaan toteuttaa tukitoimia")

1. Unionin lainsäädännön tosiasiallista täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, mikä on ratkaisevan tärkeää unionin toimivuudelle, on pidettävä yhteistä etua koskevana asiana.
2. Unioni voi tukea jäsenvaltioiden toimia, joilla ne pyrkivät parantamaan hallinnollista valmiuttaan panna unionin lainsäädäntö täytäntöön. Kyseisiin toimiin voi kuulua tietojenvaihdon ja virkamiesvaihdon helpottaminen sekä koulutus- ja kehittämissuunnitelmien tukeminen. Jäsenvaltiota ei voida velvoittaa hyödyntämään kyseistä tukea. Tätä tarkoitusta varten eurooppalailla vahvistetaan tarpeelliset toimenpiteet.
3. Tämä artikla ei vaikuta jäsenvaltioiden velvoitteisiin panna unionin lainsäädäntö täytäntöön eikä komission etuoikeuksiin tai velvollisuuksiin. Tämä artikla ei myöskään vaikuta muihin perustuslain määräyksiin, jotka koskevat hallinnollista yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden ja unionin välillä.

Huomautukset

Täydentävää toimivaltaa käsittelevän työryhmän loppuraportissa esitettiin seuraava suositus: "tulevassa perussopimuksessa olisi oltava lauseke, jossa korostetaan, että EU:n lainsäädännön tehokas täytäntöönpano on yhteistä etua koskeva asia ja jonka mukaan unioni voi toteuttaa tukemistoimenpiteitä unionin oikeuden kansalliseen hallinnointiin liittyvän tiedon- ja henkilövaihdon edistämiseksi ja unionin tuen antamiseksi koulutus- ja kehitysohjelmille".

Tässä määräyksessä toteutetaan työryhmän suositus käytännössä. Tämä määräys muodostaa uuden tukitoimien alan, joka olisi lisättävä perustuslain I-16 artiklassa lueteltuihin toimenpiteisiin.

Yhden unionin perusperiaatteen mukaan unionin lainsäädännön täytäntöönpano ja toteuttaminen kuuluu jäsenvaltioille (ellei perussopimuksessa toisin määrätä); tätä periaatetta vastaa myös jäsenvaltioiden velvoite valvoa, että hallinnointi ja täytäntöönpano toteutetaan asianmukaisesti tehokkuuden kannalta ja oikeudelliselta kannalta. Ehdotuksen 1 kohdassa palautetaan mieliin, että EU:n lainsäädännön hallinnoinnin laatu jäsenvaltioissa on yhteisen edun mukainen kysymys. Ehdotuksen 2 kohdassa valtuutetaan unioni vahvistamaan tähän liittyviä tukitoimia helpottamalla EU:n lainsäädännön hallinnointiin liittyvää tietojenvaihtoa ja virkamiesvaihtoa ja tukemalla yhteisiä koulutus- ja kehittämisohjelmia. Ehdotuksen 3 kohdassa korostetaan, että tämän oikeusperustan nojalla vahvistetut toimenpiteet eivät vaikuta perustuslain muista määräyksistä johtuviin tehtäviin ja velvoitteisiin.

Uusi artikla

Sisällytetään lukuun "Tutkimus ja teknologian kehittäminen sekä avaruus"

- 1. Edistääkseen tieteen ja tekniikan kehittymistä, teollisuuden kilpailukykyä ja politiikkojensa täytäntöönpanoa unioni määrittelee Euroopan avaruuspolitiikan. Tätä tarkoitusta varten se voi edistää yhteisiä aloitteita, tukea tutkimusta ja teknologian kehittämistä ja sovittaa yhteen tarvittavat toimet avaruuden tutkimiseksi ja hyödyntämiseksi.**
- 2. Jotta myötävaikutetaan edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseen, eurooppalailla tai -puitelaila vahvistetaan tarvittavat toimenpiteet, joihin voi kuulua Euroopan avaruusohjelma.**

Huomautus

Ehdotuksen 1 kohdassa vahvistetaan yleistavoite ja kuvataan kyseisen politiikan suuntaviivoja, jotka kohdistuvat tutkimukseen ja teknologisen kehittämiseen, mutta myös teollisuuden kilpailukykyyn ja tarvittaessa myös unionin muihin politiikkoihin.

Ehdotuksen 2 kohdassa määritellään unionin toimien luonne ja sisältö tällä alalla. Ne voivat sisältää Euroopan avaruusohjelman laatimisen ja täytäntöönpanon, sulkematta pois myöskään muita toimintamuotoja (esimerkiksi kansainvälinen yhteistyö).

=====

VÄLINEET JA MENETTELYT

Luettelo niistä oikeusperustoista, joiden osalta hyväksymismenettely muuttuu perustuslakiehdotuksessa nykyisiin perussopimuksiin verrattuna.

<i>Oikeusperustat, joiden osalta päätöksentekomenettelyä muutetaan</i>	<i>Nykyinen menettely</i>
Tavanomainen lainsäätämisjärjestys	
Täytäntöönpanovallan valvonnan yksityiskohtaiset säännöt (I-36 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 202 artikla)
Sisämarkkinat - sosiaaliturvan alan toimenpiteet yhteisössä olevien siirtotyöläisten osalta (III-18 artikla)	Yhteispäätösmenettely - neuvosto tekee ratkaisun yksimielisesti (EY-sopimuksen 42 artikla)
Tietyn toiminnan lukeminen sijoittautumisoikeutta koskevien määräysten soveltamisalan ulkopuolelle jossakin jäsenvaltiossa (III-21 artiklan toinen kohta)	Määräenemmistö neuvostossa (EY-sopimuksen 45 artiklan toinen kohta)
Itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä ja toimintaa itsenäisenä ammatinharjoittajana koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittaminen, kun on kyse niiden ammatin harjoittamisesta lailla säädettyjen nykyisten periaatteiden yhteensovittamisesta, jotka koskevat luonnollisten henkilöiden koulutusta ja ammattiin pääsyn edellytyksiä (III-23 artikla)	Yhteispäätösmenettely - neuvosto tekee ratkaisun yksimielisesti (EY-sopimuksen 47 artikla)
Palvelujen tarjoamista koskevien määräysten ulottaminen koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, jotka ovat sijoittautuneet yhteisön alueelle (III-26 artiklan toinen kohta)	Määräenemmistö neuvostossa (EY-sopimuksen 49 artiklan toinen kohta)
Palvelujen vapauttaminen (III-29 artikla)	Määräenemmistö neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 52 artiklan 1 kohta)
Muiden sellaisten toimenpiteiden hyväksyminen, jotka koskevat pääomanliikkeitä kolmansiin maihin tai kolmansista maista (III-43 artiklan 2 kohta)	Määräenemmistö neuvostossa (EY-sopimuksen 57 artiklan 2 kohdan ensimmäinen lause)

<i>Oikeusperustat, joiden osalta päätöksentekomenettelyä muutetaan</i>	<i>Nykyinen menettely</i>
Teollis- ja tekijänoikeus (III-65 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 308 artikla)
Monenvälinen valvonta (III-68 artiklan 6 kohta)	Yhteistoimintamenettely (EY-sopimuksen 99 artiklan 5 kohta)
EKP:n erityistehtävät (III-74 artiklan 6 kohta)	Yksimielisyys neuvostossa ja puoltava lausunto (EY-sopimuksen 105 artiklan 6 kohta)
EKPJ:n ja EKP:n perussääntöjä koskevan pöytäkirjan muuttaminen EKP:n tai komission suosituksesta (III-76 5 kohta)	Määräenemmistö tai yksimielisyys neuvostossa ja puoltava lausunto (EY-sopimuksen 107 artiklan 5 kohta)
Toimenpiteet, jotka ovat tarpeen euron käytössä (III-80 artikla)	<i>(uusi)</i>
Sosiaalipolitiikka, d alakohta: työntekijöiden suojelu työsopimuksen päättymisen yhteydessä, f alakohta: edustaminen ja etujen kollektiivinen turvaaminen ja g alakohta: kolmansien maiden kansalaisten palvelussuhteen ehdot (III-99 artiklan 1 ja 2 kohta)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 137 artikla) <i>(Voimassa olevan perussopimuksen mukaisesti tässä tarkoitettut asiat voitaisiin siirtää yhteispäätösmenettelyn piiriin neuvoston yksimielisesti tekemällä päätöksellä)</i>
Rakennerahasto ja koheesiorahasto - vuodesta 2007 lähtien (III-114 artikla)	Määräenemmistö neuvostossa vuodesta 2007 lähtien (nykyään: yksimielisyys) ja parlamentin puoltava lausunto (EY-sopimuksen 161 artikla)
Kilpailusääntöjen soveltaminen yhteiseen maatalouspolitiikkaan (III-121 artiklan 1 kohta)	Määräenemmistö neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 37 artiklan 2 kohta)
Yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvä lainsäädäntö (III-122 artiklan 2 kohta)	Määräenemmistö neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 37 artiklan 2 kohta)
Energia (III-152 artikla)	Yksimielisyys ja puoltava lausunto (EY-sopimuksen 105 artiklan 6 kohta)
Rajatarkastukset (III-161 artikla)	Yksimielisyys ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 308 artikla) Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 67 artikla) <i>(yhteispäätösmenettely yksimielisesti tehdyn, menettelyn muuttamista koskevan päätöksen jälkeen)</i>
Turvapaikka (III-162 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 67 artikla)
Maahanmuutto (III-163 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 67 artikla)

<i>Oikeusperustat, joiden osalta päätöksentekomenettelyä muutetaan</i>	<i>Nykyinen menettely</i>
Rikosoikeudellinen yhteistyö - menettelyt, yhteistyö, koulutus ja vähimmäissäännöt (III-166 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (SEU:n 31 artikla)
Vähimmäissäännöt rikosten ja seuraamusten määrittelemiseksi vakavan rikollisuuden osalta (III-167)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (SEU:n 31 artikla)
Tukemistoimenpiteet rikollisuuden ehkäisemisessä (III-168 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (SEU:n 31 artikla)
Eurojust (III-169 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (SEU:n 31 artikla)
Poliisiyhteistyö (tietyt alat) (III-171 artiklan 1 kohta)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (SEU:n 30 artikla)
Europol (III-172 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (SEU:n 30 artikla)
Kulttuuri (suosituksia lukuun ottamatta) (III-176 artikla)	Yhteispäätösmenettely - neuvosto päättää yksimielisesti (EY-sopimuksen 151 artikla)
Pelastuspalvelu (III-179 artikla)	Yksimielisyys ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 308 artikla)
Kauppapolitiikka - täytäntöönpanotoimenpiteet (III-212 artiklan 2 kohta)	Määräenemmistö neuvostossa (EY-sopimuksen 133 artikla)
Taloudellinen, rahoituksellinen ja tekninen yhteistyö kolmansien maiden kanssa (III-216 artiklan 2 kohta)	Määräenemmistö neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 181 a artikla)
Erityistuomioistuinten perustaminen (III-260 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 225 a artikla)
Unionin tuomioistuimen toimivalta teollisoikeuksien osalta (III-265 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta ja kansallinen ratifiointimenettely (EY-sopimuksen 229 a artikla)
Unionin tuomioistuimen perussäännön muuttaminen (I osastoa lukuun ottamatta) (III-285 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 245 artikla)
EIP:n perussääntöä koskevan pöytäkirjan tiettyjen artiklojen muuttaminen (III-295 artiklan kolmas kohta)	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 266 artikla)

<i>Oikeusperustat, joiden osalta päätöksentekomenettelyä muutetaan</i>	<i>Nykyinen menettely</i>
Rahoitusta koskevien sääntöjen hyväksyminen - vuodesta 2007 lähtien (III-314 artikla)	Määräenemmistö neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 279 artiklan 1 kohta)
Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja yhteisön muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen asettaminen (III-329 artikla)	Määräenemmistö neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 238 artikla)

Erityiset lainsäätämistäjärjestykset	
Omat varat - yksityiskohtaiset säännöt (I-53 artiklan 4 kohta) Määräenemmistöllä annettu neuvoston laki - parlamentin hyväksyntä	Yksimielisyys neuvostossa - kuulemismenettely parlamentin osalta - kansalliset ratifioimismenettelyt (EY-sopimuksen 269 artikla)
Monivuotinen rahoituskehys (I-54 artikla) Määräenemmistöllä annettu neuvoston laki - parlamentin hyväksyntä	Toimielinten välinen sopimus
Sellaisten toimenpiteiden hyväksyminen, jotka koskevat pääomanliikkeitä kolmansiiin maihin tai kolmansista maista ja jotka yhteisön oikeudessa merkitsevät taantumista pääomanliikkeiden vapauttamisessa (III-43 artikla) Yksimielisesti annettu neuvoston laki - parlamentin kuuleminen	Yksimielisyys neuvostossa ilman parlamentin lausuntoa (EY-sopimuksen 57 artiklan 2 kohdan loppu)
Hallinnollista yhteistyötä tai veropetosten vastaista toimintaa koskevat verotuksen yhdenmukaistamistoimenpiteet (neuvoston yksimielisen päätöksen jälkeen) (III-59 artiklan 2 kohta) Määräenemmistöllä annettu neuvoston laki - parlamentin kuuleminen	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 93 artikla)
Hallinnollista yhteistyötä tai veropetosten vastaista toimintaa koskevat yhtiöverotukseen liittyvät toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi ja kilpailun vääristymien välttämiseksi (neuvoston yksimielisen päätöksen jälkeen) (III-60 artikla) Määräenemmistöllä annettu neuvoston laki - parlamentin kuuleminen	Yksimielisyys neuvostossa ja kuulemismenettely parlamentin osalta (EY-sopimuksen 93 artikla)
Tutkintaoikeuden käyttämisestä koskevat yksityiskohtaiset säännöt (III-230 artikla) - Parlamentin laki - neuvoston hyväksyntä ja komission lausunto	Parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen sopimus (EY-sopimuksen 193 artikla)
Vuosittainen talousarvio (III-306 artikla) - Ad hoc -menettelyllä annettu laki	Ad hoc -menettely (EY-sopimuksen 272 artikla)

Muut kuin lainsäätämisyksikössä hyväksyttävät säädökset	
Erityisoikeuksia koskevan kiellon soveltaminen (III-71 artiklan 2 kohta) Määräenemmistö neuvostossa – Euroopan parlamentin kuuleminen	Yhteistoimintamenettely (EY-sop.: 102 artiklan 2 kohta)
Sitoumuksien vastattavaksi ottamista ja tilinylitysoikeuksien myöntämistä koskevan kiellon soveltaminen (III-72 artiklan 2 kohta) Määräenemmistö neuvostossa – Euroopan parlamentin kuuleminen	Yhteistoimintamenettely (EY-sop.: 103 artiklan 2 kohta)
Toimenpiteet metallirahojen yksikköarvojen ja teknisten eritelmien yhdenmukaistamiseksi (III-75 artiklan 2 kohta) Määräenemmistö neuvostossa – Euroopan parlamentin kuuleminen	Yhteistoimintamenettely (EY-sop.: 106 artiklan 2 kohta)
Hallinnollinen yhteistyö vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen osalta (III-159 artikla)	Yksimielisyys neuvostossa ja Euroopan parlamentin lausunto (EY-sop.: 66 artikla; sekä SEU: 30 ja 31 artikla)
Kulttuurin alaa koskevat suositukset (III-176 artikla) Määräenemmistö neuvostossa	Yksimielisyys neuvostossa (EY-sop.: 151 artiklan 5 kohdan toinen luetelmakohta)
YUTP:n alalla neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä tehdessään päätöksen ulkoasiainministerin aloitteesta Eurooppa-neuvoston pyynnön perusteella (III-196 artikla)	(SEU:n V osasto)
Kiireellinen rahoitusapu kolmansille maille (III-217 artikla) Määräenemmistö neuvostossa	Yksimielisyys neuvostossa (EY-sop.: 308 artikla).
Väliaikaiset kahdestoistaosat (III-307 artikla) Ad hoc –menettely	Ad hoc –menettely (273 artikla)
Omien varojen käyttöön antamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt (III-314 artiklan 2 kohta) Määräenemmistö neuvostossa – Euroopan parlamentin kuuleminen	Yksimielisyys neuvostossa (279 artiklan 2 kohta)